

~~...~~ ~~...~~ ~~...~~
Sunt. Simile
mari et hoc dicitur
et sic sunt et sic in
... **C**... qui
venit in mundo et
quod et in manu
in manus...
...

F H I S

1 0 2 1

XVI

Philologie

Nº

7973

00 von mir

aus dem

unf.

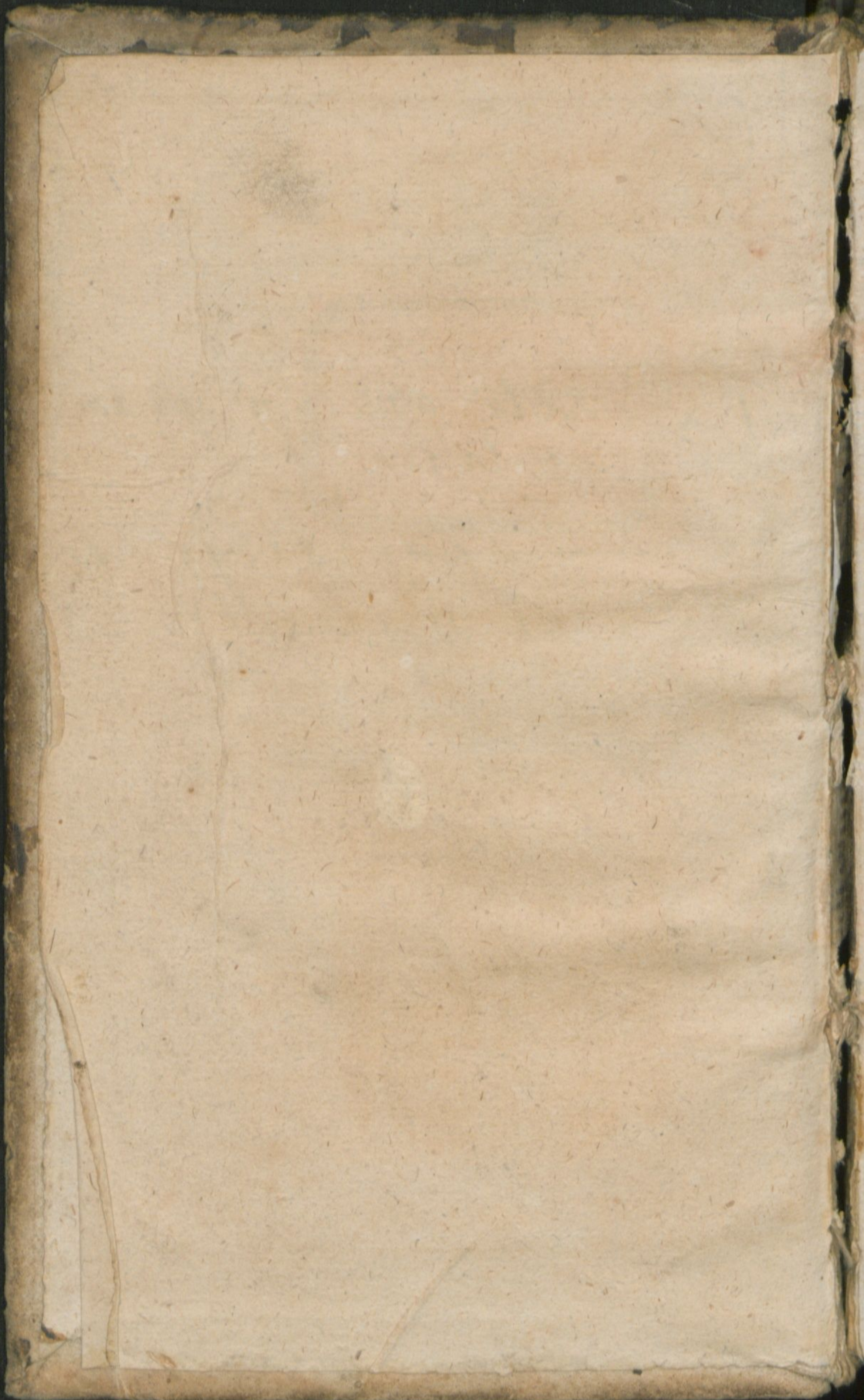
K 2612

1 Rossetū dialogi graece
et latine

2 — apophthegmata
ex Plutarcho

APOPHTHEGMATA,
EX PLVTAR-
CHO ET ALIIS SCRIP-
TORIBVS SELECTA, IN-
que locos communes redacta,
Græcè & Latinè,

Autore

IOHANNE POSSELIO,

*Nomina quorum Apophthegmata in hoc li-
bello habentur, post præfationem
adscripta sunt.*

VVITEBERGAE,
Excudebat Zacharias Lehman,
Anno. M. D. xcv.

Nº 7974

EX
CHO
PTORI
que

JOHANNES ROSZELIO

Thomas proterus Apophthegmata in hoc li-
bello habentur, quae per se
adscripta sunt.

VITTEBERGAE
Fuerstl. Buchh. Joh. Schömann
Anno. M. D. XCIV.

Adolescenti.

ET GENERE
ET INGENIO
NOBILI, FRIDERI-
CO ROSENKRANZTIO,
Domino in Bol-
vver &c.

JOHANNES POSSELIUS.
S. D.

VT Historiae continentes il-
lustria virtutis & rerum
praeclare gestarum exem-
pla, ita & acuta, brevia &
sententiosa dicta, quae usitate Apo-
phthegmata vocamus, magnam vim ad
docen

X 2

docen

EPISTOLA.

docendum, mouendum, & delectandum
honestos animos habent. Nam *Histo-*
ria, testis temporum, lux veritatis, vita
memoria, magistra vitæ, nuncia vetu-
statis est, ut verissimè Cicero dixit: &
Apophtegmata, quæ nihil aliud, quam
flosculi quidam historiarum sunt, pecu-
liarem quandam rationem breuiter, salsè
& urbanè vitia taxandi, lectorem de
rebus utilibus admonendi, & cuiusq;
ingenium exprimendi continent. Quem
enim nostrum insignis Phocionis ani-
mi moderatio & patientia non cum qua-
dam commiseratione delectat? qui cum
ab Atheniensibus injustè damnatus es-
set, & jam morti vicinus interrogare-
tur, si quid filio, qui aderat, dicere vel-
let, Ego, inquit, tibi fili præcipio, atq;
etiam te obsecro, ne quid ob huius rei
memoriam Atheniensibus male velis.
Aliis injustè morientibus præcipua con-
solatio;

DEDICATORIA.

solatio esse solet spes vindictæ: hinc vero id curæ fuit, ne filius iniustam hanc mortem vlcisceretur, maluitq; illum erga patriam, quam erga patrem, pietatem declarare.

Similis mansuetudo in Aristide, qui Athenis propter integritatem & innocentiam singularem, Iustus appellatus fuisse scribitur, conspecta est. Huic enim, cum populus invidia motus testulis in urnam missis, in exilium pelere vellet & illiteratus aliquis homo testulam ad eum detulisset, rogassetq; ut Aristidis nomen inscriberet, No-
stine, inquit ille, Aristidem? Cumq; is respondisset, se quidem eum non nosse, sed molestè ferre quod Iustus nominaretur: tacuit Aristides, & nomen suum teste inscripsit, ac eam homini reddidit. Tanta patientia Aristides, cui

MINOR

X 3

nihil

EPISTOLA

nihil aliud, quam iusti nomen obijci po-
tuit, injustam condemnationem tulit.

Sic quis non miretur breve &
neruosum Phocionis responsum, quod
Antipatro petenti, ut in suam gratiam
quiddam non satis honestum faceret
his verbis dedit? Non potes, o Antipas-
ter, Phocione simul & amico & adu-
latore uti. Ut enim amicus ab amico,
nihil nisi quod iustum sit, petere debet:
ita amicus rogatus, quousque patitur æ-
quum & honestum, obsecundat. Adu-
lator vero ad quiduis paratus est, &
obsequitur.

Neque vero minus pie & graviter
a Pericle roganti amico, ut sua gratia
in quodam negotio peieraret, responsum
est: Oportet me commodare amicis, sed
usque ad aras. Monens voluntati amico-
rum morem quidem gerendam esse, ve-
rum eatenus, ne propter hominem a-

licus

ε X

micum

DEDICATORIA.

micum contra pietatem Deo debitam peccemus. Olim enim jurantes, aræ manum imponebant, perinde vt nunc iusjurandum dantes, duos digitos erigere solent. Sic Themistocles Simonidi petenti, vt in causa quadam injustam sententiam pronunciaret, Neg tu, inquit, bonus Poëta eris, si præter Musicæ modulos canas, neq; ego bonus Magistratus, si contra leges sententiam feram. Vt enim in Musica vnica chorda discrepante, tota harmonia turbatur: ita iudex qui non causæ veritate explorate cognita iuxta normam verò bi diuini, & alias honestas leges ius dicit, ab officio discedit, neq; boni & piy Magistratus munus exequitur.

Idem Themistocles, cum consuleretur, vtrum bono viro pauperi, an minus probato filiam in matrimonium daret? Ego inquit, malo virum,

ali

) (4

qui

IN EPISTOLA.

qui pecunia egeat, quam pecuniam,
quæ viro: Hæc & similia prudentum
virorum breviter & sapienter dicta,
quo diutiùs & attentius considerantur,
hoc magis magisq; voluptate afficiunt
lectorem, eumq; in cogitatione rerum
honestarum & utilium detinent.

Cum igitur valde profit, eiusmodi
insignium hominum graviter dicta,
& historiolas jucundas adolescentibus
familiarissimè notas esse, ego optima
quæq; Apophthegmata, ex Plutarcho,
& alijs scriptoribus collegi, & in Locos
communes redegi, ac addita interdum
brevis quadam declaratione, ubiq; cum
Græcis Latina conjunxi, ut & edisci
facilius, & conferri ab viriusq; linguæ
studiosis commodius possint.

Tibi verò, Nobilissime adolescens
FRIDERICE, hunc libellum pecu-
lariter dedicare volui, ut meæ erga te,
& ilo

DEDICATORIA

Et illustrem familiam tuam obseruan-
tia, ac voluptatis quam ex præclara
tua indole, morum suavitate, et singu-
lari discendi studio, capio, publicum
testimonium extaret. Cum enim tum
eiusmodi sapientum hominum dictis,
non exiguam tum historiarum tum ho-
nestissimarum rerum noticiam lectori
adferentibus, valde delecteris, et me
Græca Xenophontis *ἱστορικὴ ἱστορία*
in hac Academia interpretantem, et
reliquos meos collegas Artes dicendi, et
alia tuæ ætati ac studiis convenientia
tradentes, diligenter et assidue adue-
ris, et pie ac modestè vixeris, facile
apparet, te à multis alijs tui ordinis ado-
lescentibus longè dissentire, qui verum
Nobilitatis decus non tam in virtute,
sapientia, doctrina, et illustribus ac
conspicuis in patriam, Ecclesiam et
Rempublicam meritis: quam in maiu-

EPISTOLA

rum dignitate, & opibus, à parentibus relictis, ac morum feritate, & habitu Thraſonico, poſitam eſſe, falſò exiſtimant.

Neg, verò poſſum non vehementer laudare excellentem pietatem & prudentiam laudatiſſimæ fœminæ, matris tuæ, natæ ex optimo patre CHRISTOPHORO GULDENSTERN, quæ arbitratur, non ſatis tibi eſſe, quod honeſtiſſimis parentibus prognatus ſis, ſed judicat ad naturam bonam atq; illuſtrem, rectam educationem, & piam institutionem accedere oportere. Quare ut Peleus Chironem, propter probitatem, peritiam & iuſtitiam, qua is cæteris antecellebat, filio ſuo Achilli Pædagogum præficit: ſic & illa tibi modèſtum & eruditum juvenem Iohannem Pauli Reſenium, qui morum & ſtu.

DEDICATORIA.

Studiorum tuorum inspector & gubernator sit, prudenti consilio adjunxit.

Planè igitur non dubito, quin si Deus, qui est vita nostra & condierum nostrorum, ut Moysis veritatem, te viuum & valentem conseruaverit, præstantibus illis Heroibus, **HOLGERO ROSENKRANTZ** patri tuo, beatæ memoriæ, qui inclyti Regni Danicæ Mareschalcus fuit, & **OTTO NI ROSENKRANTZ**, a vo paterno, Equiti aurato, piè defuncto, nec non Magnifico & verè nobili viro, **GEORGIO ROSENKRANTZ**, patruo tuo, & primario hoc tempore Regni senatori, virtute, doctrina, prudentia, & rebus præclare gestis, similis futurus sis. Bene & feliciter vale, meumq; hoc dedicationis officium, optimo studio, & tui amore susce-

EPISTOLA.

Susceptum, in optimam partem accipe.

Ex Academia Urbis Rosarum.

Anno 1587. IIII Idus.

Augusti.

NOMINA E O-
RVM, QVIBVS APO-
phthegmata, quæ in hoc
libello extant, ad-
scribuntur.

A eschines.	Aristides.
Aeschylus.	Aristippus.
Aesopus.	Aristoteles.
Agathocles.	Artaxerxes.
Alcarnenes.	Basilus.
Alcibiades.	Bias.
Alexander Ma-	Bion.
Anacharses. (gnus. C. Caesar.	
Anacreon.	Cato.
Anaxandridas.	Chabrias.
Antigonus.	Charicles.

An-

Antiochus. Charillus.
Antiphanes. Cholo.
Antisthenes. Chrysofostomus.
Apollonius. Cicero.
Arcefilaus. Chleantes.
Archidamidas. Cleobulus.
Archidamus. Clitharchus.
Cyrus. Lucianus.
Darius. Lycurgus.
Demaratus. Lysander.
Demetrius, Lysias.
Democritus. Manius Curius.
Demonax. Memnon.
Demosthenes. Menander.
Diodorus. Nilus.
Diogenes. Pausanias.
Dionysius iunior. Pericles.
Dionysius senior. Philippus
(Macedo.
Dion

Dion Romanus.	Philistarchus.
Epanetus.	Philo.
Epaminodas.	Phocion.
Epictetus.	Pittacus.
Euclides.	Plato.
Eudamidas.	Plutarchus
Euripides.	Politys.
Gorgias.	Pompeius.
Hiero.	Posidippus.
Hippocratidas	Ptolemaeus.
Iphicrates.	Pythagoras.
Isocrates.	Scilurus.
Lacones aliquot.	Scipio maior.
Leon Eurycratides.	Scipio
Leonidas.	(minor
Septem sapientes	Thearidas.
(Græcia.	Themistocles.
Sextus.	Theocritus.
Simonides.	Theopemptus
	So-

Socrates. Theophrastus.

Solon. Timotheus.

Sophocles. Traianus Impera-

tor.
Sostratus. Xenocrates.

Taxiles. Xenophon.

Tales Milesius. Zaleucus.

AMICITIA.

 Δαρειος ο Ξέρξης, ῥοιαν μεγάλην
αίνοίξας, πυθομένης πρὸς, ἡ αὐ
ἔχεν βέλοισι πρὸς, ὅσον ἐστὶ τῶν
κέκωσι τὸ πλῆθος, εἶπε, Ζωπίρης, ἔπος μὲν
ἦν αἰὲρ ἀγαθὸς καὶ τῶν Δαξείων πιστὸς φίλος.
ἔσήμηνε ἧ, ἔδεν προσήκον εἶναι βασιλεῖ βέλ
τιον ἢ ἡδίων γνησίων καὶ πιστῶν φίλων. *Darius,*
Xerxis pater, cum aperuisset per grande ma-
lum Punicum, & quidam ab eo sciscitaretur,
Cuius rei tantum numerum habere optaret,
quantus illic inesset granorum, Respondet,
Zopyrorum. Is erat Dario fidus amicus, &
vir bonus. Significavit autem, Regi nihil
prius aut charius esse debere probis & fidis
amicis.

 Δημήτριος οὗ φίλος, ἔφασκε, ἵπτι μὲν
τὰ ἀγαθὰ παρακαλεμένους ἀπέναι, ἵπτι
ἧ τὰς συμφορῆς, αὐτομάτως. *Demetrius*
dicebat amicos in rebus secundis adesse debe-
re vocatos, in adversis verò sua sponte & non
vocatos. Congruit hoc Apophthegma cum illo
Democriti: τὸν σπυδαῖον φίλον, πρὸς μὲν τὰς
ἀφροσύνας κληθέντας δεῖ παρεῖναι, πρὸς ἧ τὰς
περιστάσεις, αὐτέκλητον δεῖ συμπαρεῖναι. Pro-
bum

bum amicum, gaudis vocatum adesse decet: adversis autem casibus sua sponte.

Σκιπίων ὁ νεώτερος ἐπέγραψε μὴ πλεόντερον ἐξ ἀγοραῖς ἀπελθεῖν, ἢ ποιησατοῖσι τινα σωθήη καὶ φίλον ἀμωσγέτως τῶν ἐντυχεῶν ὄντων. νομίζων ἀνθρώπων ἕδεν κτήμα πριμώτερον εἶναι. *Scipio minor dabat operam, ne quando è foro rediret domum, priusquam sibi quocungz modo quempiam eorum, in quos incidisset, amicum reddidisset, Sentiens homini nullam possessionem esse meliorem.*

Αριστοτέλης ἐρωτηθεὶς τί ἐστὶ φίλος, ἔφη, μία ψύχη, δύο σώμασιν ἐνοικῆσαι. *Aristoteles interrogatus, quid sit amicus, una, inquit, anima in duobus corporibus.*

Ὁ αὐτὸς ἐρωτηθεὶς, τίς ἐπιτήδεια πρὸς φιλίαν; ὁ ἀπήσχε, ἔφη, ἀδικεῖσθαι διωάμενος. *Aristoteles interrogatus, quis esset idoneus ad amicitiam? Qui, inquit, plurimas iniurias ferre potest.*

Φίλον ἡγητέον, ἔφη φίλων, τὸν βοηθεῖν καὶ ἀντωφελεῖν ἐθέλοντα, καὶ μὴ διώματα. *Amicus existimandus est, inquit Philo qui opem ferre, & gratiam rependere cupit, etiamsi non possit.* Πλάτων ἔφη, φίλον εἶναι ζῶον φύσει ἄμωσ

AMOR.

3

Διοσκρίδου, Plato dixit, Amicum esse animal natura mutabile.

Αριστοτέλης ἐλάσπε ἔλεγε, ὡ φίλοι, ἔδειξέ τις φίλος. παρεμφαίνων, πολλὰς μὲν εἶναι φίλους λόγῳ, ὀλίγους δὲ ἢ μηδένους τῷ ἔργῳ. Aristoteles illud frequenter habebat in ore, O amici, nemo amicus. Sentiens multos esse amicos nomine, paucos autem aut nullos re.

AMOR.

Ἀντίοχος ὁ τρίτος τὴν τῆς Ἀρτέμιδος ἱέρειαν ἰδὼν ὑπερβολὴν καλὴν φανείσθαι Ἰθῆς ἀνεξέδωξεν ἐξ Ἐφέσου, φοβόμενος μὴ παρὰ γνώμην ἐκβιασθῆ περὶ ἁξιασίων ἕχουσίων. Antiochus tertius cum vidisset Diane sacerdotem supra modum eliganti forma, continuo soluit Epheso, veritus ne vis amoris aliquid ipsum facere compelleret, quod fas non esset.

Διογένης τὸν ἔρωτα, χολαζόντων ἀσχολίαν εἶναι ἔλεγε, δια τὸ εἶτο τὸ πάθος μάλιστα καταλαβῆναι τῶν ἀργύρωντας. Diogenes dixit, amorem esse ociosorum negotium: quod hic effectus potissimum occupet homines otio deditos.

A 2

Πόλ

Πόλυτος Θρακῶν βασιλεύς ἐν τῷ Τροϊκῷ
 πολέμῳ πρὸς βουλευμένῳ πρὸς αὐτὸν ἅμα τῶν
 Τρῳάων καὶ τῶν Ἀχαιῶν, ἐκελεύσει τὸν Ἀλέξαν-
 δρον ἀποδόντα τῇ Ἑλένῃ, δύο παρ' αὐτῆς λαβεῖν
 καλὰς γυναῖκας. ἐφρόνησεν αὖ ὁ Ἀλέξανδρος,
 εἰαν ἔτο πεποιήκη μιᾷ σὺν ἑξαρκέντως ἀπολαύ-
 σαι, ἔραχεν αὖ δύο νέας γυναῖκας, καὶ τὴν πε-
 ποῖδα εὐπεπικῶι. *Poltys Thracia rex, Troia-
 ni belli tempore, cum Troiani pariter & Gra-
 ci legationē ad ipsum misissent, auditis utrisq;
 pronunciauit, ut Alexander redderet He-
 lenam, & à se pro una duas formosas abduce-
 ret uxores, sapuisset Paris, si id fecisset. Nam
 una satis fretus, habuisset duas novas, &
 patriae consulisset. Comprobat hoc Paridis
 exemplum dictum Menandri: μόνον ἀπαρη-
 γόρητον ἀνθρώποις, ἔρωσ, id est, Solus amor
 inter homines nullo sermone consiliove moue-
 tur. Item illud Platonis: το Φυγῆται πρὸ τῷ Φι-
 γῆδρῶν ὁ Φιγῶν, Amans est caecus circa rem
 amatam.*

Αἰσώπις ἔλεγε, ὅτι ὑπὸ ἔρωτος κατεχρα-
 μένους, ἀνοηχοῦντας εἶναι συμβαίνων. *Aesopius
 dicere solitus est, Eos qui amore capti sunt
 inuerecundos esse solere.*

ΠΛῆθ

ASSENTATIO.

Πλάταρχος εἶπε, τὸ λίαν Φιλεῖν ἔμνη Φιλῆν αἰετὸν εἶναι. *Plutarchus dixit, nimium amorem, odij causam esse. Congruit cum Socratis dicto: τὸ Φιλεῖν ἀκαίρως, ἴσον ἐστὶ τῷ μισεῖν. Intempestivum est amare, simile est odio.*

ADVLATIO. ASSENTATIO.

Διογένης ἐρωτηθεὶς τῶν θηρίων κάκιστος δάκνη, ἔφη, τῶν μὲν ἀγρίων, συκοφαντίας, τῶν δὲ ἡμέρων, κόλαξ. *Diogenes interrogatus qua bestia morsum haberet nocentissimum, si de feris, inquit, interrogas, obtrectator, si de cicuribus, adulator:*

Ὁ αὐτὸς τὴν περὶ χάριν λόγον ἔφη μελιτῆρα νην ἀγχοῦνην εἶναι. διὸ τὸ ἀνελεῖν αὐτὴν οὐδὲ αἰσθρῶπας διὰ τῆς γρησολογίας. *Idem orationem blandam, non ex animo proficiscentem, sed ad gratiam compositam, dicere solebat, melileum laqueum esse, quod blandè amplectens hominem iugulet.*

Φωκίων ὁ Ἀθηναῖος, Δημοσθένες εἰπόντις, ἐπικτενῶσί σε Ἀθηναῖοι, εἰάν με αἰῶσι. Νου, εἶπεν, εἰ μὲ μὲν, αἰ μαιῶσι σὶ δὲ, αἰ σωφρονοσι σημαί,

A 3 100,

νων, Δημοσθένη πάντα πρὸς χάριν εἰπεῖν, Phocion Atheniensis, Demostheni dicenti, Occident te Phocion Athenienses, si quando insanire cœperint, Respondit; me quidem si insanire cœperint, Te verò, si ad sanorem mentem redierint; Significans Demosthenem omnia ad gratiam loqui.

Ὁ αὐτὸς, ἀξιότιμος Ἀντιπάτρης ἰοῦσάκι τῶν μὴ δικαίως αὐτὸν, ἔδωκεν, εἶπεν, Ἀντιπάτρε καὶ φίλω Φωκίῳνι χεῖρα, καὶ κόλακα. Idem cum Antipater ipsum rogaret, ut in gratiam suam, aliquid iniuste ageret, Non potes, inquit, ὦ Antipater, Phocione ἔσσο ἀμικοῦ ἔσσο ἀσσητάτορε ὡς.

Θαλῆς ὁ Μήλησις ἐρωτηθεὶς τί δύσκολον, εἶπε τὸ ἑαυτὸν γινῶσκειν. ἕκαστος γὰρ ἑαυτῷ κόλαξ τυγχάνει ὢν. Thales Milesius interrogatus, quid esset difficile, Seipsum inquit, nosse; Quisq; enim sibi adulator est.

Ἀντισθένης ὁ φιλόσοφος κρείττον ἐλάττω, εἰς κόρακας, ἢ εἰς κόλακας ἐμπεσεῖν. οἱ μὲν γὰρ νεκροὺς, οἱ δὲ ζῶντας ἐδίδασκεν. Antisthenes Philosophus dicebat, si ad alterutrum adigeret necessitas, Satius esse in corvos incidere, quam in adula-

ANIMI MODERATIO. 7

in adultores. Nam corvi non comedunt, nisi mortuos, adultores etiam vivos devorant.

ANIMI MODE-
RATIO, PATI-
entia.

Τῶν Ἀθηναίων ὀργωμένων ἐπὶ τὴν ἐξοστρακισ-
μὸν κατὰ Δεισίδα, ἔδικοία αὐθροῦ
ἀγροῦματις ἢ ἀγροικὸς ὄστρακον ἔχων πρὸς
σῆλθεν αὐτῷ, καλεύων ἐγγράψαι τὸ ὄνομα ἔ
Δεισίδα, Γινώσκεις, ἔφη, τὴν Δεισίδην; ἔ
αὐθροῦ γινώσκῃν μὲν ἔ φήσαντος, ἀχθεῖται
ἢ τῇ ἔδικίᾳ προσηγορίᾳ. σιωπήσας ἐνέγραψε
τὸ ὄνομα τῷ ὄστράκῳ. ἢ ἀπέδωκεν. ἔτι
ἔλαχμονως ἤνευκε, τὴν κατάγνωσιν ἀδικῶν.
*Cum Athenienses eò concitati essent, ut Ari-
stidem ostracissimo in exilium agerent, ac ru-
sticus quidam illiteratus testulam ad eum de-
ferens iussisset, ut Aristides nomen inscribe-
ret, Nostine inquit Aristidis, Aristidem?
Cum ille negasset se nosse, nolcstè tamen ferre
quòd Iustus cognomine diceretur, siluit Ari-
stides ἔ nomen suum inscripsit testula ac red-
didit. Tam levi animo ferebat iniustam dam-
nationem,*

A 4

Σωκράτης

Σοκράτης πρὸς Ξανθίππην ἰ. πρῶτον μὲν
λοιδορεῖσθαι, ὕστερον ᾗ καὶ περιχεασθὲν αὐτῆς, ὅτε
ἔλεγον, εἶπεν ὅτι Ξανθίππη βροντῶσα, καὶ ὕδωρ
πιήσῃ: Socrates, cum Xanthippen diu rixan-
tem tulisset in adibus, ac tandem fessus con-
sedit ante fores, illa magis irritata patienti-
a viri, de fenestra perfudit illum lotio:
Ridentibus qui prateribant, & ipse Socrates
arridebat, dicens: Facile divinabam, post
tantum tonitru secuturam pluviam.

Ὁ αὐτὸς λακλιθεὶς ἐπεὶ δὴ ἠνέχετο, πινὸς
θαυμάζοντος, εἶπε, εἰ δέ με ὄνος ἐλάκτισε, τίς
κην αὐτῷ ἐλάγχανον? Idem cum in via
quidam illi per lasciviam calcem impigisset,
admirante quodam, quod id pateretur: Quid,
inquit, si quis asinus me calce percussisset, an
vocarem illum in jus?

Φωκίῳ τῷ Αθηναίῳ ἤδη τὸ κήλικος πρὸς
Φεραμένης, ἐξώληθεὶς εἰπε λέγει πρὸς τὸν ἦον,
Ἐγὼ σοι, εἶπεν, ἐντέλλομαι καὶ παρακαλῶ μὴ
δεῦν Αθηναίοις μνησικακῶν. Cum Phocioni A-
theniensi poculum cicuta temperatū porrigere
tur, percontatus est quispiā, si quid filio vellet
dicere, nam is aderat. Ego, inquit, tibi,
mi fili,

PATIENTIA.

mi fili, precipio, atq; etiam obsecro, ne quid ob huius rei memoriam Atheniensibus male velis.

Πρὸς Ἀλκιβιάδην εἰπὼντα τῶν ἀνεκτῆς Ζαυθίπων λοιδόρησαι, ἀλλ' ἔφη Σωκράτης, σωφροσύνη, καθ' ἅπερ καὶ τρεχληλέας ἀκῶν σωεχῆς. Alcibiadi demiranti quod Xanthippe pen supra modum rixosam domi pateretur, Ego inquit, jampridem his assuevi, ut non magis offendar, quam si rota, quae aquam è puteo educit stridorem quotidie audiam.

Τῷ αὐτῷ ὁμοίον τι λέγοντι, καὶ σὺ μὲν ἀπαχηνῶν βρώτων ἀνέχη. ὃ ἢ εἰπόντος, ἀλλὰ μοι ὡς καὶ νεοτῆες τύκτασι. Καὶ μοι, Φησὶ Ζαυθίπων, παιδία γυνῶ. Eidē simile quid dicenti, At vero, inquit Socrates, nonne domi tuae toleras anserum strepitum? Tolero, inquit Alcibiades, sed anseres mihi pariunt οὐαῶ pullos. Et mihi ait Socrates, mea Xanthippe parit liberos.

Ποῦ δὲ Ζαυθίπωνος ἐν ἀγορᾷ καὶ τὸ θοιμάσιον ὄριον μῆνης, σπεύδων οἱ γνώριμοι χερσὶν ἀμυῖαδται, καὶ Δι', ἔπειν, ἵνα ἡμῶν κυκλώοντων ἕκαστος ὑμῶν λέγη, ἔν Σωκράτης, ὃ Ζαυθίπων, εὐαλήθη ἢ μάλλον ἀνὴρ ὁ φρόνημα τὸ ἀνοχῆς ἐαυτὸ παρ

Α δ εἰδόμενα

εὐδύγμα παρέχον, ἢ κατὰ γέλασον ποιήσασθαι
 θέαμα ἀνδρὸς γυναικὶ μαχομένου. Cum ali-
 quando Xanthippe in publico pallium marito
 detraxisset, ac familiares eum admonerent
 ut tantam injuriam manu ulcisceretur, Pul-
 chre, inquit, nimirum, ut nobis colluctantibus
 acclametis, Eia Socrates, Eia Xanthippe. Ma-
 luit autem vir sapiens, tolerantia exemplum
 de se praeberere, quàm ridiculum exhibere spe-
 ctaculum viri cum uxore concertantis.

φιλόσοφος τις μοχθηρὰν ἔχων γυναῖκα ἢ
 φλύαρον, ἢ πέρρονον πρὸς τὸν ἐρωτῶντα, τίς
 ἔνεκεν τοιαύτῳ ἔχων ἀνέχεται, εἶπεν: ὡς
 γυμνάσιον ἢ παλῆστραν ἔχει φιλοσοφίας ὅτι
 τὸ εἰκίαι, ἔσομαι γὰρ τοῖς λοιποῖς περὶ τὸν φησιν,
 ἐν ταύτῃ καθ' ἑκάστου παιδιδόμα ὅτι τὴν ἡμέ-
 ραν, πνέει ἢ διὰ τὸ ἀγαγέσθαι αὐτῷ αὐτὸν
 λέγουσιν. Philosophus quidam cum uxorem ha-
 beret improbam, & garrulam, & ebriosam,
 percontantibus cur talem ferret? ut domi, in-
 quit, habeam Philosophiae gymnasium & pa-
 lestram. Ero enim erga ceteros lenior hac
 quotidie institutus. Sunt etiam qui ipsum ob
 hanc causam illam duxisse dicant.

CON-

CONTINENTIA.

Ἀλκαμένης ὁ Λάκων, λογιότης ἔχων, ὅτι
 πωρολιμῶν ζῆ, ἰκονὴν ἐστὶν κεκτη-
 μένῳ, Καλὸν γὰρ, ἔφη, πολλὰ κεκτημένον ζῆ-
 μεν λογισμῶν, καὶ ἐκτὴν Ἰπιδυρίαν. Alcame-
 nes Lacon, exprohanti cuidam quod frugali-
 ter viveret, cum amplas facultates posside-
 ret, respondit: Decet eum qui multa possidet,
 pro ratione, & non pro libidine vivere.

Ἐπὶ Σκιπίων ὁ πρεσβύτερος Καρχηδόνος
 μετὰ κράτῳ εἶλε, τὴν ἑρακωτῶν πνεὺς αἰχμάλω-
 τον λαβούτις ἄπεσπῆ περθεῖον, ἠκον κομίζον-
 τις αὐτῷ το ἐδιδώσαν, ἠδέως αὐν, ἔφη, ἔλαβον,
 εἴπερ ἦν ἰδιώτης, καὶ μὴ ἄρχων. Posteaquam Sci-
 pio maior Carthaginem (novam) armis cepe-
 rat, milites quidam virginem elegantis for-
 ma captam adduxerunt, eiq; tradiderunt.
 Hic ille, libenter, inquit, acciperem, si priva-
 tus, & non imperator essem.

Ἀριστοπῶς ὁ θεορίππῳ βασιζοντος ἐν
 ὀδῶ δρυγέμον καὶ βαρνωμῶν, Απόχεν, ἔφη, τὸ
 πλείον, καὶ ὅσον δυνάσται, Βάσαζε. Aristip. cum
 famulus in itinere pecuniam gestans onere
 premeretur, Abijce inquit, quod nimium est,
 & fer quod potes. Adul.

ADULTERIVM.

Τοσαύτη μὲν ἦν τότε σωφροσύνη τῶν γυναι-
 κῶν ἐν τῇ Σπάρτῃ, ὡς ἀπίστην εἶναι τὸ
 μοιχείας παρ' αὐταῖς. Πιλαρῶν Γεραδάτας
 τις Σπυρτιάτης ἐρωτηθεὶς ὑπὸ ξένου, τί
 πάσχουσιν οἱ μοιχοὶ παρ' αὐταῖς (ἔδωκε γὰρ
 ἑρᾶν περὶ τῆς νένομοθετημένου ὑπὸ Λυ-
 κούργου) εἶπεν, οὐδαὶς ὡξίνε, γίνεται μοι-
 χὸς παρ' ἡμῶν. ἐκείνου δ' ὑπολαβόντος, Ἄν εἴ
 γένηται; πῶς αὖ, εἶπε αὐτὸς, μοιχὸς ἐν Σπάρτῃ
 γένοιτο, ἐν ἡ πλῆθος μὲν, καὶ τρυφή, καὶ καλλωπισ-
 μὸς ἀνιμάζονται, αἰδώς δ' καὶ ἄκροσμία, καὶ
 τῶν ἡγῶν μύρων παθῶν πρᾶσσονται; *Tanta erat
 quondam Spartanarum mulierum pudicitia,
 ut esset incredibile adulterij crimen apud
 Spartanos inveniri; ideò quidam Geradas
 Spartanus interrogatus, quid pœnarum da-
 rent apud Spartanos adulteri, neq; enim vi-
 dere se quicquam sancitum de hac re à Lycur-
 go, Nullus, inquit, apud nos adulter est. Cum
 ille respondisset, Quid igitur si existat? Quo
 pacto, inquit Geradas, Sparta existat adulter,
 in qua divitia, delitia, & corporis adscitum
 cultus probro habetur: contra verecundia,*
mode-

modestia, ac obedientia magistratibus acbi-
ta observatio, decori laudiq; dantur?

Ἀχθείσης παιδίσκης πρὸς Ἀλεξάνδρον τὴν
μέγαν, ὡς σιωπῶσα παυσαμένη πρὶ ἐσπέραν
βαθεῖαν, ἠρώτησεν ὅτι τῆνικαύτα. τῆ ἑπίσης,
Περίεργον γὰρ τὸν ἄνδρα κατακλῖναι πικρῶς
ἐπέλιμψε τοῖς παισίν, ὡς μικρῶς δὲ αὐτοῦ μοιχῶς
ἡρόμενος. καλὸν τὸ ἀγνίας. παράδειγμα ἐν τῷ
νεανίσκῳ ἅμα καὶ βασιλεῖ. Cum puella qua-
dam multa nocte ad Alexandrum Magnum
esset deducta, cum eo dormitura, rogavit Rex,
ubi fuisset tam diu? illa respondente, se ex-
spectasse donec maritus iuisset cubitum, mi-
nistros accitos acriter obiurgabat: Reducite
hanc, inquit, parum enim abfuit, quin ve-
stra culpa factus fuerim adulter. Praclarum
castitatis exemplum tum in juvene, tum in
rege.

Διονύσιος ὁ τύραννος τὸν ἦν ἀιδόμηνος, ὡς
τὴν ἀρχὴν ἀπολιπεῖν ἐμελλεν, αἰδρὸς ἐλθεῖν
διαφθέραι τὰ γυναικῶν, ἠρώτησε μετ' ὀργῆς, τί
ποιῶτον αὐτῷ σιμῶιδεν; εἰπόντος ἡ νεανίσκου, σὺ γὰρ
ὅσα εἶχες πατέρα τύραννον, οὐδέ σὺ, εἶπεν, υἱὸν
ἐξέεις, εἰ μὴ πάυσι ταῦτα ποιῶν. Dionysius ty-
rannus, cum intellexisset filium, cui principatū
reli-

relicturus erat ingenui viri coniugem adulterasse iratus interrogavit, An unquam tale quicquam in patre comperisset? Hic adolescens, Tu inquit, non habebas patrem regem. Nec tu, inquit, Dionysius, filium regem, habiturus es nisi talia perpetrare desinas.

Διαγένης ἀκροῦς πρὸς ὄλι διδυμῶν ὁ μοιχὸς σιωπῆ φθῆ, ἄξιον, ἔφη, ἐκ τῶν ὀνόματων κρεμασθῆναι. διδυμοὶ γὰρ τοῖς ἔλλησι ὄρχιδας κέγονται. Cum quidam Diogeni referrent, Didymonem mæchum comprehensum, Dignus est, inquit, qui ex ipso nomine suspendatur. Didymi enim Græcis testiculi dicuntur.

Ὁ Σόλων ὁ τῶν νομοθετῶν ἐνδοξότατος, τὴν γυναῖκα, ἔφη, ἢ αὐτὴν ἄλλω μοιχῷ, ἐκείνου κοσμεῖσθαι, εἰς τὴν δημοτικὴν ἱερεῖα εἰσιέναι, ἵνα μὴ τοῖς ἀναμαζήτητος ὦν γυναικῶν ἀναμιγνυμένη διαφθαίη. Solon legumlatorum celeberrimus, mulierem, apud quam erat adulter deprehensus, ornari non sinebat, nec in fana publica ingredi, ne suo interventu integras matronas corrumpere.

A V A R I T I A.

Βίων πρὸς πλάσιον μικρολόγον, οὐχ ἔπος, ἔφη

ἔφη, τὴν ἕστίαν κέκτηται, ἀλλ' ἡ ἕστιά ἐστιν, Βίον
in divitem quendam sordidum sic locutus est.
Hic facultates suas non possidet, sed ipsum
possident facultates.

Διογένης τὴν Φιλαργυρίαν ἐπεμητριάς
 πολὺν πάντων τῶν κακῶν. *Diogenes dicere so-*
litus est, Pecunia cupiditatem esse arcem
omnium malorum.

Ἀνάχαρσις ὁ Φιλόσοφος μαθὼν πέπλαρας
 δακτύλους εἶναι τὸ πάχος τῆς νεῶς, τοσούτον, ἔφη,
 ὅσον θανάτου οὐκ ἀλέοντος ἀπὸ χερσίν. Ἰππωλητῶν
 τῆς ἐμπόρων Φιλαργυρία τὸ κέρδος ἐνεκα
 εἰς φαυλὸν κινδύνον κωλύσασάντων.
Anacharsis Philosophus cum cognovisset
spissitudinem tabularum nauticarum esse qua-
tuor digitorum, Tantillum, inquit, absunt à
morte qui navigant. Congruit cum hoc
Apophthegmate vetus dictum: Tantum
distat vita navigantium à morte, quan-
tum navis supra aquas eminent. Hæc verò
distantia sæpè non superat spacium palmi mi-
noris. Notavit negotiatorum avaritiam,
qui lucri gratia seipsos in manife-
sta pericula conij-
ciunt.

EDUCATIO, IN-
STITVTIO, DISCI-
plina puerorum.

ΜΕΤΑ τὴν Ἄγιδος ἦσαν ἡμέρας αὐτῶν Ἰαν-
τιπάτρως πενήκοντα πίδας, Εποκλῆς εἶπε,
παιδας μὲν εἰ δώσιν, ἵνα μὴ ἀπαύδωτοι γέ-
νωσιν, τὸ πατρίω ἀγαγῆς ἀτακλήσαντες (ἔδὲ
πολίται γὰρ αὐτοὶ εἶσαν) πρὸς βύτας δὲ ἢ γυναι-
κας, εἰ βέλοιστο, διαπλασίως δώσιν, ἀπὸ λήνης
ποσ δὲ αὐτὰ δφια, εἰ μὴ λάβοι, ἀπεκρίναντο
κρινῆ, Εὐὰ χαλεπώτερα θανάτω Ἰπιδάτης,
ἄκρωτον ἄπο θανάτου. καλῶς σιωπῶ
καὶ αὐτοὶ οἱ σώφρονες ἄνδρες, εἰ μικρὸν
διαφέρῃ τὸ ἔπος ἄθως ἐκ νέων εἰδίζεσ-
σαι, ἀλλὰ παμπλὺ, μᾶλλον ἢ τὸ πᾶν. *Cum post
infelicem regis Agidis pugnam, Antipater à
Lacedaemonijs quinquaginta pueros obsidum
loco posceret, Etocles, qui tunc Ephorus erat,
negavit se daturum, ne pueri malis moribus
apud peregrinos imburentur, patria educa-
tione privati, sine qua ne cives esse possent,
se potius senes & mulieres duplo plures da-
turum esse. Cum autem Antipater atrociamini-
maretur, si postulata non acciperet, populus*

ἕνα

EDUCATIO INSTITVTIO

una voce respondit : Tu si acerbiora morti
imperabis, facilius moriemur. Optimè intellexe-
runt homines illi sapientes, non parvi, sed ma-
gnopere, atq; adeo ad summum referre utrum
sic an secus iam inde à puero assuescamus.

Παῖς παρὰ τοῖς Λακεδαιμονίοις ὑπὸ τινὸς
καλαθεῖς εἰ τῷ πατρὶ ἐξήγαγεν, αἰσχρὸν ἦν τῷ
πατρὶ μὴ προσελθῆναι ἀκῆσαι τὰ παῖδιν ἑτέρας
Puer apud Lacedaemonios castigatus, si querelā
ad patrem detulisset, turpe erat patri, si hoc
audito, non iterum in filium animadvertisset.

Δυκῶρον ὀνομαζέτης βελόμων ἐκ τῆς
περὶ παρχῆσης διαίτης τοῦ πολίτας εἰς σωφρο-
νετέραν βίαν τάξιν μετέστη καλοκαγαθικὰς ἀε-
πέρας ζῆσαι (ἀβροδίατοι γὰρ ἦσαν) δύο σκύλακας
ἀνέθρεψε δ' αὐτὰ πατρὸς ἢ μητρὸς γενόμενος,
καὶ τὴν μὲν εἴδισε περὶ λιχνηίας, οἰκτιρέας, τὴν δὲ
ἐπαγόμωνος ἤσκησε περὶ κωμηγῆσια. ἔπειτα ἀγο-
γῶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἔθηκεν ἀκαίθαις καὶ λιχα-
νείας τινὰς, ἀφῆκε δὲ καὶ λαγῶν. Ἐπὶ τὰ συνηθῆ
δὲ ἑκατέρωθεν ὁμήσαντες, καὶ πατέρας τὴν λαγῶν χ-
ρωσαμένους, εἶπεν, Ὁρθῆτε, ὦ πολῖται, ὅτι ταυτῶν γέν-
ους ὑπάρχοντες, ἐν τῇ βίᾳ ἀγωγῇ παραπλή-
ωλλήλων διάφοροι ἀπίβησαν, καὶ ποιητικωτέρως

B

τὸ Φύε

18 E D V C A T I O I N S T I T V T I O

Ἡ φύσις ἢ ἄσκησις πρὸς τὰ καλὰ τυχεράνδ' ;
 Lycurgus ille legislator, cum conaretur cives
 suos à moribus presentibus ad temperantio-
 rem vivendi rationem traducere (nam erant cor-
 rupti delicijs) duos educavit catulos eodem pa-
 tre & eadem matre progenitos: quorum alte-
 rum passus est domi lautioribus cibis vesci, al-
 terum eductum ad venationem exercuit. De-
 inde cum ambos in forum, ubi turba conuocata
 erat, produxisset, spinis simul & escis quibus-
 dam delicatoribus illic positis, mox leporem
 emisit. Sed cum uterq; raperetur ad assueta
 & alter ad escas ferretur omni impetu, alter
 leporem invaderet. An non videtis, inquit,
 cives, duos catulos, cum ex eodem sint genere,
 tamen ob diversam educationem admodum
 dissimiles inter se evasisse, plusq; ad honesta-
 tem momenti habere exercitationem, quam
 naturam?

Ἀριστοτέλης ἔλεγε τὸ γονέων οὐτὸ παιδῶσιν
 πλεονεκτήριον εἶναι τὸ μόνου γυμνασίου. οὐτὸ
 μὲν γὰρ ζῆν, οὐτὸ δὲ, ἢ καλῶς ζῆν παραχέει.
 Aristoteles dicere solitus est, Parentes, qui
 rectè liberos suos instituisent, multo honorabi-
 liores

DISCIPLINA PVERORVM

biliores esse ijs, qui tantum genuissent, quod ab his contigisset vivere, ab illis autem bene vivere.

Παρά τοῖς Λακεδαιμονίοις τὸ πολιτῶν ὅς αὐτῶν μὴ ὑπομῆναι τὴν τῶν παιδῶν ἀγωγὴν, ἔμελλε τὸ τῆ πόλεως δικαίον. Apud Lacedaemonios quisquis ex civibus liberorum institutionem negligeret, civitatis iurium expers erat.

Ἀγησίλαος ἔπιζητᾶν τὸς τινας δὲ μαυθάνειν εὖ τὰς παιδας; Ταῦτ' εἶπε, οἷς καὶ ἀνδρες γενόμενοι χεῖρονται. Agesilaus, interrogante quodam, quanam potissimum pueris essent dicenda? Ea, inquit, quibus natu grandiores facti uti possint.

Φίλιππος ὁ Μακεδῶν Ἀλέξανδρον τὸν υἱὸν ἐκέλευεν ἀριστοτέλῃ προσέχειν, καὶ φιλοσοφῆσαι. Ὅπως, εἶπε, μὴ πολλὰ τοιαῦτα πράξεις, ἐφ' οἷς ἐγὼ πεπραγμένοις μετamelωμαι. Philippus Macedo Alexandrum filium hortabatur, ut auscultaret Aristoteli, daretque operam philosophia. Ne, inquit, multa committas, quae me fecisse nunc penitet.

BELLVM.

B 2

Ἀρχία

Αρχίδαμος ὁ Αγησιλάου ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ
 πρῶ πολέμῳ τῶν συμμάχων Ἰππικῶν ἐν τῷ πόσει
 χρημάτων ἀρκέσει, καὶ ἀξιάτων ὀρίσασθαι τὰς Φόρας
 αὐτοῖς, εἶπεν, ὁ πόλεμος ἔτι γὰρ ἀγνώστῳ σιτῆται.
Archidamus in bello Peloponnesiaco quarenti-
buis socijs, quantum pecunia satis esset, et postu-
lantibus, ut tributorum certum modum prescri-
beret, Bellum, inquit, non alitur certa mensu-
ra, vel, Bellum demenso non pascitur.

Χαβρίας εἰώθει λέγειν, ὅτι φοβερώτερον
 ἐστὶν ἐλάφῶν στρατόπεδον, ἢ γαμῶνα λέοντος, ἢ
 λεόντων, ἐλάφῶν νομίζων, ὅλην τὴν ἔπι πόλεμος
 τύχην ἐν τῇ τῆς στρατῶν ἀρετῇ καὶ φρονήσει κεί-
 ονται. *Chabrias dicere solebat, Formidabiliorem*
esse cervorum exercitum duce leone quam leo-
num, duce cervo. Sentiens totam belli fortu-
nam pendere à virtute prudentiaq; ducis.

Ξενοφῶν φησὶ, τὴν εἰρηνὴν μέγα ἀγαθὸν
 εἶναι τοῖς ἀνθρώποις, πόλεμον μέγα κακόν. *Xenopho-*
n inquit pacem maximum esse homini bo-
num, bellum maximum malum.

Φίλων ἔλεγε, εἰρηνὴν καὶ ἡσφόδρα Ἰππι-
 κῶν, λυσιπείθειαν εἶναι πόλεμον. *Philo*
dicebat

dicebat, Facem, etiamsi ea multum incommodo
di habeat, tamen esse utiliore bello.

BENEFICENTIA.
LIBERALITAS.

Ἀρταξέρξης ὁ Ξέρξης ὁ μακρόχρως προσανα-
ρδύθεις, ἔλεγε ὅτι τὸ προσδῆλαι τὰ ἀφελῆναι
βασιλικῶν πρὸν ἐστὶ. Artaxerxes Xerxis filius,
cognomento Longimanus, dicere solebat, Multa
tò regalius esse addere aliquid, quàm adimere.

Φίλιππος ὁ Ἀλεξάνδρου πατὴρ πρὸς Φίλι-
ωνα τὸν Θεβαίων Ὀβριγίτην αὐτὰ ἡρόμνον καὶ
ξένον, ὁπηνικα δὴ ἦν ἐν Θεβαίαις, ὁμηροῦν, ὕστα-
τον ἡμετερίαν παρ' αὐτὰ δωρεὰν ὡς δεχόμε-
νον, Μή με, εἶπεν, ἀφαιρῆ τὸ ἀνίκητον Ὀβριγί-
αις, καὶ χὰ εἰς ἡρόμνον. Philippus Alexandri
pater, cum Thebis esset obses, Philonis Thebani
hospitio usus est, multis insuper beneficijs ab eo
affectus, Is cum vicissim nihil muneris à Phi-
lippo accipere vellct. Ne me, inquit Philippus,
beneficentia superatum, hac laude spolies, quod
hactenus à nemine beneficijs victus fuerim.

Περίλλου τινός τῷ Φίλων τῷ Ἀλεξάνδρῳ,
αἰτήσασθαι πρὸς αὐτὸν ταῖς θυγατρῶν, ἐκέλευσε
πεντήκοντα ταλάντα λαβεῖν. αὐτὸς δὲ φησὶν,
ἰκανὰ εἶναι δέκα, Σοίγῃ, εἶπε, λαβεῖν: μοὶ δὲ
ἔχ' ἰκανὰ δέκα. *Alexander cum Perillus qui-*
dam, ipsius amicus, filiabus suis ab eo dotem
peteret, iussit illum capere talenta quinquagin-
ta, Cumq; is respondisset, decem satis est, Tibi
inquit accipere tantum satis est, Mihi, vero
non satis est, tantum dare.

Ξενοκράτη τῷ Φιλοσόφῳ Ἀλεξάνδρῳ πενή-
κοντα ταλάντα πέμψας, ὡς ἄν εἰδέξαστο, μὴ δεῖα
δοῦναι φησὶς ἠρώτησεν εἰ μὴ δὲ Φίλων ἔχῃ ξενος
κράτης. Ἐμοὶ μὲν γὰρ, εἶφη, μόλις ὁ Δαρεῖος πλε-
τος εἰς τοῦ Φίλλου ἤρκεσε. *Xenocrati Philosofo*
Alexander quinquaginta talenta dono misit:
ea cum ille recusasset, accipere, dicens sibi non
esse opus, interrogavit anne amicum ullum ha-
beret, cui esset opus. Mihi, inquit vix Darij
opes in amicos sufficerent.

Ἐπεὶ ταξιάρχης εἰς τὸ Ἰνδῶν βασιλεύς ὢν,
ἀπαντήσας πρὸς αὐτὸν μὴ μάχεσθαι μὴδὲ πολε-
μεῖν Ἀλεξάνδρῳ, ἀλλ' εἰ μὲν εἰσὶν ἡττιαν, ἀπά-
χειν, εἰ βελτίων, ἀπειεῖν. ἀπεκρίνατο, πρὸς
αὐτὸν τὸ μὴ μάχεσθαι εἶναι, πότρε δὲ ἀπειεῖν

πειγένηται. ἢ Φιλανθρωπίας ἀπαραζόμενον αὐτὸν
 τὸν, ἔ μόνον ἔσθι ἀπιεσέθηκεν αὐτὸν τὸ χέρας
 ἀλλὰ ἢ ἤυξήσεν αὐτὴν. Taxiles unus ex nume-
 ro regum India, occurrens Alexandro, Provo-
 co, inquit, non ad pugnam, nec ad bellum,
 sed ad aliud certaminis genus, Si inferior es,
 à nobis accipe beneficium, Sin superior, nobis
 benefacito. Cui Alexander. At ἔ, ob hoc ipsum
 nos certare oportet, uter benefaciendo iupe-
 ret alterum. Et humanissimè complexus il-
 lum non solum non spolia vit dititione, sed auxit
 etiam.

Αντίγονος ὁ Μακεδών, Αριστοδήμου τὸ Φί-
 λων πινὸς ἔκ μαγείρας γενομένη δοκῶντος, συμ-
 βεβλήοντος ἢ αὐτῶ τῶν ἀναλωμάτων καὶ τῶν
 δωρεῶν ἀφαγεῖν, οἱ λόγους, εἶπεν, ὦ Αρι-
 στοδήμω πειζώματι ὅζουσι. ἀποδείξας, τὴν Φι-
 δωλίαν ἔ τῶν βασιλέων, ἀλλὰ τῶν μαγείρων
 εἶναι, Antigonus Macedo, Aristodemo cuidam,
 qui cocci filius esse putabatur suadenti ut impen-
 dijs ac largitionibus aliquid detraheret, verba,
 inquit, tua Aristodème, ius olent, Subindicans
 parsimoniam coquorum esse, non regum.

Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος πρὸς τὸν ἕν εἰ-
 σελθών,

σελθῶν, καὶ θεασάμενος ἐκπλάττειν χρυσῶν
καὶ ἀργυρῶν πλῆθος, ἀνεβόησεν, ὅτι ἔστιν ἐν
σοὶ τύραννος, ὃς ἅφ' ὧν λαμβάνεις ἀπὸ ἐμῶν
ποτηρίων τούτων, φίλον ἔδεναι σε αὐτῷ πεποιή-
κας. Dionysius senior, cum ad filium ingressus,
conspexisset vasculorum aureorum & argenteo-
rum magnam vim, exclamans, Non est, in-
quit, in te regius animus, qui his poculis, quae à
me tam multa accepisti, neminem tibi amicum
pararis.

Πλάττειν ἔπειν, ἔχ' ἤτιον βασιλικὸν καὶ
Φιλαίθρῳπον εἶναι ἔ' μεγάλα δίδουαι, τὸ μί-
κρον λαμβάνειν ἄμετρως ἔ' προθύμως. Plu-
tarchas inquit, Non minus regium & huma-
num esse, exigua benevolè & placidè accipere,
quàm magna dare.

ALITER VIVERE, QUAM DOCEAS.

Τὸς λέγοντας μὲν τὰ ἀπυθάρτα, μὴ ποιῶντας δ',
Διογενὴς ἔλεγε μηδὲν διαφέρειν κινδύρου. καὶ
ἂν τὴν μὴτε ἀκέρειν, μὴτε αἰδομένην. Qui
de honestate multa loquerenturi nec rectè vi-
verent.

uerent, Hos Diogenes dicebat Cithara similes esse, quæ sono prodesset alijs, ipsa nec audires, nec sentiret quicquam.

Κλεάνθης ἔλεγε, ὅτι ἐκ τῶ πλείονος οὐ μοῖον τι πάσχειν τῆς λύρας, αἱ καλῶς φθεγγόμεναι, αὐτῶν οὐκ ἀκούουσιν. ὑποδείξας, ὅτι ἐκ τῶ πλείονος καλῶς μὲν διδάσκουσιν, τὴν ζωὴν δὲ τῆς διδασκαλίας πλείονος ἀπέχουσιν. Cleanthes dicere solebat, Peripateticis idem accidere, quod Lyris, quæ cum alijs benè sonent, seipsas non audiunt: Sentiens Peripateticos præclarè quidem docere, sed vitam à doctrina longè lateq; distare.

Θαλῆς ἐρωτηθεὶς πῶς αὐτῷ ἀρεστὴ ἢ δικαιοσύνη βιώσασκεν, εἰ, ἔφη, ἀπὸ τῶν ἄλλοις ἴσθης μῶν, αὐτοὶ μὴ ὁρῶμεν. Thales interrogatus, quo pacto optimè ἔῃ iustè, viueremus. Si, inquit, quæ in alijs reprehendimus, ea ipsi non faciamus οὐδὲν ὄφελος τῆς κατηχήσεως, ὅταν ἡ διὰ τῶν ἔργων ἰσχύς μὴ συμβαίη τοῖς λεγομένοις ἔφη τις τῶν σοφῶν παλαιῶν. Nihil iuvat institutio uerbis facta, nisi ipsius, operis exhibitio dictis accedat, dixit quidam ex sapientibus antiquis.

ANIMI BONA,
CVLTVS ANIMI,
VIRTYS.

Aντιθένης τοιαῦτα δεῖν εἶπεν διαπιεῖσθαι ἐφ' ὅσον
 ἴσθαι, ἃ καὶ ναυ αἰγίσαντι συγκολυμβήσθαι. δια-
 δασκων, τὰς καλὰς τέχνας πάντα καὶ πολλὰ ἀξί-
 ας εἶναι, ἃ εἰ δὴ ἀφ' αὐτῶν ὑπὸ τῆς τύχης ἀφαιρῆται
 θλώσθαι. *Antisthenes dixit. Ea paranda esse vi-
 atica, qua simul cum naufrago enatarent: Sen-
 tiens bonas artes ubiq; esse in precio, nec posse à
 fortuna eripi.*

Σωκράτης ἔλεγε, ἐν μόνον ἀγαθόν εἶναι, τὴν
 Πιστήμην, ἃ ἐν μόνον κακόν, τὴν ἀμαθίαν. πλεῖ-
 στον ἢ καὶ ἀγαθόν εἶδεν καλὸν ἔχειν, πᾶν ἢ τὸ
 κακίον κακόν. *Socrates dicebat unicum esse
 bonum, Scientiam, & contra malum unicum,
 inscitiam. Opes vero & nobilitatem non solum
 nihil in se habere honestatis, verum & omne
 malorum genus ex eis oriri.*

Ὁ αὐτὸς ἤξεισεν οὖν νέους σωφροῦς κατοπιεῖσθαι
 ζῶσθαι, ἵν' εἰ μὲν καλὸν εἶεν, ἀξιοὶ γίνοντο εἰ-
 δὲ αἰσχροὶ, παιδείᾳ τὴν ἀσθένειαν ἐπικαλύπτουσαν
*Idem hortabatur iuvenes, ut se subinde ad
 speculum*

speculum contuerentur, ut si egregia forma
essent, nihil ea committerent indignum, Sin
minus eam deformitatem eruditione tegerent
hoc est, quod corpori deesset, id ingenij cultu
pensarent.

Πρὸς τὸ παραχρημαλίζον αὐτὰ τὰ πλάσῃ
μερῶν, ἔπε μοι, Φησὶν Ἀντιθένης, εἰ Φωνὴν
λαβοὶ ὁ χαλκός, ἴππιν αὖ σερυνωθῆναι. Ἐ
δ' ἐπόντ', ἐπὶ κάλλει, οὐκ αἰσχύνῃ ἐν, ἔφη,
γεγηθὼς ἀφύχῳ; Κημῶντων μάλλον προσήκει
σεμνωέει ἴππιν τοῖς τ' ψυχῆς ἀγαθοῖς, ἢ ἴππιν
τὰ κάλλει, ὅπερ αὐτὰ κοινὸν ὑπῆρχε πρὸς τοῦ
ἀνδριανταί. Quidam adolescens curarat sese
ex aere sculpendum, & ad eam imaginem sese
conformabat. Hinc Aristhenes, Si es inquit,
posset vocem edere, qua de re potissimum glo-
riaretur? De pulchritudine, ait adolescens.
Non igitur inquit, erubescis, qui cum re inani-
a gloriaris? Significans, magis gloriandum
esse de bonis animi, quam de forma, quam ha-
beret cum statua communem.

Χάριλλον ἐρωτηθεὶς, τίνα νομίζῃ πολὺ
ἴσασιν ἀρίστην, ἔφη, ἐν ἣ πλεῖστα ἀρετῆς
πολυ

28 HONOR VIRTVTI HABITVS

πολιτῶν πρὸς ἀλλήλους, ἄνευ κρίσεως
ἀγωνίζονται. Charillus interrogatus quam
arbitraretur optimam Rempublicam. Respon-
dit, in qua plurimi ciues inter se de virtute te
decertant, citra seditionem.

HONOR VIRTVTI
HABITVS.

Αντιθένης ἔφη τότε τὰς πόλεις ἀπολλύ-
σθαι, ὅταν μὴ διώκοντα τὸν φαῦλος ἀπὸ
τῶν ἀκαταίμων διακρίνῃ. τῆς δὲ ὅταν οἱ ἀγαθοὶ
οὐκ ἀεργετώμενοι προσκέντωσιν, καὶ οἱ κακοὶ ἔχ-
οῦν δικὴν δώσιν τῶν ἀμαρτημάτων. Antisthe-
nes dicebat, tunc ciuitatibus exitium immine-
re, cum in his nullum esset bonorum & malo-
rum discrimen. Hoc est, boni non ornantur
praemijs, & mali non suscipiunt pœnas sceleribus
suis dignas.

Λύσανδρος, Πέρσας ἐρωτήσας ποίαν
μάλιστα καὶ ἐπιεικῆ πολιτείαν, ἣτις ἔφη, τοῖς
ἀνδράσι δὲ τοῖς τοῖς προσήκοις ἀπιδίδωσιν.
ὡς δὲ τὴν ἀρετὴν ἀθλοῖς παρακαλεῖσθαι, καὶ τὸν
αἰαίε

ἀναίδρως τῇ ἀλμύρα παροξυωθῆναι. *Lysander interrogante Persa, quam Rempublicam maxime probaret, eam, inquit, in qua fontibus ac meticulous viris, congrua utriusq; reddantur. Sensit virtutem præmijs invitari, ignavos excitari ignomina.*

Κάτω ὁ πρεσβύτερος ἔλεγε, πὺς τὴν ἀρετὴν αὐτὴν τῇ πρῆξι ἐαυτῆς ἀποστερεῖται, τὴν ἀρετὴν αὐτὴν τῇ νεότητι ἀφαιρεῖται. ἠγέμεθα ἄθλοις οὐ νεωτέρως πρὸς τὴν ἀρετὴν προτρέψην δῆν, ἀλλ' εἰ ἀφέλης, αὐτὴ ἀρετὴ παρακινεῖται. *Cato senior dicebat. Eos qui virtutem suo honore defraudarent ipsam virtutem à iuventute auferre. Sentiens præmijs iuvenum animos accendendos esse ad virtutem, quæ si detrahas, ipsa virtus languescit.*

Ἀνὴρον ἔπει νεανίσκῳ ἀνδρῶν πατρὸς αὐτὸς δὲ μὴ πᾶν δοκῶν ἀγαθὸς εἶναι στρατιώτης, ἠξίως τὰς ἑπὶ πατρὸς λαμβανῆν ἀποφορας, ἀλλ' ἐγὼ, εἶπεν ὧ μισθῶν κίον ἀδραγαθίας ἔπει πατραγαθίας μισθὸς κῆ δωρεὰς δίδωμι. Τετὼ τῷ λόγῳ νεανίσκῳ παρακελεύομαι, τὴν ἑπὶ πατρὸς ἀνδραγαθίαν μιμῆσθαι, εἰ ὅσον αὐτὸς λαβεῖν εἴωθε τῶν

σᾶπιν αὖ ἤθελε δέχεσθαι. Antigonus adoles-
 scenti cuidam, qui patrem habuerat fortem,
 quanquam ipse non admodum, ut videbatur,
 bonus erat miles postulanti ut patris stipendia
 caperet, At ego, inquit, ὦ adolescentule, non ὁ
 patrias, sed ob proprias cuiusq; viri virtutes
 mercedem ac munera dare solet. Hoc sermo-
 ne iuuenem exstimulans, ut patris fortitudi-
 nem aequaret, si quantum illi capere solcat, vel-
 let accipere.

BONORVM RARITAS.

Διογένης λύχνου μεθ' ἡμέραν ἄψαε, Ἄνθρω-
 πῖν, φησι, ζητῶ. ἀντίομῳ σου τὸ πόλε-
 ως τρόπος τίστιν εἶναι διαφθαρμένους, ὥστε
 μόλις ἀνθρώπος ἀξίους εἶναι. Diogenes quor-
 dam tempore lucernam accensam gestans ob-
 ambulabat clarissima luce, Hominem, inquit,
 quero. Indicans ita civitatis mores esse cor-
 ruptos, ut vix homine digni sint.

Ὁ αὐτὸς ἐκ τῆ βαλανείας ἐξιών τῷ μὲν
 ποδομάρῳ εἰ πολλοὶ ἀνθρώποι λυῖται, ἠρνή-
 σαιτο.

αυτο. τῷ δὲ εἰ πολὺς ὄχλος, ὡμολόγησεν ὅτι ἴσχυον
 μᾶλλον τὴν αἰθρῶτα λέξιν ὀλιγοῖς ἀρμότιον.
Idem, cum è balneis redeuntem quidam ro-
gassent, num illic esset multum hominum, ne-
gavit esse. Rursus interrogatus, an illic es-
set multa turba, annuit. Significans hominis
vocabulum in paucos competere.

Ἐπαινῆς κὲν ἀπὸ Ὀλυμπίων. πρὸς ἓν τὸν
 πτολομαχόν, εἰ ὄχλος ἦν πολὺς; Πολὺς μὲν,
 εἶπεν, ὁ ὄχλος, ὀλίγοι δὲ αἰθρῶται. *Sic redeun-*
tem ex Olympijs quidam interrogabat, vidisset
ne illic multam turbam: Turbam, inquit, plu-
rimam, sed homines perpaucos.

AMBITIO ARRO-
 GANTIA.

Ἀλέξανδρος ὁ μέγας, ἐλαφρὸς μὲν ὤν καὶ
 ποδῶκης, παρακαλεῖται ὑπὸ ἑ πα-
 τρὸς, Ὀλυμπία δρᾶμεῖν στάδιον εἶνε, εἶφη βα-
 σιλεῖς εἶναι ἐμελλον ἀνταγωνισαίς. *Alexander*
magnus cum levitate corporis & pedum cele-
ritate polleret, patri hortanti, ut in Olympijs
stadium decurreret, Facile, inquit si reges ha-
biturus essem concertatores,

ἀείσιπ.

Αρίστιππος ὁ σεμνουιδύς τις ἐπὶ πλου-
μαθία ἔφη, ὡς περ ἔχ. οἱ τὰ πλεῖστα ἐδίουτες,
ὕγιάνουσι μάλλον τὸ δέοντα προσφερομένων
ἔπειτα ἔχ. οἱ πολλὰ, ἀλλ' οἱ χρησιμα ἀναγινώ-
σκοντές εἰσι σωφράοι. *Aristippus cuidam ia-*
ctanti se, quod esset πολυμαθής, hoc est, mul-
tuplicis eruditionis. Quemadmodum, inquit,
non hi, qui plurimum edunt, melius valentis,
qui sumant, quantum opus est: Ita non qui plu-
rimum, sed qui utilia legerunt, studiosi & eru-
diti habendi sunt.

Διογένης πρὸς τὸν λέγοντα πρὸ τῶν με-
πύρων, Πρωτῆ ἔφη, πᾶρ' ἄπο τῆς κερᾶς,
Diogenes cuidam de rebus caelestibus ad inge-
niij ostentationem multa differenti, Quam nus-
per inquit, de caelo venisti?

Αριστοτέλης Ἰερατάμω ὁ νεανίσκον κα-
ταφρυάμω, μηδὲν δὲ Ἰπταάμω νεανίσκε,
ἔφη, οἷός μοι δοκᾷς αὐτὸς εἶναι, ἐγὼ γενοίμην
οἷός σου δὲ τῆ ἀληθείᾳ ὑπάρχεις, τοῖστί μοι οἱ
ἐρῆγοὶ γέροντο. *Aristoteles adolescentulum*
superciliis sublatis superbientem conspicatus,
sed nulla scientia praeditum, Adolescentule,
inquit

inquit, utinam talis essem, qualis ipse tibi
videris: qualis autem reuera es, tales fiant
hostes mei.

Ὁ αὐτὸς κατανοήσας μισθῆκιον Ἰππὶ πρὸς
λιπελαῖα τὴν χλαμύδα σερμυνόμδρον, ἢ
παύση, ἔφη, μισθῆκιον Ἰππὶ πρὸς βᾶτα δορᾶ
σερμυνόμδρον; Idem cum animaduertisset
sumptuosa chlamyde adolescentulum se ia-
ctantem: Non desines, inquit, adolescens
tule ovis pelle gloriari?

CALVMNIA, MA- LEDICENTIA OB- tractatio.

Θεαρίδας ξίφος ἰκονῶν, ἠρωτήθη
ὄξύ ἐστι, Κῶα, εἶπεν, ὄξύτερον διαβολῆ.
αἰνιτιόμδρον, πλὴν διαβολὴν πάντων ἑλασ-
βερωτατον εἶναι. Thearidas cum gladium
acuere, Rogatus à quopiam, Num acutus
esset? Acutior, inquit, calumnia? indicans.
Rem omnium nocentissimam esse calumni-
am.

G

Μέμνον

Μέμνων ὁ Ἀλέξανδρον πολέμων ὑπὲρ Δαρείου βασιλέως, μισοφόρον ἵνα πολλά βλασφήματα ἀσελγῆ περὶ Ἀλεξάνδρου λέγοιτα, τῆ λόγῃ πατάξας, Εγώ σε, εἶπε, τρέφω μαχηόμενον, ἀλλ' ἔλοιδορούμενον Ἀλεξάνδρῳ. Memnon dux, quo tempore bellum gerebat adversus Alexandrum, militem quendam mercenarium, Alexandro petulanter maledicentem hasta percussit, Ego te, inquit, alo non ut illi maledicas, sed ut cum eo pugnes.

Φίλιππος ὁ Ἀλεξάνδρου πατὴρ τοῖς ἑσθιναῖσι δημαγωγοῖς εἶπε χάριν ἔχειν ὅτι λοιδοροῦντες αὐτὸν βελτίονα ποιοῦσι καὶ τῷ λόγῳ καὶ τῷ ἥθει. Περὶ μὲν γὰρ αὐτὸς ἄμα καὶ τοῖς λόγοις, καὶ τοῖς ἔργοις ψευδομένους ἐλέγχειν. Philippus Alexandri pater dicebat se his, qui in Republica Atheniensi administranda primores essent, plurimam habere gratiam, quod suis convitijs efficerent, ut ipse tum oratione, tum moribus evaderet melior, Dum conor, inquit, illos dictis pariter et factis mendacij arguere.

Φλῆ

Φλείσαρχος λέγοντός τινος ὅτι καὶ
 καὶ λόγος τις αὐτὸν ἐπήνη, θαυμάζω, εἶπεν,
 εἰ μή τις αὐτῷ εἶπῃ ὅτι ἀπέθανον. ζῶντα γὰρ
 ἐκείνου εἰδένα καλῶς λέξαι δύναται,
*Phlistarchus cuidam narranti, ipsum a
 maledico quodam laudari, demiror, in-
 quit, si quis illi dixit me mortuum esse,
 Nam ille de viuo loqui bene potest nemi-
 ne.*

Αριστοτέλης ἀκῆσαι ὑπὸ τινος τοῖς
 δορυφόροις, Ἀπόντά με, εἶπῃ, ἢ μασιγῆται δι-
 δάσκων, προσήκεν καταφρονεῖν τῶν μὴ
 βλαπτόντων, εἰ αὐτῷ μή τις βλαπτεῖ νομίση.
*Aristoteles cum accepisset, quendam in
 ipsum dixisse convitia, Absentem, inquit,
 vel loris cedat: Docens ea prorsus con-
 temnenda, quæ non cadunt, nisi quis se la-
 di putet.*

Διονύσιος ὁ βασιλεὺς ἀκῆσαις δυο
 νεαλίσκοις, πολλὰ βλάσφημα πρὸς αὐτὰ καὶ
 τὸν τυραννίδος εἰρηκέναι παρὰ πότιν, ἀμει-
 φοτέρως ἐκάλεσεν ἐπὶ δεῖπνον. ὄρων
 δὲ τὴν μὲν παραινέντα καὶ λυρῆντα πολ-
 λά, τὴν δὲ κερμῖως καὶ μετ' ὀλιβίας

ὄν ὑπὲρ
 ἵνα
 ξαίε
 ὡσε, ἰ
 φορῶ
 quo
 xans
 um,
 ha-
 ut
 πῶς
 χην;
 ἢ τῶ
 ἄμα
 es ἐπ
 dice
 ad-
 nam
 ice
 bus
 illos
 ere
 λία

ταῖς πότεσι γλώσσῳ, ἐπιήνον μὲν ἀπέλυσεν,
ὡς φύσιν παροινήσαντα ἔσταν δὲ ἀνῆλεν ὡς
δύσταν ἢ πολέμιον ἐκ προσορέσεως. Dio-
nysius rex cum audiisset duos adolescen-
tes multa contumeliose de ipso & tyrannia
de inter compotandum dixisse, utrosq; vo-
cavit ad cœnam. Cum autem vidisset
alterum ex temulentia petulantem &
multa nugantem, alterum verò modeste
& caute bibentem; illum ut natura ebrio-
sum & stolidum dimisit, hunc verò inter-
fecit tanquam ex animi proposito malevo-
lum & inimicum.

Φίλιππον τὸν Ἀλεξάνδρου πατέρα, ἐς
λοιδορεῖ τις τῶ κακογλώσσων ἀνθρώπων, ἢ
παρήκε οἱ φίλοι διώκεν τὸν λοιδοροῦν. ὁ δὲ
ἔφη, ἵσως ἐστὶ καλὸν ἔστω πειῆται, ἵνα μὴ ἐν
πλείοσι πεισχόμενος κακῶς λέγῃ ἡμῶν.
Philippum Alexandri patrem convicio af-
ficiebat quidam effreni lingua præditus,
Cumq; amici hortarentur eum, ut convi-
tiatorem persequeretur: Non est, inquit,
ille, hoc faciendum, ne magis irritatus plu-
ra in nos iaciat maledicta.

Curt.

CURIOSITAS,

ΠΟΛΥΠΡΑΓΜΟΣΥΝΗ.

Θάλην εἰς τὸ ἕρανόν ὄρωντα, καὶ ἔμπρο-
 στοντα εἰς βάραθρον ἰερραπυγνα θεωροῦσα,
 δεικνύμενην, ἔφη, ὅς τὰ παρὰ ποσσὶ ἀγνοοῦ-
 ῶν, τὰ ἐν ἕρανῶ σκόπει. *Thaletem in cae-
 lum suspicientem & lapsam in barathrum
 ancilla conspicata, merito id illi accidisse
 dicebat: qui cum quae ante pedes essent,
 ignoraret, caelum contempleretur, ut cog-
 nosceret.*

Ἐξετάζοντων τιῶν εἰ ὁ κόσμος
 ἐμψυχός; καὶ αὐθιγὴ ἢ σφαιροειδής; ὑμῖν,
 εἶπεν, Δημόναξ, πῶς ὁ κόσμος πολυπραγμὸς
 ἦν, πῶς δὲ τῶν αὐτῶν ἀνεσμίας ἢ φρονεῖ
 ἔξειπε. *Cum quidem exquirerent, an
 mundus esset animatus: & rursus, an glo-
 bosus: vos, inquit Demonax, de mundo so-
 liciti estis, at vestram ipsorum immundici-
 em non curatis.*

Εὐκλείδης ἔλεγε ὑγιαίνοντα νοσεῖν.

Σ 3

πάντα

ΠΟΛΥΠΡΑΓΜΟΣΥΝΗ.

πάντα περιεργον, τὸν τὰ ἀφότεια πολυπραγ-
μον εἶτα. *Euclides dicere solitus est om-*
nem curiosum aliena sollicitè curantem va-
lentem agrotare.

Χενοφῶν εἶπεν, ἀδυνάστον πολλὰ τεχνῶν
μυρον ἄνθρωπον, πάντα καλῶς ποιῆν. *Xenop-*
phon dixit, Neminem posse multa simul
facere, et eadem rectè.

Φωκίων ὁ Ἀθηναῖος εἶπε, χαλεπὸν
πλῆθὸς ὁδῶν ἅμα εἶς βαδίζειν. *Phocion*
Atheniensis dixit, difficile esse, multas
vias simul ingredi.

CONCORDIA.

Σκιλῦρος ὀγδοήκοντα παῖδας ἄρρενας
ἀπολιπὼν, ὅτι πλεονεξίαν ἐμέλλη, δεσμεῖν
ἀκοντίων ἐκάσῳ περὶ θείων ἐπέλασε κατὰ
θραύται, πάντων δὲ ἀπαγορεύσαντων, καθ'
ἐν αὐτὸς ἐξελῶν ἀκόντιον, ἅπαντα ῥαδίως
συνέκλασε, διδασκῶν ἐκείνους, ὅτι συνέσω-
τες, ἰσχυροὶ διαμυθεῖσι, ἀσθενεῖς δὲ εἰσονται
διαλυθέντες ἢ ἐκασιάντωντες. *Scilurus octo-*
ginta

ginta habens liberos masculos, quum esset moriturus, fasciculum iaculorum singulis porrexit, iussitq; rumpere. Id cum singulifaterentur impossibile, ipse singula iacula exemit, facileq; fregit, filios admonens his verbis, Si concordēs eritis, validi inuictiq; manebitis. Contrā si dissidijs & seditione distrahemini, expugnati eritis faciles.

Ἀγησίλαος Ἰπικητῆντος πρὸς διὰ
τί ἀλιχίς ἢ Σπάρτη; ἔλιθοις, ἔφη, καὶ
ξύλοις δεῖ πτεχίᾳ τὰς πόλεις, ταῖς δὲ τῶν
ἐνοικούντων ἀρεταῖς, οὓς ἢ συζεύγνυσιν ἢ
ὁμόνοια, ἔδεν τῶν δυνάμεων εἶναι μάλισ-
τον ἀνάλωτον. Interrogatus Agesilaus,
Cur Sparta non cingeretur mœnibus?
Respondit, Civitatem non saxis, sed inco-
lentium virtute muniri oportere, quos si
iungat concordia, nullus potest esse murus
inexpugnabilior.

Ἀντιθένης ἔφη, ὁμοιοῦντων ἀδελφῶν σίμω-
C 4 βίωσιν

Βίωσιν παντός τείχους ἰχυροτέρου εἶναι.
*Antisthenes dicere consuevit. Fratrum
 concordiam quousvis muro firmitus esse mu-
 nimentum.*

Λέων Βιζαντινός ἦκε δὴ πρὸς τοῖς Ἀθ-
 ηναίοις ἐσιάζεσθαι διαλεξόμενος. ὁφθαίς
 δὲ μικρὸς καὶ γλαυκός, ἠδὲ εἶπεν, εἰ τινὲς
 γυναικὰ μὲν θεάσασθε μόλις ἐξικνεύμενοι
 πρὸς τὸ γόνυ. πολλῶν ἦν ἐγένετο γέλως.
 ἀλλ' ἡμᾶς, εἶπε, μικρὸς ἔτις ὄντας, ὅταν
 διαφερόμεθα πρὸς ἀλλήλους, ἡ Βιζαντινῶν
 πόλις ἔχωρεῖ. *Leo Bizantius venit A-
 thenas ad populum inter se dissidentem
 atq; discordantem orationem habiturus:
 Vbi autem in suggestum prodisset, ob sta-
 turae breuitatem risu exceptus est. Hic
 ille, quid, inquit, O viri Athenienses, si
 uxorem meam videretis, quae tam pusilla
 est, ut vix ad genua mea pertingat? At
 hanc vocem cum maior etiam populi risus
 concitatus esset, At nos, inquit, ita par-
 uos, ubi inter nos dissidemus, vix civitas
 Constantinopolis capere potest.*

Sed

Sed alij hanc narrationem hoc modo
 & quidem probabilius ac festivius reci-
 tant. Cum Leo Bizantius prodiisset ad
 populum dicturus de concordia, ipsa sta-
 tim specie risum movit populo, quod obe-
 sus esset, ac ventre praegrando. At ille ni-
 hil turbatus risu multitudinis, Quid, in-
 quit, videtis viri Athenienses? Vxor mihi
 est me multo obesior, & tamen concor-
 des, unus capit lectulus, discordes ne tota
 quidem domus.

CONVIVIVM.

Σωκράτης καλίσους Ἰπὶ δείπνον πλεονασ-
 σις, καὶ τὴν ξανθίππωνος αἰδομένης, ἔφη,
 θάρσεν, εἰ μὴ γὰρ εἶεν μέτριοι, συμπεριμενεῖς
 χθέναν, εἰ δὲ Φαῦλοι, ἡμῶν αὐτῶν ἔδεν
 μελήσῃ. Socrates invitaverat divites
 aliquos ad cenam; ob id cum sollicita esset
 Xantippe, quod apparatus esset perquam
 exiguus bono animo sis, inquit Socrates,
 Nam si frugi temperantesque sunt, beni-
 censu-

consulcent : *sin minus*, nulla nobis horum cura esse debet. Alij sic referunt : Cum admoneretur ab amico Socrates, quod excepturus hospites admodum tenuem fecisset apparatus, Si boni sunt, inquit, satis erit, *sin minus*, plus satis.

Τῶν εἰσιόντων εἰς τὰ σοσιλία, ἐκάστω δῆκνύων ὁ πρεσβύτατος τῶν Λακεδαιμονίων τὰς δόξας, Ἀγὰ τέτων, φησὶν, ἔδειξέ τις ἕξ ἑσπερα λὸγος διδάσκων, ἔδειν τῶν μετὰ παρρησίας ἐν συμποσίῳ εἰρημνῶν, ἐξαγορευθῆναι. Ad publica convivia ingredientibus, qui natus erat maximus inter Lacedaemonios, singulis ostendebat foras dicens. Per has nullus egredietur sermo. Admonens nihil effutiendum, si quid liberius dictum esset in convivio.

Τημέριος τῆν προπρωγία δεδαιπησῆς κῶς ἐν ἀκαδημία παρὰ Πλάτωνι μαθητῶν καὶ λυτὸν δεῖπνον, εἶπεν, ὡς οἱ παρὰ Πλάτωνι δεῖπνήσαντες, καὶ εἰσώμενον ἡδέως γίνονται, διδάσκων, τὰ λιπαρὰ δεῖπνα, πάντων ἡδιστὰ καὶ ὑγιεινότεστα εἶναι. Timotheus cum pridie in Academia caena Platonis Philosophica ac frugali interfuisset, dixit :

Quia

Qui cum Platone cœnarent, eos postridie etiam suaviter vivere. Innuens frugales cœnas, omnium saluberrimas & iucundissimas esse.

Χίλων ἔφασκεν, ἐπὶ μὲν τὰ δαιπνια τῶν φίλων βραδέως, ἰπὶ δὲ τῆς ἀτυχίας ταχέως πορεύεσθαι δεῖν. Chilo dicere solebat, Ad convivia amicorum tarde, ad calamitates verò eorum citò accedendum esse.

Πρέπη τ' συμπόσιον εἶναι ὅμοιον τοῖς γράμμασιν, ὧν τὰ μὲν εἰσι φωνήεντα, τὰ δὲ ἡμίφωνα, τὰ δὲ ἄφωνα. φωνήεντα μὲν εἰσιν οἱ γέροντες, καὶ οἱ πέποιθότες, καὶ οἱ φρόνημοι, καὶ οἱ εὐπρόθετοι. ἡμίφωνα δὲ εἰσιν οἱ νεώτεροι, οἱ ἐρωτώμενοι, σιωπῶντες καὶ κοσμίως ἀποκρινέσθων. ἄφωνα δὲ εἰσιν οἱ ἀφανοὶ, ἄλλοις λέγουσι παρενοχλεῖσθων. Convivium sit simile Alphabeto, in quo sunt literæ vocales, Semivocales, & Muta, Vocales sunt senes, docti, prudentes, vsu periti. Semivocales sunt iuvenes, qui interrogati breviter & modestè respondeant. Non interrogati, sint muti, nec alios loquentes interpellent.

Deum

DEVS.

Θάλης ἐρωτηθεὶς εἰ λήθοι θεὸν ἄνθρωπος ἀδικῶν ; ἀλλ' ἔδὲ διανοόμενος , ἔφη.
Thales interrogatus num lateret Deum homo iniuste agens , Respondit , Ne cogitans quidem.

Αἰσώπῳ ἐρωτηθεὶς τί πράττει ὁ ζεὺς , τὰ μὲν ὑψηλὰ , εἶπε , ταπεινῶν τὰ δὲ ταπεινὰ ὑψοῖ ,
Aesopus interrogatus quid ageret Iupiter ? Deprimit , inquit excelsa , & extollit humilia.

Idem respondit , θεὸν τὰ μὲν οἰκοδομεῖν , τὰ δὲ καταβάλλειν , id est , Deum alia aedificare , alia destruere.

Ὁ Ξενοφῶν παρήνθη τῷ θεῷ ἄλυχῆνας τὰς μάλισσας μεμνήσθαι καὶ πρῶτον , ὅπως ὅταν ἐν χρείᾳ γενώμεθα παρρητικῶν αὐτῶν παρακαλῶμεν , ὡς ἄμφοτεροῦντας ἤδη καὶ φίλης.
Xenophon dicebat tum maxime colendos esse Deum , cum homini res sunt secun-

ELOQVENTIA VANA. 45

secunda: ut, cum inciderit necessitas con-
fidenter illos imploremus, utpote benevo-
los iam & amicos.

ELOQVENTIA
VANA.

Ἀγισίλαος ἐπιμνηστὸς πινθεῖ ῥητορὰ τῶν
δυνατῶν αὐξῶν τὰ μικρὰ πράγματα,
οὐδ' ἐτυπτόμενον, ἔφησεν, ἡγέμεθα σαρδαῖ-
ον, ὅς μικρῶ ποδὶ ὑποδηματα μεγάλα περι-
πιθῆσι. Σημῶνων, τὸ ἀληθὲς ἐν τῶ λέ-
γειν μάλιστα ἀποδεκτέον. Agesilaus, quo-
dam rhetorem hoc nomine laudantē, quod
mirifice res exiguas verbis amplificaret,
Ego, inquit, ne sutorem quidem arbitror
bonum, qui parvo pedi magnos induat cal-
ceos: innuens, veritatem in dicendo maxi-
mè probandum esse.

Λάκων ἀκέρων ῥήτορος μεγάλας
ἐρίφοιτος περιόδους, Ἀλλὰ νη τῶ Σιω, ἀν-
δρα

46 ELOQUENTI A VANA.

δρῆϊός γε ὁ αἰθραιῶς πρὸς ἕδεν ἰσοκρί-
 μδρον & εὐροβιλοῖ τῶν γλωσσῶν. Lacon o-
 ratorem audiens magnas periodos verten-
 tem, vehemens quidem homo iste (inquit)
 ad nullum propositum bene voluit lin-
 guam.

Ἄλλος τις τίλαις ἀηδῶνα, ἢ βραχεῖαν
 πᾶντο σάρκα ἄρῶν, εἶπε, Φωνὰ το τίς ἐοσι,
 ἢ ἕδεν ἄλλο. Alius quidam Lacon cum
 in luscinia plumis recuulsis, minimum re-
 perisset carniū, Vox, inquit, es prater ea
 nihil.

Κλησιφώντα εἰπόντα πρὸς τὸ τυχόντα
 τῶ δύνανθ' ὅλην τῶν ἡμέραν λέγειν, οἱ
 Λακεδαιμόνιοι ἐξεβίαλλον, φάρμδοι τῶ
 ἀγαθὸν μυθητῶν δὲν τοῖς πράγμασι ἴσον
 λόγον ἔχον. Ctesiphontem Lacedemonij
 ciuitate eiecerunt, quod se de re quavis pro-
 fiteretur totum diem dicere posse, dicen-
 tes, Boni oratoris esse, sermonem habere
 rebus parem.

Δημοσθένης θεασάμενός τινα δημα-
 γωγόν

γωγὸν ἀφυσὴν, μέγα βοῶντα, ἔφη, Ἀλλ' ἐ-
 τὸ μέγα, ὡς ἐστὶ, τὸ δὲ ὡς, μέγα. Demo-
 sthenes cum audiret oratorem egregiè
 vociferantem, Non, inquit quod magnum
 est, bene est, sed quod bene est, magnum
 est.

ERV DITIO DO- CTRINA.

Ἀριστιππὸς ὁ φιλόσοφος ἐρωτηθεὶς τήν-
 διαφέρεισιν ὁ πεπονημένοι τὸ ἀπομα-
 δέτων, ἔφη, ὡς περὶ οἱ δεδασμένοι ἴπποι τὸ
 ἀδαμάσων. Interrogatus Aristippus phi-
 losophus, quod esset inter doctos & indo-
 ctos discrimen, Quod, inquit, est inter
 equum domitum, & indomitum.

Ὁ αὐτὸς ἐρωτηθεὶς ποτε ἔτι πλέον
 ἔχουσιν οἱ φιλόσοφοι, ἔφη, καὶ πάντες οἱ
 νόμοι ἀναρεθῶσιν, ὁμοίως βιώσασιν. Idem
 interrogatus, quid eximium haberent
 Philosophi praeter ceteris hominibus, Vt,
 inquit,

inquit, etiamsi omnes leges abolerentur, tamen equaliter victuri sint.

Ὁ αὐτὸς ἔφη ἀμφοῖν ἰσότητι, ἢ ἀπαίσι
 δόλον εἶναι. ὁ μὲν γὰρ χρηματῶν, ὁ δὲ
 ἀθροισμῶν δάτα. Idem dicebat, Satius
 esse fieri mendicum, quam indoctum. Quod
 ille tantum pecunijs egeat, hic humanita-
 te.

Ἐρωτηθὲς ὑπὸ πινθὸς τί αὐτῶν ὁ
 ἕτερος ἀμείνωτος παροδοθῆις, καὶ εἰ μηδὲν
 ἄλλο, ἔπειν, ὅτι γὰρ τὰ θεάτω ἐν παθεῖ
 δηπεται λίθῳ ἴπτι λίθῳ. Interrogatus ab
 aliquo, qua re esset melior euasurus filius,
 si eum curaret literis erudiendum, ut
 nihil aliud, inquit, certe in theatro non se-
 debit lapis super lapidem.

Σωισαντος πινὸς Ἀρξίπῳ ἕν ἡτη-
 σε πεντακοτίας δραχμάς. ἔ δὲ εἰπὺντῳ.
 ἔσσωντα διωαμῶν ἀνδράποδον ἀνήσασσῶν,
 Πρω, ἔφη, καὶ ἔξῆς δύο, Ἀσῆως ἴπτιμῶν
 πῆς πολλοῖς τοῖς ἐν ἔδενί μαλλον φηδωλῶς ἐν
 χυσι, ἢ ἐν τῷ ὄρθῳ παροδοθῆναι τὰ τέκνα
 καὶ πλῆθος.

πλεῖον ἀναλίσκωσιν ἐν τοῖς ἵπποις, ἢ ἐν τοῖς
 υἱοῖς. Quidam cum Aristippo agebat, ut
 filium suum susciperet erudiendum, sed cum
 Philosophus pro mercede peteret quingentas
 drachmas, alter deterritus magnitudine
 precy, minoris, inquit, emerem mancipium,
 Eme, inquit, ἔσ' habebis duo mancipia. Lepidè
 taxavit vulgi iudicium, qui nusquam parci-
 or est, quam in rectè instituendis liberis,
 plusq; sumptus impendit curandis equis, quam
 filijs.

Ἐγκαλῶντο Λυκῆργω πινός, ὅτι μισ-
 θὸς σοφιστῶν δίδωσι πρὸς λόγους ἀγαθῶν
 βων, ἀλλ' εἷς γε ἐπαγγέλλοιτο, ἔφη, σὺ
 ἕως ἀμείνων αὐτῷ ποιήσῃ, ἢ χιλίας, ἀλλὰ
 τοῦ ἡμῶν τ' ἕσθιας πρὸς ἑαυτῶν. Cum quidam
 reprehenderet Lycurgum, quod eloquentiæ
 studens mercedem Sophistis penderet, respon-
 dit, Si quis promitteret se filios ipsi melio-
 res redditurum, ei se non mille drachmas, sed
 dimidiam partem suorum bonorum datu-
 rum esse.

Αριστοτέλης τῆ παιδείας ἔφη τὰς μὲν
ρίζας εἶναι πικρὰς, γλυκὺν δὲ τὸ καρπὸν.
Aristoteles, eruditionis radices dicebat a-
maras esse, sed fructum dulcem.

Ὁ αὐτὸς τριῶν ἔφη διὰν παιδεία, φύσει
ως, μαθησεως, ἀσκήσεως. *Item tria dice-*
bat, ad eruditionem necessaria esse, ingen-
ium, exercitationem & disciplinam.

Ἐλεγε καὶ πρὸ παιδείαν εἶναι μὲν ταῖς
ἑπιτυχίαις εἶναι κέσμα, ἐν δὲ ταῖς ἀτυχίαις
καταφυγὴν. *Dicebat etiam, Eruditionem*
in rebus secundis esse ornamentum, in re-
bis vero adversis refugium,

Διογένης πρὸ παιδείαν εἶπε, τοῖς μὲν
νεοῖς σωφροσύνην. τοῖς δὲ πρεσβυτέροις, παρρη-
μυθίαν. τοῖς δὲ πένησι, πλεόντων. τοῖς δὲ πλεον-
σίοις, κέσμα εἶναι. *Diogenes dicebat. Eru-*
ditionem adferre iuvenibus sobrietatem,
senibus solatium, pauperibus divitias, divi-
tibus ornamentum.

Σωκράτης ἐρωτηθεὶς, τί τῶν ζώων
καλλίστον, ἔφη, ἀθρῶτος παιδεία κειρομη-
μύθη. *Socrates interroganti quodnam*
esset

DOCTRINA,

51

esse pulcherrimum animal, Respondit, Homo doctrina ornatus.

Κλεανθῆς ἔφη τὰς ἀποιδότους μόνη τῆ μορφῆ τῶ θηρίων διαφέρει. Cleanthes dicebat, homines indoctos sola forma differere à bestijs.

Θεόκριτος ἔλεγεν, βέλπιον ὀψιμαθῆ καλεῖσθαι, ἢ μὴ ἀμαθῆ. Theocritus dicebat, solitus est, Melius esse serò discere, quàm nihil discere.

Θημήτειος ὁ Φαληρεὺς Πτολεμαίῳ τῷ βασιλεῖ παρήνευε τὰ περὶ βασιλείας καὶ ἡγεμονίας βιβλία κτῆσθαι καὶ ἀναγνώσκειν. αἱ γὰρ οἱ φίλοι τῆς βασιλείας σὺν ἡμετέροις παρανεῖν ταῦτα ἐν ταῖς βιβλίασιν γέγραπται. Demetrius Phalerius Ptolemaeum regem adhortari solebat, ut sibi pararet libros de regno, & militari império gerendo tractantes, eosq; evolveret, propterea quod ea, de quibus amici

non audent admonere reges, in libris
scripta habeantur.

Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς ἐρωτηθεὶς
τίνα μάλλον ποθεῖ, Φίλιππον τὸν πατέρα, ἢ Ἀ-
ριστοτέλην; τὸν διδάσκαλον, εἶπε, ὁ μὲν γὰρ ἔ-
γενέσθαι, ὁ δὲ ἔκαλῶς κρείσθαι αἶτις. Alex-
ander rex interrogatus, Vtrum magis desi-
deraret patrem Philippum, an Aristote-
lem: Magistrum; inquit; Ille enim ut essem;
hic autem, ut praeclare institutus essem, autor
fuit.

EBRIETAS.

Ἀνάχαρσις ἐρωτηθεὶς πῶς εἶναι αὐτὸν γέ-
νοιτό τις φιλοπότης, εἰ περὶ ὀφθαλμῶν,
εἶπεν, ἔχοι τὰς τῶν μεθύοντων ἀχρημο-
σύας. Οὐδὲν γὰρ ὁμοιότερον μεθυομένῳ,
ἢ ὁ μεθύων. Anacharsis interrogatus
qua ratione quis effugeret, ne fieret vino-
lentus, Si semper, inquit, pra oculis ha-
beat ebriorum indecoros mores. Ni-
hil

hil enim similis insano, quam ebrius.

Οἱ Λακεδαιμόνιοι τοῖς παῖσιν ἐπέδεικνυον οὐδ' εἰλωτας μεθύσαντας, εἰς ἀποτροπὴν πολυαιτίας. Lacedaemonij ostendebant pueris seruos, qui vino erant temulentis, quo magis abominarentur ebrietatem.

Ἀνάχαρσις εἶπεν, κίριον μὲν κρατὴς ἔφεσις, τὸν μὲν πρῶτον ὑγείας πίνεσθαι τὸν δεύτερον μέθης, τὸν δὲ πρῶτον ὕβρεως. Anacharsis dixit primum quidem poculum, quod infunditur sanitatis bibi, alterum ebrietatis, tertium iniuriae.

Πυθαγόρας εἶπε τὴν ἀμπελον τρεῖς βότρουσ φέρειν, τὸν μὲν πρῶτον ἡδονῆς, δεύτερον μέθης, τὸν δὲ τρίτον ὕβρεως. Pithagoras dixit tres botros in vite nasci, primum voluptatis, secundum ebrietatis, tertium iniuriae & petulantiae.

Ο αὐτὸς ἐρωτηθεὶς ὑπὸ πινθ οἶνός
D 3 Φλυγθ

Φλογος, πῶς αὐτὸς μεθύειν παύσειτο, ἔφη,
 εἰ συνεχῶς θεωρεῖ τὰ ὑπὸ αὐτῶν πρᾶσόμενα.
 Idem à vinoso quodam interrogatus quomodo
 quis ebrietatem relinqueret, dixit, Si sæpè
 quæ per temulentiam designaverit, conside-
 ret.

Πλάτων τοῖς μεθύουσι συνεβέβηκε
 κατοπιεῖσθαι, ὅπως ἴδωσι τὸ ἑαυτοῦ ἀσχη-
 μωσικόν. Plato temulentia deditis suade-
 bat, ut poti ad speculum sese contemplaren-
 tur, ita fore ut ab eo vitio recederent, con-
 specta fœditate.

Ἀριστοππος αὐχεντός τινος Ἰππὶ
 τὰ πολλὰ πίνοντι καὶ μὴ μεθύσκεσθαι, Τῶτο καὶ
 ἡμίονος, φησὶ. Aristippus cuidam iactanti
 quod multum biberet, nec inebriaretur, Quid
 inquit, magni narras? cum idem faciat mi-
 lus.

FAMA HONE-
 STA, GLORIA.

Αγης

ΑΓησίλαος ἐρωτηθεὶς πῶς ἂν τις μάλι-
 στα παρ' ἀνθρώποις δοκιμασίη, εἰ λέγοι
 εἶπε, τὰ ἄριστα, πράττειν ἢ τὰ καλλίστα. *Age-*
silaus interrogatus quo, compendio honestam
famam quis assequi posset, Respondit, Si lo-
quatur quae sunt optima, & faciat quae sunt
honestissima.

Δημοσθένης εἶπε, εἴ μὴ χρημάτων
 ἀπόλλυσται μόνου σκεπτόμενον, ἀλλ' εἰ καὶ δοξᾷ
 χρηστὴ, ἢ πρὸς ἡμᾶλλον ἀσφάλειαν χρηστὴ, ἢ πρὸς
 χρημάτων. *Demosthenes dixit, non hoc solum*
considerandum esse, an iactura pecuniae nul-
la fiat: sed habendam esse rationem existi-
mationis, quae multo, quam opes, nobis anti-
quior esse debeat.

Γάιος Καίσαρ τὰς Ἀλεξάνδρου
 πράξεις ἀναγινώσκων ἐδάκρυσε, καὶ πρὸς
 οὗτον φίλος εἶπεν, ὅτι ταύτην τὴν ἡλικίαν
 ἔχων ἐνίκησεν Δαρειόν, ἐμοὶ ἢ μέγα
 οὖν εἶδεν πίπτειν. *C. Caesar cum*
Alexandri res gestas legisset, illa-

D 4 chri-

crimavit, ad amicos conversus, Cum hac,
 inquit, aetate is esset Darius superavit,
 At à me in hunc usq; diem nihil adhuc ge-
 stum est.

Θεμιστοκλῆς ἐπὶ μεράκιον ὦν, ἐν
 πότις ἐυλινοῦτο καὶ γυμναζέιν· ἐπεὶ δὲ
 Μιλτιάδης στρατηγῶν ἐρίκησε ἐν Μαρα-
 θῶνι οὗτ' βαρβάρους, οὐκ ἐπιήν ἐπιτυχῶν
 ἀτακτεῖν Θεμιστοκλῆν, πρὸς δὲ οὐκ ἴσως
 μάζοντας πρὸς μεταβολὴν, εἴλεγε, ὡς
 οὐκ εἶα με καθύδην εἶδὲ ῥαθυμεῖν τὸ
 Μιλτιάδου πρόπαλον. ἐσταῦθα ἢ πρὸς πρὸ
 δόξην πρὸς δὲ καὶ ἢ δὲ Μιλτιάδου πρὸς ἐξέκρυσ-
 σε τὸ τῶν ἡδονῶν ἔρον. Theomistocles cum
 esset adolescens in computationibus &
 mulierum amoribus volutabatur. At
 postquam Miltiades factus Imperator
 ad Marathonem devicisset barbaros, iam
 nullus offendit eum quicquam agentem
 prater decorum. Percontantibus autem
 unde sic esset repente mutatus, Milti-
 adis, inquit, Trophaeum non patitur me
 dormire neq; cessare. Hic gloriae studium,
 & Mil-

Ἐ Μιλτιάδης honor, excussit amorem voluptatum.

FORMA.

Ἀριστοτέλης τὸ κάλλος παντὸς ἔλεγε ἐν ἐπιστολίᾳ σοικικῶν τερον. *Aristoteles dixit pulchritudinem quavis epistolae efficaciorum ad commendationem.*

Βίων πρὸ δόξαν ἔφη ἐτῶν μητέρου εἶναι τὸ κάλλος, ἀλλότριων ἀγαθῶν τὸ πλεῖστον, νόσος πραγμάτων. *Bion dicebat, Gloriam esse matrem annorum (id est honesta memoria in multa secula propagatur) Formam dicebat esse bonum alienum. (Sentiens extra hominem esse, quod ipsi sibi dare non potest, Animi autem bona verè nostra esse.) Divitias dicebat esse nervos actionum.*

Ἄσωτος οἰηθεὶς ὑπόλοιπον τῆς χαλεπῆς ἔχεν πρὸ ὄψιν, ἔφη οὐκ εἰς τὸ εἶδός

ἔδοξεν, ἀλλ' εἰς τὸν ἰένον περιέχον δῆ. Aesopus ob deformitatem ab aliquo culpatus. Non forma, inquit, sed mens aspicienda est.

Σωκράτης ἔλεγε, τὰ τῶν καλῶν φιλήματα φυλάττειν δῆ, ὡς τὰ τῶν ἰοβόλων δείγματα. Socrates dicebat oscula formosorum cauenda esse, sicut morsus venenatorum animalium.

Διογένης Θεασάμηνος μερόκιον ἄμορφον, καὶ διὰ τῆς φιλεμύου, ἔφη, ἀσπιδάσσαν μερόκιον, οὐδ' ἔσθ' ἰσώματ' ἐργασίας ἢς πρὸς ψυχὴν μεταγαγῆναι. Diogenes cum vidisset formosum adolescentem forma causa amari, dixit: Quin operam des adolescens, ut corporis amatores ad animum transferas.

Ἀριστοτέλης Θεασάμηνος μερόκιον ὠρεγίζομενον, ἔφη, οὐκ αἰσχυρῶς ὅτι τῶν Φαχύσσιως αἰδρα, σε ποιοῦσιν, ἑαυτὸν πηγήλυκος; Aristoteles cum adolescentem se ornare vidisset, dixit, Non erubescis, quod cum natura te virum fecerit, te ipsum effemineris?

Σωκράτης

FIDES IN HOSTEM. 59

Ἰσοκράτης ἔλεγε, ὅτι καλὸν ἔχοντα
 τὰς σῶμα καὶ ψυχὴν κακὴν καλὴν ἔχοντα νῦν,
 καὶ κακὸν κυβερνήτην. *Isocrates dicebat,*
eos quibus pulchrum corpus est, & anima
mala, bonam habere navim, & malum gu-
bernatorem. Refer huc tertium &
quartum Aphorisma ex loco, Animi
bona.

FIDES IN HO-
 STEM.

Ἰπαστεύοντι τῷ Φαβρίκιῳ προσέπεμψεν
 ἐπιστολὴν ὁ δὲ Πύρρος ἰατρὸς ἐπαγγελθεὶς
 μὲν, εἰαν κελῶη, Φαρμακίῳ τὸν Πύρρον
 ἀποκτενῆν, ὁ δὲ Φαβρίκιῳ τῷ Ἰπαστεύοντι
 πρὸς Πύρρον ἐπέμψεν, αἰσθέναι κελῶσαι
 διότι καὶ φίλων κακιστὸς ἐστὶ κρατῆς καὶ πολεμικῶν.
Fabricio Consuli, misit epistolam Pyr-
rhi medicus, qua promittebat, se regem vene-
no necaturum, si ipse hoc iuberet. At eam
epistolam ad Pyrrhum remisit Fabricius,
iubens illum sibi cavere, qui pessime discer-
neret amico, ab hostibus.

Ἰπαστεύοντι

Ἐπεὶ ἦ Φωρεῖους πρὸς Ἰππιβελήν ὁ
 Πύρρος τὸ μὲν ἰατρὸν ἐκρέμασεν, πρὸς ἦ
 Φαβρικίῳ οὖν αἰχμαλώτους αὐτοῦ λύτρων
 αἰπέδωκε ὅσα ἐδέξατο δωρεὰν, ἀλλ' ἴσως
 αἰτέδωκε, μὴ δόξῃ λαμβάνειν μισθόν
 ἔδει γὰρ χάριτι Πύρρον μεμνηυκένου πρὸς
 Ἰππιβελήν, ἀλλ' ὅπως μὴ δοκῶσι Ρωμαῖοι
 δόλω κτείνεσθαι, ὡς Φανερώς νικῶν ἔδωκε
 μύθοι. *Ceterum ubi compertis insidias
 Pyrrhus medicum egisset in crucem Fabri-
 cio captivos gratis remisit. At Fabricius
 noluit eos gratis accipere, sed parem capti-
 vorum numerum remisit, ne à Pyrrho be-
 neficij mercedem accepisse videretur, ne-
 gans se hoc indicium fecisse Pyrrhi causa sed
 ne Romani viderentur dolis hostem occidere,
 ut qui viribus superare non possent.*

Ἐπεὶ ἵς ἔχων πίτρασ ἀληθῆνον δο-
 κῶσιν εἶναι, ἐνεχέρισεν ἑαυτὸν μὲν τὴν πί-
 τρασ πρὸς Ἀλεξάνδρῳ, καὶ τὴν διὰ μέσων
 ἐκέλευσεν ἄρχην ἢ προσέθηκε χάριτι,
 εἰπων ὅτι, φρονεῖν μοι δοκεῖ ὁ ἄλλοτε
 αἰδρὶ μάλλον ἀγαθῶ πρὸς ἑαυτὸν,
 ἢ ὀχυρῶ

FORTITUDO

81

ἢ ὀρχυρῶ τόπω, Cum quidam, qui rapem
tenebat inexpugnabilem, ut putabatur,
Alexandro se dedidisset, Alexander non
solum eius ditionis principem esse iussit, ve-
rum etiam addidit dicens, Hic homo mihi
videtur sapere, qui se maluit bono viro, quam
loco munito credere.

FORTITUDO,
MAGNITUDO
animi.

Ἄγισ ὁ πλουτῶν τῶν Λακεδαιμονίων
Βασιλέων ἐξ ἐνέδρας συλληφθεὶς, καὶ
καταδικασθεὶς ὑπὸ τῶν ἐφόρων χωρὶς δια-
κῆς, ἀπαγόμενος Ἰππὶ τὸ βρόχον, ἰδὼν τινας
τῶν ὑπηρέτων κλαίοντες, Παύσαι, εἶπεν, ὦ
ἀνθρώπε ἐγὼ ἐμοὶ κλαίειν, καὶ γὰρ ἔγωγε παρὰ
νόμους καὶ ἀδίκως ἀπολύμενος, κρείστων
ἡμῖν τῶν ἀναρξέντων. καὶ ταῦτα εἰπὼν πα-
ρέδωκε τὸ βρόχον τὸ τράχηλον ἐκείως.
Agis Laconicorum regnum ultimus, per
insidias

insidias captus ac præter meritum ab Ephoris condemnatus, cum ad laqueum duceretur, conspiceret quendam e lictoribus flentem ob indignitatem rei, cuius cogebatur esse minister, Desine, inquit, o homo, vicem meam flere. Nam sic moriens præter ius & æquum, melior feliciorque sum his, qui me occidunt, Et cum hæc dixisset, ultrò collum laqueo iradidit.

Λοχαγὸς ὁ Πολυαυτίδης καὶ Ζείρωνος πατὴρ, ἀπαγγέλλων πρὸς αὐτὸν, ὅτι τῶν υἱῶν τέθνηκεν ἕπερθε, Πάλαμ ἤδην, εἶφη, ὅτι ἀποθανεῖν αὐτὸν εἶδε. Lochagus Polyxenida filius & Sironis pater, nuncianti quod ex filijs ipsius alter interisset, Iam dudum sciebam, inquit, illi moriendum esse.

Γυρλιαὸς ὅτι ἀγγελθεῖς ἦλθεν ἐκ Κρήτης τὸν ἀκροτάτην τῶν θυγατρῶν θάνατον ἀπαγγέλλων, οὐκ ἔμελλεν, εἶφη, πρὸς αὐτὸν πολέμους ἠκῶν, ἢ αὐτὸς ἀποθανεῖσθαι, ἢ κατακτείνεσθαι ἐκείνους; ἤδιον γὰρ ἀκῆν ὅτι ἀπέθανον

ἀπιθανε ἢ ἑαυτὸς ἢ τὴ πόλειως ἀξίως καὶ τῶν
 παρόντων, ἢ εἰ ἔζη τὸν ἀπαιτῆται γέροντος πατρὸς ὦν.
 Gyrtias, cum nunciuss ex Creta de Acrata
 nepotis morte venisset. Nonne debebat in-
 quit, cum ad hostes iuerit, aut ipse mori, aut
 illos trucidare? Mihi autem iucundius est,
 audire ipsum ex dignitate ἑ sua, ἑ urbis ἑ
 maioram obiisse, quàm si omni tempore viue-
 ret ignauius.

Ξενοφῶντά φασιν ἀπαγγελεῖν ἑ
 αὐτῷ ἑ θανάτου ἑ ἢ, ἑ δὲ δακρύσαι, ἀλλὰ
 γὰρ εἰπεῖν, ἢ δὲ θνητὸν γέροντος. Fertur Xe-
 nophon, cum filium obiisse cognouisset, ne
 quidem lacrymasse, sed solum dixisse, Sciebam
 me eum genuisse mortalem.

Ἀλέξανδρος πύθουρος ἑ τὸ πινθ
 λαιδορῆσται, βασιλικὸν, ἑ φη, ἑ εἶν, ἑ ποιῶν-
 τα, κακῶς ἀκῆν. Alexander cum audi-
 visset, esse quendam, qui ipsum conuitijs im-
 peteret, Regium est, inquit, tum bene facias
 male audire.

Λάκωνιά τις θάπτεται τὸν ἕν, ὡς γέροντος
 διον ἑ πλῆεις περὶ αὐτῆ, ὡ. γυνῆ ἑ
 τῆς

τῆς τύχης, εἶπε, Νῆ τὸ ζῶ τῆς καλῆς γὰρ
 εἶφη, ἔγωγε αὐτὴν οὐκ ἐκινῶ ἐπιχεῖν, ἵνα ὑπὲρ
 τῆς Σπάρτης δόξωμαι, ἔτι μοι σωεβη-
 ἀνδρῶτα γυνὴ τὸ τὸ χεῖρος πευθῆν μετέ-
 βαλεν εἰς τὸ συγχαίρειν. *Lacena quaedam*
sepeliebat filium, ad eam cum anicula
quaedam accessisset, dicens. Heu fortunam
ô mulier; illa subiicit, Per geminos in-
quit bonam equidem arbitror. Siquidem
cuius gratia filium peperit, videlicet, ut
pro Sparta moreretur, id mihi contigit,
Fortissima mulier, anicula deplorationem
vertit in gratulationem.

LINGVA, MODE- RATVS LINGUÆ vsus, Garrulitas.

Ζήνων πρὸς τὸ Φλυαρῆν μεθόκιον, Διὰ
 ἔτι, εἶπε, δύο ὦτα ἔχομεν, σῶμα δὲ ἓν,
 ἵνα πλείω μὲν ἀκούω, ἥτιονα δὲ λέγωμεν.

ZENO

Zeno ad adolescentem multa temerè gar-
rientem dixit: Ob id binas habemus aures,
& os unicum, ut plura audiamus, loqua-
mur paucissima.

Ἀνάχαρσις ἐρωτηθεὶς τί ἐπὶν εἰ αὖτις
θρώποις ἀγαθόν τε καὶ φαῦλον, ἔφη, γλῶσσα.
Anacharsis interrogatus quid in homine
esset & optimum & pessimum, Respon-
dit, Lingua.

Ἀριστοτέλης ἐρωτώμενος ὑπὸ πινός,
τίς κατασχῆν δύναται λόγον ἀπόρρητον, ἔ-
φη, ὅστις καὶ Διάπυρον αὐθρακα τῇ γλώσῃ
κατασχῆν δύνησεται. Aristoteles inter-
rogatus à quodam, quis arcanum sermo-
nem continere posset, dixit: Qui carbo-
nem quoque ignitum lingua sua retinere
posset.

Σίμωνίδης μηδέποτε μὴ αὐτῷ ἔλεγε
ματαμελήσαι σιγήσαντι, Φθευξεμύω ἢ
πλάκῃς. Simonides dicebat, nunquam se
pernituisse silentij, sermonis autem sapius.

Δημοσθένης οὐδέποτε αὐτῷ πινός
ὄπισμα θυσαδὸς ἔχε, Πολλὰ γὰρ, εἶπεν,
αὐτῷ τῶν ἀπορρητῶν ἐγκαπίσθη. De-
mosthenes

mosthenes cum quidam ei obijceret oris fa-
torem: Multa, dixit, secreta in eo compu-
truerunt.

Αριστοτέλης ἔφη, "Φαύλος αὐδρὸς,
καθάπερ κύνος σιγηρῆ, θεῖν σιγὴν μάλλον, ἢ
τὴν φωνὴν ὠλαβῆσθαι. Aristoteles dixit,
hominis improbi, sicut taciti canis, silentium
magis, quam sermonem cauendum esse.

Χίλων ἐρωτηθεὶς τί θύσκολον, ἔφη,
τὰ ἀπόρρητα σιωπῆσαι, ἢ τὴν χολὴν ὡς ἀλα-
θείας, ἢ ἀδικεῖν δυνάσθαι φέρειν. Chilo
interrogatus, quid esset difficile, Arcana,
inquit, reticere, & otium rectè collocare,
& posse iniuriam ferre.

Δημάρατος Λακων εὐ πινὶ σιωπῆ
δρῶ ἐρωτωμένῳ, πότερον ἀπὸ μωρίας, ἢ
ἀπὸ ἀπορίας λόγων σιωπῆσθαι, ἄλλ' ὅτι μω-
ρὸς ἐκ αὐτῆς δυνάσθαι σιωπῆσαι, ἔφη. Dema-
ratus Lacon in confessu quodam rogatus,
Vtrum ob stulticiam, an ob sermonis ino-
pnam sileret, Respondit, Atqui stul-
tus ne potest quidem silere. Idem ἔ-
Solon dixit: Οὐδὲν μωρὸς σιωπῆσαι, ἐν συμ-
ποσίῳ

πισίω διώαται. *Nullus stultus in convivio tacere potest.*

Καλῶς παρὰ Πλευτάρχῳ λέγεται, ὅπως αὐτῷ σιωπῶν βέλῃ, μηδενὶ εἰπῆς. ἢ πῶς παρὰ τινὸς ἀπομνήσεως τὸν πιστον τῆς σιωπῆς, ὃ μὴ παρέχεις σεαυτῷ; *Praclarè apud Plutarchum dicitur: Nemini dixeris quod taceri vis. Quomodo enim ab alio postulabis silentij fidem, quam tibi ipse non praestitisti?*

Δημοσθένης ἐν συμπίσῳ πρὸς τὸ λαὸν λέγοντα πολλά, εἰ ποσῶτα, εἴφη, εἴφρονες, ὥστε αὐτῷ ποσῶτα ἐλάλησ. *Demosthenes in convivio aliquo, cum quidam multa loqueretur, Si, inquit, sciperes, non tam multa loquereris.*

Ὁ αὐτὸς ἐρωτηθεὶς Διὰ τί μίαν γλῶσσαν ἔχομεν, ὡς τῆς δύο, εἶπεν, ὅτι διπλάσιον δεῖ ἀκρόν τῆς λέγειν. *Item interrogatus cur unicam habeamus linguam, aures, vero duas, Quia, inquit, duplo plus audire oportet, quam loqui.*

GRATITVDO.

Δημοσθένης ἔφη, τὸ μὲν ἄδ παθόντα δεῖν
 μεμνήσθαι τὸ πάντα χρόνον τὸ δὲ ἄδ ποῖς
 ἦσαντα ἄθως Ἰππικελήσθαι. Demosthenes
 dixit, Semper officia meminisse debere il-
 lum, in quem collocata sint: eum verò qui
 contulit, statim debere obliuisci.

Ξενοφῶν ἔλεγε, οὐτὸν ἀγαθὸς μαγὰς
 λα αὐτὶ μικρῶν ἀεργίῃν. Xenophon
 dixit, Bonos pro parvis magna officia con-
 ferre solere. Congruit cum illa Græci
 sapientis sententia: οἱ ἀγαθοὶ αὐτὶ μικρῶν
 ἴσασι χάριν Boni pro parvis etiam sunt
 grati.

Ἀριστοτέλης ἐρωτηθεὶς τί γρηγοροῦσιν
 ταχὺ; χάρις, ἔφη. Rogatus Aristoteles
 quidnam citò senesceret, Gratia, inquit.
 Tribuitur eadem sententia ἔς his verbis
 Socrati: οὐδὲν ἐς τὴν βίω ταχίστα γρηγοροῦσιν,
 ὡς ἡ χάρις. Nihil in vita celerius se-
 nescit, quàm gratia.

Φίλωι ἔλεγε, οὐδὲν ἄτις ἀγαθὸν
 εἶς

PIETAS ERGA PARENTES, 69

εις ἄνοιαν, ὡς πρὸς τὸ ἀεργημάτων ἀφη-
μίαν. Philo dicere solitus est, Nihil esse
quod facilius benevolentiam conciliare pos-
sit, quam ipsam beneficiorum gratam com-
memorationem.

PIETAS ERGA
PARENTES, HONOR
Parentibus & Senioribus
exhibitus.

Θάλης, οἷος αὐτὸς εἶπεν, ἐράνας εἰέγκης
πῆς γονεῦσι, πιάτης αὐτὸς ἐν τῷ γήρατι
παρὰ τῶν τέκνων περιδέχου. Thales, Qua-
lia, inquit, in parentes contuleris benefi-
cia, talia in senectute à liberis tuis expe-
cta.

Τοιοῦτος γίνου, εἶπεν Ἰσοκράτης,
ὡς ἂν γονεῖς οἷος ἂν εὐξαιοὶ ὡς ἂν σεαυτὸν
τὸν γρέαζ ἂν σεαυτὸν πύδα. Talem, in-
quit Isocrates, te presta erga parentes

70 PIETAS ERGA PARENTES.
tuos, quales erga te optas esse tuos libe-
ros,

Επαμινώνδας ἠδιστον πάντων αὐτῷ
τῶν γεγονόντων καλῶν καὶ ἀγαθῶν εἶναι ἔλεγε
τὸ τῶν ἀναμάρτων αὐτὸν εἶ πατρός ζώντος
ἐκείνου καὶ τῆς μητρός, ἐν ἁλύττοις νικῆσαι Λακε-
δαίμονιους. Epaminondas ex omnibus,
quae praeclarè & honeste gessisset in vita,
illud dicebat sibi esse iucundissimum, quod
utroq; parente vivo, Lentrica pugna vi-
cisset Lacedaemonios.

Τήλεκρος ἐρωτηθεὶς διὰ τί ἔθου
παρ' αὐτοῖς εἶσι, ὅντι νεωτέρους τοῖς πρεσ-
βυτέροις ἐξαιεῖσθαι, ὅπως, ἔφη, πρὸς ὅντι
μὴ πρὸς ἡκοντας ἔτι εἶσθαι ἔχοντες πρῆξι,
μᾶλλον πρῶσι ὅντι γονέας. Telecrus per-
contanti quare mos esset apud Spartanos,
ut iuvenes assurgant senioribus, Ut, in-
quit, assueti honorem habere nulla pro-
pinqvitate iunctoris, magis honorent paren-
tes.

Σώλων

PIETAS ERGA PARENTES 71

Σόλων ἐρωτηθὶς ἄξι μὲν τὸ τυπῶνε
των οὐτ' πατέρας, Ἰππίμιον ἔχ' ὤρισεν,
ἔφη, ὅτι ἔχ' ὑπέλαβον πιάτρεσ πινὰς
ἔσεσθαι. *Solon interrogatus cur nullas
pœnas adversus eos, qui patres verbera-
sunt, constituisset? Quod nullos, inquit,
tales existituros existimabam.*

Βίων μὴ δᾶν ἔφασκεν οὐκ εἰδίζην τὸ
γῆρας, εἰς δ', ἔφη, πάντες ἄχομεθα ἔλ-
θειν. *Bion dicebat, nulli exprobrandam
esse senectutem, ad quam omnes optent
peruenire.*

Λάκων τις ἰδὼν ἐν ἀποχωρήσει Ἰσας
κέοντας Ἰπὶ διφρῶν ἀνθρώπους, μὴ γένοιε
το, εἶπεν, ὄντα ἄκα καθίσαι, ἔθεν οὐκ ἔστι
ἐξακασῆναι πρεσβυτέρῳ. *Lacon quidam
cum in peregrinatione vidisset, homines
in curulibus sedentes, Absit, inquit, ut in
talibus sellis sedeam, unde non liceat assur-
gere seniori.*

Ἐἰς Λακεδαιμόνα παραγενόμενος
τίς α καὶ τὴν πρὸς τὰς πρεσβύτας τιδὲν
ἔειπεν

Ἐ 4 ἔειπεν

72 PIETAS ERGA PARENTES.

νέων τιμὴν θεασάμενος, ἐν Σπάρτῃ μόνῃ εἶπε, λυσιτελεῖ γηράσκων. *Quidam profectus in Lacedaemonem, cum vidisset honorem, quem iuniores prestabant senioribus, In sola, inquit, Sparta expedit senescere.*

Ἀθηναῖοι παναθηναίων ὄντων, οἱ ἅτε πικρὸν γέροντα προσεπηλάκιζον, προσκαλέσασθαι μὲν ὡς παραδεξόμενοι, εἰ δὲ παραγένοιτο, ἔπειτα προσδεχόμενοι ὡς ἢ δεξιῶν χερσὶν ἀπάντες ἐγένετο καὶ οὐ τὸ Λακεδαιμονίων θεῶν ἀπάντες, τὸ βαδίζων ἀνάσταντες ἔτι τόπος παρεχώρην. ἀγαθὸν ἢ ὁ ὄχλος ἰπὶ τῷ γρονόπῳ, ἐκρέτησε καὶ πολλῆς ἰπσημασίας. καὶ πρὸς εἶπεν τὸ Σπαρτιατῶν, Νῆ τῶ Σιῶ, ἴσασιν μὲν οἱ Ἀθηναῖοι τὰ καλὰ, ἔπειτα πρῶτα ἢ. *Cum Athenis agerentur Panathenaea, Attici senem sedere cupientem ludibrio habuerunt, invitantes tanquam admissuri: catcrum ubi venisset, non admittentes, Verum iam perambulatis fere omnibus eandem ad Lacedaemonios spectatores cum venisset, omnes e sedibus assurgentes locum illi cesserunt. Eo facto delectatus*

tus

us populus plausu multa q̄ gestuum signi-
 ficatione comprobavit. Inter hæc è Spars-
 tanis quidam dixit, per Geminos, Norunt
 Athenienses qua honesta sint, sed non ea
 faciunt.

IMPVNITAS.

Κάτων ἔφη βέλεια μᾶλλον ἄεργετήσας
 μὴ κομισσάσθαι χάριν, ἢ μὴ ὑποχρῆν κεί-
 λασιν ἀδικήσας, διὰ τὸ μηδὲν εἶναι μᾶλλον
 ἐπισφαλές τ' ἀδείας. Cato dicere solebat,
*Se malle pro collato beneficio nullam repor-
 tare gratiam, quam pro maleficio perpe-
 trato nullam dare pœnam, quod nihil peris-
 culosius sit impunitate.*

Ὁ αὐτὸς παρορμῶν τοῦ ἀρχοντος
 Ἰππιμαῖν τοῖς ἀμαρτάνουσιν, ἔλεγε τοῦ
 δουαμδύνας κωλύειν τοῦ καλῶς ποιῆντας,
 εἰ μὴ κωλύωσι, καταλύειν. ἡγέμεθα,
 πολλὰ κακὰ δρᾶντας πολιτείας τοῦ Ἰπ-
 πιω' ἀδφαι τοῦ φαύλους παρακαλῆντας.
 Idem

Idem exhortans magistratus ad sumendas
pœnas de ijs, qui delinquerent, dicebat eos,
qui maleficos prohibere possent, nec face-
rent, lapidandos esse. Sentiens illos de res-
publica male mereri, qui ad scelerum licen-
tiam inuitent improbos.

Ὁ αὐτὸς ἔλεγε, τὴν ἀδικίαν τοῖς
ἀδικῶσι καὶ μὴ φέρη κινδύου, ἅπανσι
φέρην. διδάσκων τὸ τὴν ἀδικίαν εἰς κενῶν
λασμήνης παραδείγμα πᾶσιν ἀδικίαν
ἀπλήσασθαι. Idem dicebat, Iniuriam eti-
amsi facienti nihil adferat periculi, vni-
uersis tamen periculosam esse. Monens
impunita iniuria exemplum omnibus iniu-
riam minari.

Λυσίας εφη, οἱ μὴ κολάζοντες
οὐτὸ κακὸς, βέλονται ἀδικεῖσθαι οὐτὸ ἀ-
γαθὸς. Lysias dicere solitus est: Qui
non puniunt malos, hi volunt, ut
boni iniuria afficiantur.

Indu-

INDVSTRIA,
LABOR.

Ξενοφῶν ἰδὼν νεανίαν φιλοπινῶντα,
ἔφη, κάλλιστον ὄψου τῷ γήρατι ἀρ-
τύης. Xenophon conspicatus iuvenem
industriam, & laboris amantem, iucun-
dissimum, inquit, senectuti condis obso-
nium.

Κλεάνθης Λακωνός τινος εἰπόντος,
ὅτι ὁ πόντος ἀγαθόν, Δραχυθείς φησιν,
ἄμαλτος εἰς ἀγαθοῦ φίλον τέκνον.
Cleanthes cum audivisset à Lacone quo-
dam laborem probari, subiicit, Sanguine
praclaro satus es carissime fili.

Δημοσθένης ἐρωτηθεὶς, πῶς τὸ ῥήτος
εὐκῆς περὶ γένετο, ἔφη, πολέον ἔλαιον οἶνον
δαπανήσας. Demosthenes à quodam inter-
rogatus, quomodo esset dicendi facultatem
adeptus, Plus, inquit, olei, quam vini con-
sumendo.

Οὐ δυνάτὸν, ἔφη σοφὸς τις, τὴ μὴ
βάλλειντε, ὡςυχῆν. *Non potest fieri, in-*
quit sapiens aliquis, ut metam tangat, qui
non collimat.

IRA.

Κάτω ὁ πρεσβύτερος τὸ ὀργιζόμενον ἔ-
λεγε ἔ μανιομύς χρόνω διαφέρειν :
νομίζων πῶ ὀργὴν, μανίαν τινὰ ὀλιγοχρό-
νιον εἶναι. *Cato senior, Iratum dicebat ab*
insano nulla alia re differre, quam mora
temporis. Sentiens iram, brevem insani-
am esse.

Πλάτων ὀργιζόμενος ποτε πρὸ οἰκεί-
τη, Πισάντη Ζενοκράτης, λαβὼν, ἔφη,
ἔστω μασίγωσον, ἐγὼ γὰρ ὀργίζομαι. *Pla-*
to servo iratus, astanti Xenocrati, Accipe,
inquit, & flagris hunc cedito: ego enim
iratus sum.

Ζενοκράτης πρὸς τινὰ τῶ παιδῶν, Μει-
μασίγωσον, εἶπεν, εἰ μὴ ὀργιζόμεν. *Xenoc-*
rates

*crates cuidam famulo sic comminatus est,
Loris te cederem, nisi iratus essem.*

I V D E X, I V D I C I S O F F I C I V M.

Οἱ Ἀγυπτίων βασιλεῖς καὶ νόμον ἑαυτῶν
ἐν δικαστοῖς ἐξώρκιζον ὅτι καὶ βασι-
λεύς πῶς ἐπιτάξῃ κείναι τὴν μὴ δικαίων,
ὅς κενύσσι. *Aegyptiorum reges, iuxta
regionis consuetudinem, iudices ad iusiu-
randum adigebant, ut etiamsi rex aliquid
iuberet eos iudicare, quod iustum non esset,
ne iudicarent.*

Σκιπίων νεώτερος τὸν Γάϊον Λικίνιον
ἰδὼν παρερχόμενον, οἶδα, εἶφη, τῶν Ἰπια-
ωρκενῶν τὸν ἄνδρα. μηδενὸς ἢ κατηγορεῖνα
τῷ, ὅς δυνάμει κατήγορος αὐτὸς εἶναι
καὶ δικαστής, *Scipio minor cum Licinium praes-
tereuntem vidisset, Hunc, inquit, virum
scio peccasse, Verum quoniam nemo illum
accusat, non possum simul et accusator esse
et iudex.*

Ἀρχι-

Αρχιδαμίδας ὁ Λάκων πρὸς τὸ εὖ
 παμπῦντα χαρίλαιον ὅτι πρὸς ἅπαντας ὁ-
 μοίως πρᾶτθῃν, Καὶ πῶς ἴς, ἔφη διε-
 κριῶς αὐτὸ ἐπαμνοῖτο, εἰ καὶ πρὸς τοῦ πονη-
 ρῆς πρᾶτθῃ εἴην; Διδάσκων, δεῖν ἀρχόντι
 ὡς πρᾶτον πρὸς τοῦ ἀγαθοῦ, ἔπω καὶ σεμ-
 νὸν δικαστὴν πρὸς τοῦ κακοῦ εἶναι. *Archis-*
damidas Lacon cuidam Charillum predi-
canti, quod pariter erga cunctos fuisset
mansuetus, Qua fronte, inquit, laudetur,
aliquis qui erga sceleratos se mitem pra-
beat? Significans principem, ut mitem er-
ga bonos, ita severum iudicem erga malos
esse oportere.

Ἀλκιβιάδης ἔλεγε, ἐξὸν φεύγειν,
 μὴ ζήτησθαι δίκην. *Alcibiades dicere solitus*
est, Si potes fugere, ne committas te iudic-
cio.

Δημοσθένης λέγει πρὸς τὸν βασιλῆα ἐξ
 ἀρείων πόντων, τὸ ἀκερβέστατον σωτήριον τὸ
 εἶναι τῆ πόλεως, οὐκ ἐκ λόγων μόνον, ἀδὲ ἐκ
 τῶν μαρτύρων, ἀλλ' ἐξ ὧν αὐτοὶ σωθῶσι
 καὶ ἐξητάκασιν, τὸ ψῆφον ἐνεγκεῖν. *De-*
mosthenes inquit, Senatuum Areopagi-
τισμῶν,

vicum, quo nullum fuit in urbe præstantius concilium, non ex ratione duntaxat, neq; ex testibus, sed ex sua conscientia & indagatione, sententiam tulisse.

Ὁ αὐτός φησι, τῶν δικασῶν ταῦτα μὴ δεηθεῖσι δικαίον εἶναι ὑπάρχειν. μήτε δευῖαν μήτε χάριν, μήτε ἄνδρα ποιῶσαι πλεῖον, ἢ τὸ δικαίον, καὶ τὸ ὄριον. Idem dixit, A iudicibus hac etiam non rogantibus præstari æquum esse, ut neq; gratiam ullam, neq; virum pluris faciant, quam æquitatem & iusiurandum.

Θεμιστοκλῆς πρὸς Σιμωνίδην ἐξαιετῶν πῶς κρείσσιν ἢ δυνάμει, εἴφη, μήτε αὐτὸν γενεῶσαι ποιητικῶν ἀγαθῶν, ἄδοντα παρὰ μέλῳ. μήτε αὐτὸν ἄρχοντα χρησῶν, δικάζοντα παρὰ τὸ νόμον. Themistacles Simonidi petenti, ut negotio quodam sententiam iniustam pronunciaret, Neq; tu, inquit, bonus Poeta fueris, si præter Musicae modulus caneres: neq; ego princeps bonus, si contra leges pronunciem:

Τεταία

Τραϊανὸς αὐτοκράτωρ , ἑπαρχὸν
 τῶν δορυφόρων ποσχηρζόμενος , καὶ ὄρεγων
 αὐτῷ τὸ ξίφος , ὃ παραζώνουσ' αὐτὸν
 ἔχον , λάβε τῆτο , ἔφη , καὶ εἰ μὲν ἀρχῶ
 καλῶς , ὡς ἐμῶ τῆτω χεῖρα , εἰ δὲ κακῶς , καὶ ἐμῶ . *Traianus imperator , cum
 praefectum Praetorio designaret , eiq; en-
 sem porrigeret , quo is accingi debebat , Ca-
 spe hunc , inquit , & si bene impero , pro me
 utere : sin male , contra me .*

IVSIVRANDUM, PERIVRIVM.

Περικλῆς πρὸς φίλων τινὰ μερτυρίας
 ψευδῆς θεόμυρον , ἢ πρὸς τὴν καὶ ὄρεμα
 ἔφησε μέχερ δὲ βωμῶ φίλο εἶναι . ἠγύσ
 μῶ δίκηον μὲν εἶναι , χαρίζεσθαι φί-
 λους , ἀλλ' ἀνδρὶ δὲ παραβάντην τὸ ἀσεβῆς .
*Pericles amico roganti , ut pro se falsum
 diceret testimonium , cui erat adiunctum
 iusiurandum , respondit , Se quidem ami-
 cum esse , sed usq; ad iram : Sentiens ,
 grati.*

gratificandum quidem esse amicis, sed
 citra violationem religionis.

Δημοσθένης εἶπε νομιζέην εἶδέναι τε-
 σσῶντ' ἀγαθὰ ἀν' ἐπιήσσει, δι' ὃν τοῖς καθ' ἑαυ-
 τούς περὶ τῆς ἑπισημίας. Demosthenes
 dixit, se non existimare, ullum cuius-
 quam tantum esse posse beneficium, pro-
 pter quem sit hominibus iusiurandi vio-
 landa religio.

Λύσανδρος εἶφη, εἶναι μὲν παῖδας
 ἀστραγάλοις παίζειν, εἶναι δὲ βασιλεῖς καὶ
 ἀρχοντας ὅρκοις καὶ συνθήκαις. Lysander
 dixit, Pueros astragalis ludere, reges
 verò & Principes iuramentis & fæde-
 ribus.

IUSIVRANDVM,
ATTICVM QVOD IV-
 rabant, omnes qui ex Ephebis excef-
 ferant continens præcipuos nervos
 gubernationis domesticæ
 & bellicæ.

Οὐ καταχυνῶ ὄπλα τὰ ἱερά, ἕδ' ἐγκα-
 ταλείψω τ' παραστάτω. ὅτω αὖ σιχη-
 σω, ἀμυνῶ ἢ καὶ ὑπερῖερῶν, καὶ ὑπὲρ ὀσί-
 ων, καὶ μόνῃ καὶ μετὰ πηλῶν, πλὴ πατρίδα
 ἢ ὅσα ἐλάσσω παραδώσω, πλείω ἢ καὶ ἀρείω
 ὅσω αὖ παραδέξωμαι καὶ ὀνηθήσω τῶν
 αἰεὶ κερμόντων ἐμφρόνως, καὶ πῆς θεσμοῖς πῆς
 ἰδρυμένοις πείσομαι, καὶ ἕς τινὰς αὖ ἄψχε τὴν
 πλῆθ' ἰδρύσηται ὁμοφρόνως, καὶ αὖ πῆς
 ἀνομῆ, ὅσω θεσμούς, ἢ μὴ πείσηται, ὅσα
 ἴπιτρέψω ἀμυνῶ καὶ μόνῃ, καὶ μὲν πάντων,
 καὶ ἱερά τὰ πάτρια τιμήσω. ἴσθρες θεοὶ τῶν
 πάντων.

Non faciam indigna sacris armis
 Neq̄ deseram meum manipularum, cui-
 cunq̄ in acie adiunctis ero, Pugnabo
 autem pro templis, & pro divinis ritibus,
 & solus & in multitudine. Patriam
 non deteriore efficiam, sed meliorem
 quam accipi. Et semper optemperabo
 modestè rebus iudicatis, & legibus posi-
 tis obtemperabo, & ijs quas communi
 consensu populus condet. Et si quis mu-
 tabit leges, aut non obtemperabit, non

concedam. Ero autem pugnator, & solus,
& in multitudine. Et patria sacra colam,
Dij sint testes horum dictorum.

IVSTICIA.

Αγησίλαος ἐρωτηθεὶς περὶ ὁποῖα βελε-
τίων τῶν ἀρετῶν, ἀνδρεία ἢ δικαιοσύνη,
ἰδεῖν ὄφελος ἀνδρείας, ἔφασκεν, εἶναι μὴ
παύσεως δικαιοσύνης, εἰ ἢ δίκαιοι πάντες
γίνοιτο, μηδὲν ἀνδρείας θεθήσεσθαι. Rogatus
Agesilaus, utra virtus esset praestantior,
fortitudo an iusticia fortitudinis, inquit,
nullus est usus, nisi adsit iusticia, Quod si
omnes essent iusti, non opus fore fortitu-
dine.

Ἀναξανδρίδας πρὸς τὸν Ἰυσφορῆντα
διὰ τὴν ἐκ τῆς πόλεως αὐτῶν γροιδίω Φυρ-
γῶ. Ω λῶσε, ἔφη, μὴ τὴν πόλιν φύγαν
ὀρῶσθαι, ἀλλὰ τὴν δικαιοσύνην. Anaxan-
dridas, cuidam indigne ferenti, quod coge-
retur urbe exulare, Ne, inquit, vir optime
exhorrescas exulare ciuitate, sed à iustitia
exulare, horrendum est.

F 2

Κάτων

Κάτων ὁ πρεσβύτερος ἔλεγεν, ὅτι
 ἄρχοντα ἢ κριτὴν δεῖν μηδεὶς ὑπὲρ τῶν δικαιοσύμων
 λιπαρεῖσθαι, μηδεὶς ὑπὲρ τῶν ἀδικῶν
 ἐκλιπαρεῖσθαι. *Cato senior dicebat, Ma-*
gistratum aut iudicem, nec pro iustis oranda-
dum, nec pro iniustis exorandum esse.

Ἐπειὶ Φραάτης ὁ Πάρθων βασι-
 λεύς ἐπεμψεν πρὸς Πομπηίου, ἀξιῶν ὄρω
 χεῖσθαι τὴν Ἰουφρατίην, μάλλον ἔφη χεῖσθαι
 Ρωμαίους ὄρω πρὸς Πάρθους τὴν δικαιοσύνην.
Pompeius Phraati Parthorum regi per-
legatos ab ipso postulanti, ut Euphratem
Romanae dittonis terminum esset vellet,
Imo, inquit, illud magis postulandum, ut
Romanorum fines à Parthorum regno iu-
sticia dirimat.

Φωκίων ὁ Ἀθηναῖος ἀξιῶντος ἀντιπάτρου
 ἠσπείπει τὴν μηδικοσύνην αὐτὸν, οὐδὲν ὄρω,
 εἶπεν, ἀντιπάτρε ἢ φίλω Φωκίῳ χεῖσθαι
 ἢ κολακίαν, διδάσκων, φίλον φίλου ἔδεν
 ἀδικῶν δεῖσθαι οὐφείλην. *Phocion Atheni-*
ensis, Antipatro petenti, ut in gratiam
suam faceret quiddam cum iusticia
pugnans,

pugnans, Non potes, inquit, O Antipater,
Phocione simul & amico & adulatote uti.
Significans, Amicum ab amico, quod in-
iustum sit, petere non debere.

LEGES.

Πυθαγόρας πρὸς τὴν περὶ ἐπιπέδου οὐ λυῖν
κέρυκε νόμοι τῆ Γπαρτη, Καταφρονεῖν,
ἔφη, Ἀγησίλαος, τῆ ἡδονῶν. Sciscitanti
cuidam, quid Spartanae civitati fructus at-
tulissent Lycurgi leges, Agesilaus respon-
dit, voluptatum contemptum.

Ἀλκαμένης, Ἰππικῆτος πρὸς
Ἀγὸν τὴν παρὰ Μεσσηνίων δῶρα οὐκ ἐδίξατο,
ὅτι λαβόντος μου, ἔφη, πρὸς αὐτὸν νόμος
εἰς ἡνίκω ἄγαν ἀδιώατον, ὡς ἔναι αὐτὸν νόμος
πρὸς πλείους πικρῶν. Alcamenes
ingentia à Messenijs munera oblata spre-
vit. Id factum plerisque mirantibus, respon-
dit, Ego si munera ista accepissem, cum le-
gibus pacem habere non possem. O mentem
legum observantissimam.

Ἀρχίε

Αρχίδαμος ὁ Ζευξιδάμου, πρῶ-
 τος πρὸς αὐτὸν, ἀπεβίβηκασι τὴν Σπάρτης,
 οἱ νόμοι καὶ τὰ ἀρχαῖα, εἶπεν, μὲν οὖν νόμοις.
Archidamus zeuxidami filius roganti,
qui nam essent Spartana ciuitatis pra-
fecti, Leges, inquit, ac legitimi magistra-
ti.

Πausανίας πρὸς τὴν ἐρωτήσαντα, ἀγέ-
 τί τινῶν δευκαίων νόμων ἕδρα κινεῖν ἔξεσι
 παρ' αὐτοῖς ὅτι οὖν νόμοις, εἶπεν, αἰδρῶν, ἔ-
 οὖν αἰδρῶν τῶν νόμων, κυρίως εἶναι δεῖ.
Pausanias cui dam roganti, quam breui
apud Spartanos nefas esset, ullam prisca-
rum legum renouare. Quoniam, inquit,
legibus conuenit autoritas in homines,
non hominibus in leges.

Ζάλευκος ὁ τῶν Λοκρῶν νομοθέτης,
 οὖν νόμοις τοῖς δευκαίνιοις εἶπεν ὁμοίως εἶναι
 καὶ τὸ εἶναι εἰς αὐτὴν ἐμπύση μύια ἢ κωνωψ
 κατέχευται· εἰς αὐτὴν ἡ σφῆξ ἢ μέλισσα, ἀπὸ
 ῥήξασαι ἀφίσταται. ἕτως ὡς τοῖς νόμοις
 εἰς αὐτὴν ἐμπύση πένης, σιωχέται· εἰς αὐτὴν ἡ πλά-
 σι.

πῶς ἢ διώαται λέγειν, Ζαλεῦκος δὲ Ἰταλῶν
 τρέχει. Zaleucus Locrensiūm legislator
 dicebat, leges, arancarum telis esse similes.
 Illis enim si musca vel culex incidere
 rit, detinetur: si vesta aut apis, lacerat
 telam & arolat. Ita in leges si pauper in-
 ciderit, retinetur: si aliquis diues aut
 disertus, perumpens evadit. Hoc dictum
 etiam Anacharsi Philosopho attribuitur.

Σόλων ἐρωτηθεὶς ὑπὸ πινθίου, πῶς
 ἀριστα αἱ πόλεις οἰκῶνται, ἔφη, Ἐὰν μὲν οἱ
 παλιῖται τοῖς ἀρχαῖσι πειθωνται, οἱ δὲ ἀρχον-
 τες τοῖς νόμοις. Solon interrogatus à quo-
 dam quomodo civitates optimè habitaren-
 tur, respondit: Si cives principibus prin-
 cipes legibus obediant.

Δημοσθένης ἔφη, πόλεως ψυχὴν εἶ-
 ναι τὸν νόμον. ὡς περὶ γὰρ τὸ σῶμα στερηθεὶς
 ψυχῆς, πῆτιδ' ἔτι καὶ πόλις μὴ ὄντων
 νόμων, ἔχ' ἴσταιται. Demosthenes dixit,
 Leges esse animam civitatis. Vt enim cor-
 pus, cum anima orbatum est, concidit: Ita
 & civitas sine legibus consistere non potest.

Θεόφραστος ἔφησεν, ὅτι ἀγαθὸς
ὀλίγων νόμων δεῖσθαι. Theophrastus dicere
solebat, Bonos paucis legibus indigere.
Congruat hoc dictum cum illo Antiphani:
Ὁ μὴδεν ἀδικῶν, ἔδειός δέ τινι νόμος.
Qui nihil iniuste agit, nulla opus habet
lege.

Δημοσθένης ἔλεγε, πῶς μὲν ὑπάρχει
χωστὶ νόμοις χρῆσθόν. πῶς δὲ εἰκὴ μὴ δεῖ
τέον. Demosthenes dixit, Legibus latis
utendum esse; novas autem non temere
ferendas.

MENDACIVM.

Ἐπιμνήστῃ πάντων ἔφη ὅτι ψεύδους τῶν
ἁμαρτημάτων ἢ τῶν ἀδικημάτων αἰτίας
εἶναι. Epimenides dicere solitus est, Men-
daces omnium scelerum & iniuriarum au-
tores esse.

Ἀριστοτέλης ἐρωτηθεὶς τί πείθειται κέρως
δῶκε τοῖς ψευδομένοις, ὅταν, ἔφη, λέγωσιν
ἀληθεῖα, μὴ πῶς δεῖσθαι. Aristoteles rogatus
quid lucrarentur mendaces: ut etiam cum
vera dicunt, ipsis tamē non habeatur fides.

Δημοσθ.

MAGISTRATUS. 89

Δημοσθένης ἔφησιν, Οὐδὲν εἶναι ὁ, ἢ
μᾶλλον αὐτὸ ἀδικήσεσσι, ἢ ψεῦδη λέγων
*Demosthenes dixit, Nullam esse rem, qua
gravius quis ledere possit, quam dicendis
mendacijs.*

Χαρικλείας ἔλεγε, καλὸν πτε εἶναι
τὸ ψεῦδος, ὅταν ὠφελῆν ὅσῳ λέγοντας μὴ
δὸν καταβλάπῃ ὅσῳ ἀκούσας. Cha-
*ricles dicere solitus est, bonum esse ali-
quando mendacium, cum videlicet ita
iuvant mentientes, ut interim audientes
non ledat.*

MAGISTRATUS,
PRINCEPS BO-
NVS.

Κυρὸς ἔλεγε, Ἀρχὴν μηδεὶ προσήκει,
ὅς ἂν κρείττων ἐστὶ τῆ ἀρχομαχίᾳ. *Cyrus
dicere solitus est, Imperium nemini con-
venire, qui non melior ipsis subditis sit.*

Αγησίλαος ὁ τῆ Λακεδαιμονίᾳ
βασι-

PRINCEPS BONVS.

Βάσιλευς διετέλε λέγων, τὸν ἄρχοντα
προσήκειν ἢ μαλακία ἢ τρυφῇ καρτερίᾳ
ἢ καὶ αἰδρίᾳ τῶν ἰδιωτῶν προεῖναι. *Age-*
silaus Lacedaemoniorum rex dicebat.
Principis esse, non mollitie delitius, sed
temperantia ac fortitudine privatis homi-
nibus antecellere.

Ὁ αὐτὸς ἔλεγε, τὰ γὰρ τοῖν ἄρχοντι δεῖν
ὑπὸ τῶν νόμων ἄρχεσθαι. *Item dicere solitus*
est, Bonum principem oportere legibus
parere.

Ἐπιστάτων ἢ τῶν Ἀσίας κατεικέντων
τῶν Περσῶν βασιλέα μέγαν προσαγορεύοντι,
τί ἢ εἰεῖν, ἔφη, Ἀγασίλα, ἡμῶν μείζων
ἢ ἐμεῖς, εἰ μὴ δικαιότερος καὶ σωφρονέστερος.
Cum Graeci Persarum regem ex more
Magnum appellarent, Quare, inquit, A-
gesilaus, maior me est, nisi sit & iustior &
temperantior?

Ἀρταξέρξης ὁ Περσῶν ἔλεγε, ὅτι
τὸ προεῖναι ἢ ἀφελεῖν βασιλικῶν πρῶτον
ἔστι. *Artaxerxes dicere solebat, Multo*
regalis

regalius esse addere aliquid quam adime-
re. Item dixit alijs verbis rex Ptolema-
us; Ἐπιπλατίζοντες βασιλι-
κώπρον. Magis regium est, ditare, quam
ditescere.

Αγασίκλης πρὸς τὸ εἰπόντα, πῶς
ἂν τις ἀδορυφόρητ' ὦν ἄρχῃ ἀσφαλῶς
διώκωτο, ἔαν ἔπως, ἔφη, αὐτῶν ἄρχῃ, ὡς-
περ οἱ πατέρες τῶν ἡνῶν. Agasicles ad eum,
qui interrogabat, quomodo posset aliquis
tutò imperare, nullo stipatus satellitio. Se
suis, inquit, sic imperet, ut parentes libe-
ris imperant.

Πρεσβύπιδ' ἑπιπλατίζοντι ἀξιόσως Πί-
φιλίππῳ ἔφη Ἀλεξάνδρου πατρὸς. καὶ πολλά-
κις ἐπιπλατίζοντι, ἔφη μὴ χολάζῃ. ἢ ἔ-
πιπλατίζοντι ἐγκοσμοῦ, καὶ μὴ βασιλῆος
εἶπεν. ὁ ἔφη Ἰουμάσως τὸ ῥηθῆναι ἔμεινον
ἐκείνης, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἄδους διή-
κασεν. Philippus Alexandri pater,
cuius cuiusdam paupercula ipsam appellanti
ἢ καὶ

ut causam suam cognosceret, Respondit a
sibi non esse otium. Cumq; clamasset anus,
Proinde nec rex esse velis? Philippus aci-
culæ libertatem admiratus, non solum illi,
sed omnibus deinceps præbuit aures.

Αντίγονοϛ, εἰπὼνϛ πνὸς ὅτι πάντα
καλὰ καὶ δίκαια τοῖς βασιλεῦσι, καὶ μὰ
Δία, εἶπε, τοῖς τῷ βαρβάρωνι ἡμῶν ὃ μόνον
καλὰ, καὶ καλὰ, καὶ μόνον δίκαια, καὶ δίκαια.
Antigonis quodam dicente, Omnia
regibus honesta ὃ iusta esse? Sunt, inquit,
per Iovem, barbarorum duntaxat regibus.
At nobis ea tantum honesta sunt, ὃ ea
tantum iusta, quæ iusta sunt.

Κάτων ὁ πρῶτος κἀκίστον εἶλετο
ἄρχοντα εἶναι, τὸ ἄρχεῖν εἰαυτῷ μὴ δυνά-
μιον. Catō senior aiebat, Pessimum Im-
peratorem esse, qui sibi ipsi non posset
imperare.

Χίλων εἰς πάντων ἔπειτα σοφῶν τῷ Ἑλλάδι
ἰϛ, πρὸς τὸ ἀδελφῶν δυσφορεῖται ὅτι
μὴ

PRINCEPS BONVS. 98

μη εφορθη εγρηπ, αυτα οντθ, Εγω μω
 γδ ειπεν, Πτισαμου αδικεια, ου η ε, πα
 ρεμφαινων, εδενα προς τ' αρχην ειναι. Πτι
 τηθειον, τ μη πολλω παθειν η παρορην διωα
 μωρον. Chilo vnus de numero septem sapie
 entum Gracia patri molestè ferenti, quod
 Ephorus (magistratus plebeius) non crea
 retur, cum ille esset: Ego, inquit, iniuriã
 ferre novi, tu autem non. Significans ne
 minem esse idoneum ad magistratum ge
 rendum, qui non possit multa tolerare, &
 dissimulare.

Αντιγονθ ο βασιλευς προς τινω
 μακαριζωσαν αυτον γερω, η ηδης, εφη,
 ω μητερ, οσων κακων επι τελη τ' ερακθ.
 δειξας τ' Αγιδημα, ειπ αυ Πτιουπειας
 αυτ' κειμωρον εβαστασαι. Antigonus
 rex cuidam anui, quae ipsum beatum pra
 dicabat. Si scires, inquit, o mater; quam
 multorum malorum sit hic pannus, (diade
 ma autem ostendebat) eum in stercore ia
 centem non tollerēs.

Ανθε.

Αντιόχου ἐν τῇ κωμηγεσίᾳ καὶ διαγωγῇ
 τῶν φίλων καὶ θεράποντων αἰθρώπων ἀπο-
 πλανηθεὶς εἰς ἐπαυλίαν πενήτων ἀγνοῶν
 μὲν εἰσῆλθε καὶ παρὰ τὸ δεῖπνον ἐμβα-
 λῶν λόγον περὶ τοῦ βασιλέως, ἤκωσεν ὅτι
 τάλλα χρήσιμα εἰσιν, φίλοις δὲ μοχθηροῖς
 Ἰππικῶν πᾶσι πλεῖστα παρορᾷ, καὶ πολλά-
 κισ ἀμελεῖ τῶν ἀναγκαίων διὰ τὸ λίαν
 φιλόθηρος εἶναι. τότε μὲν ἐν εἰσιώπησεν.
 ἄμα δὲ ἡμέραι τινὲς δευφύων παραγχοῦ
 μύων Ἰππικῶν ἐπαυλίαν, φανεροῦς γὰρ
 μὲν ὡς προσηγορίας τὸ πρῶτον αὐτῷ
 καὶ τῷ ἀφ' ἧς, εἶπεν,
 ἡμέρας ὑμᾶς ἀνείληφα, πρῶτον ἐχθρὸς
 ἀλιθινῶν λόγων ἤκωσα περὶ ἐμαυτῶν. εἶθε
 τὸ αὐτὸν τρόπον ὅτι ἄρχοντες περὶ τῶν τῶν
 ἐν πλείστοις αὐλαῖς λίαν σωτηρῶν ἔσῶν,
 πολλάκις παρανέσθης ἀκέραια, καὶ τὸ τὸ δὲ
 λογομύθου βασιλέως Αντιόχου παράδειγμα
 μιμῶμενοι, αὐτῶς Ἰππικῶς γνοίησαν
 ἄμα καὶ ἐπανορθοῖεν. *Antiochus in
 uenatione quadam, dum feras insectatur,
 ab amicis & famulis aberrat, casamq; ho-
 minum egenorum ijs ignotus intravit.*

Cum

PRINCEPS BONVS. 95

Cum inter cœnandum regis mentionem
fecisset, responsum est illi, Regem alioquin
bonum esse, sed cum pleraq; negotia amicis
improbis committere, plurima negligere,
sæpèq; res necessarias omittere, quòd vena-
tionis nimium studiosus esset. At tunc quis-
dam tacuit; sed postero die cum prima
luce satelites ad casam venirent, & al-
lata purpura ac diademate agnosceretur,
Ab eo, inquit, die, quo vos mihi ad-
iunxi, heri primum veros de me ser-
mones audiui. Utinam eodem modo
Principes de his vitijs, qua in plerisq;
aulis nimis vsitata sunt, sæpè admoni-
tiones audirent, & laudatissimi regis
Antiochi exemplum imitantes, ea
clementer agnoscerent, & e-
mendarent.

MATRIMONIO NIVM.

Disputatio

Θεμιστοκλήστῳ τὴν Ἰθακίαν μετὰ τὴν
 αὐτῷ τὸν Ἰπικεῖ & πολλοῖς περὶ μήσας
 ἀνδρα, ἔφη, ζῆλῳ χρημάτων δεόμενον μάλο
 λος, ἢ χρημάτων ἀνδρος. Cum Themistocles
 ex procis filia virum probum diuiti pratu-
 lisset, quibusdam hoc admirantibus, Ma-
 lo, inquit, virum absq; pecunia, quam pe-
 cuniam absq; viro.

Λικύργῳ πυνθαγορῶν τινὸς ἀγα-
 τίτις κέρως ἐνομοθέτησεν ἀπερίκτες ἐκδῆς
 διοδῶ, ὅπως, ἔφη, μήτε δι' ἐνδοίαν ἀγα-
 μοί τινες ἐαθῶσι; μήτε ἀγὰ πεισσίαν
 ἀναθάζωνται, ἕκαστος ἢ εἰς τὸ τρέπειν τὸ παρ-
 δὸς ἀφορῶν, δευτῆ τὴν αἰρεσιν ποιῶνται,
 ἀγὰ τῶν ἢ καὶ τὸ καλλωπισμὸν τὸ πύλεως
 ἀπήλασεν. Lycurgus cuidam percon-
 tanti, quam ob causam lege cauisset, ut
 sine dote virgines elocarentur, Vt, in-
 quit, neq; propter inopiam vlla relin-
 quarentur inuptæ, neq; ob diuitias ex-
 peterentur, sed ut iuuenum quisq; ad
 puella mores respiciens, ex virtute face-
 ret electionem. Eadem de causa fucos
 & ornamenta, quibus alia formam
 vel

vel fingere vel formare solent, ex urbe eiecit.

Βίων ἐρωτηθεὶς εἰ γῆμοι, εἶπεν. Ἐὰν μὲν γήμης αἰχρῶν, ἐξέσται ποινή. εἰ δὲ ἰκαλῆται, ἐξέσται κωινή. Rion, interrogatus, Esset ne ducenda uxor, Si deformem, inquit, duxeris habebis pœnam: si formosam, habebis communem, Hoc & Antistheni ascribitur.

Ἐν τοῖς ἄλλοις Πλάτωνος νόμοις καὶ ἔστι ὑπάρχει, Μὴ γαμῶν ἐτη πριάκοντα γεραίως καὶ πεντε, ξημισθῶ. Inter alias Platonis leges hæc extat: Qui triginta quinque annos natus non ducit uxorem, mulctetur:

Λυκῦργος εἰξας τοὺς ἀγαμίνας τῶν θεῶν, καὶ ἀπρίαν παροδείας, πολλὴν πρόνοιαν ἐποίησεν τῆς παιδοποιίας. Lycurgus cives, qui cœlibes viuere uellent à spectaculis arcens aliasque ignominias addens, magnam liberorum gignendi curam alijs iniecit.

Διόδωρος φησὶ, κρείττον εἶναι τὸ πθεγαμῶν λαβεῖν γυναῖκα ἀπείραστον, ἢ κακῶς μὲν γημάτων. Diodorus inquit

G

quit

98 MODVS, MEDIOCRITAS.

quit, Melius esse, ducere uxorem bene
educatam, sine dote, quam male educas-
tam cum magna pecunia.

Πίπτακ⊙ ἔλεγε, γάμφε ἐκ τῶν ὁμοίων.
Pittacus dicere solitus est, uxorem ducito
ex equalibus.

Congruit cum hoc Apophthegmate
Proverbium illud, τὴν κατὰ σουτὸν ἔλα.
Aequalem tibi uxorem ducito.

Κλείταρχ⊙ ἔφη, ποῖνα πάλιν
τέκνα βελτίονα ἢ ποιεῖν. Clitarchus dicere
solitus est, Magnam dotem non efficere
meliores liberos.

MODVS, ME-
DIOCRITAS.

Λέων ὁ Εὐρυκρατίδας ἀκρίτως πρὸς πρὸς
πραγμάτων ὅτι ἀχρηστῶι Διόλεχθῆνε
τ⊙, Ὡξένε, εἶπεν, ὅτι ἐν δέοντι χρῆ τὰ
δέοντι. Leon Eurycratides cuidam de rebus
haud quaquam inutilibus intempestive lo-
quenti, O hospes, inquit, re oportuna, non
uteris oportune.

Δλεξ-

MODVS, MEDIOCRITAS. 99

Αλεξανδρίδας τῷ πῶς ἐφόροις τὰ
θεοῖσι μὲν λέγοντι, πλείω δὲ τῶν ἱκανῶν,
Ὡξένος, ἔφη, οὐκ ἐν θεοῖσι τὰ θεοῖσι χεῖρ.
Alexandridis dicenti cuidam Ephoris
oportuna quidem, sed pluribus, quam par
erat, O hospes, inquit, non oportune uteris
oportuno.

Σωκράτης ἐρωτηθεὶς ποῦ τις ἀρετὴ
βέλτε, τὸ μηδὲν ἄγαν, ἢ πῶς. *Rogatus Socrates,*
qua esset praecipua iuuenum virtus, Ne
quid, nimium inquit, tentent.

Πλάτων ἔλεγε, τὸ δὲ λόγῳ μέτρον
εἶναι, ὅτι λέγονται, ἀλλὰ τὸ ἀκούσθαι. *Plas*
to dixit, dicendi modum non penes lo-
quentem, sed penes audientem esse.

Λυκίανος ἔφη, τὸ βίον ἰδιωτῶν ἄρι-
στον εἶναι, *Lucianus dixit, Privatorem ho-*
minum vitam optimam esse.

Ἰσοκράτης φησὶν, ὅτι αἱ μετρίότητες
μᾶλλον ἐν ταῖς ἐπιστήμασι, ἢ πῶς ὑπερβασ-
ταῖς ἰσχύουσι. *Isocrates dixit, melius esse*
deficere, quam excedere. Quia mediocri-
tas propius accedit ad id, quod minus est.

M V N E R V M
C O N T E M P T V S.

Φωκίων αλεξάνδρῳ ἑ βασιλέως ἑκατὸν
ταλαῖτα δαίρεσθαι αὐτῷ πένψαλλον
ἠρώτησε οὗ κομίζοντας, τί δήποτε πολυ-
λῶν ὄντων Ἀθηναίων, αὐτῷ μόνῳ τὰντα
διδῶσιν Ἀλέξανδρῳ; εἰπόντων ἧ ἐκεί-
νων, ὡς μόνον αὐτὸν ἠασίτω με καὶ δοκεῖν
καὶ εἶναι τιβεῖν. *Alexander Rex centum
talenta dono miserat Phocioni: is vero
percontatus est eos, qui pecuniam adfere-
bant, Quid ita, cum essent Athenien-
ses permulti, sibi uni illa mitteret Alex-
ander; Illis respondentibus, Quoniam
unum te iudicat virum & honestum &
bonum: Ergo, inquit, sinat me talem &
haberi & esse.*

Διονυσίῳ ἑ τυράννῳ πένψαλλον ἑμίση
τα πολυτελή ταῖς θυρατράσιν Ἀρχιδάμῳ,
ἐκ ἔλαβεν, εἰπὼν δεδιέναι, μὴ ἄρα ταῦτα
τα μάλλον ἀσχετὰ φανῶσι. *Cum Diono-
mysius*

MVNERVM CONTEMPTVS 101

*nyfius Tyrannum filiabus Archidami vestes
splendidas dono misisset, recusavit accipe-
re dicens. Vereor ne illis induta formiores
videantur.*

Σαυνιτῶν κτ' πλὴν ἤπασα ἀφικομένων
πρὸς Μάνιον Κούριον, καὶ χρυσιον δίδοντων,
ἔτυχεν ἐν χύτραις ἔψον γογγυλίδας, ἀε
πακείνατο ἢ τοῖς Σαυνίταις, μηδὲν χρυσιῶν
δεῖσθαι τοῖσιν δειπνῶν. αὐτῶ ἢ βέλτε
ρον εἶναι ἔχρυσιον ἔχεν τὸ κρατεῖν τ' ὀχόνια
των. *Samnides devicti bello venerunt ad
Manium Curium, rapulas ollis fictilibus
coquentem ingentem auri vim adferen-
tes, quibus respondit. Nihil opus esse
auro tali, cœnanti cœnam. Sibi verò poti-
us esse, aurum possidentibus imperare,
quam aurum habere.*

Ἐπαμινώνδας ἔπερσῶν βασιλέως
τρισμυθίης, δαρφίης ἀποσείλατο αὐτῶ
καθήψατο πικρῶς Διομέδοντι, εἰ πρὸς
σῆτον πλὴν πέπλωκε Διφφερῶν ἑπερ-
μινώνδα, πρὸς ἢ τῆ βασιλέα λέγει ὅτι
G 3 Λύσον

λάβειν, ὅτι τὰ συμφέροντα Θεβαίοις Φρο-
νῶν, ἐξείπευκα Φίλον Επαμινώνδα. τὰ
δὲ μὴ συμφέροντα, πολέμιον. *Cum Persa-
rum Rex Epaminonda tria Daricorum
milia misisset, Diomedontem asperius in-
crepavit, si tantam navigationem susce-
pisset corrupturus Epaminondam, eumq;
iussit hac verba ad regem referre: Si fa-
net commodis Thebanorum, habiturus est
Epaminondam amicum gratis: sin minus,
hostem.*

Ἀνακρέων ὁ μελοποιὸς λαβὼν τὰς
λαίτων χρυσίαις παρὰ Πολυκράτους Ἰ Τυρρα-
νης, ἀπέδωκεν, εἰπὼν, μισῶ δωρεάν, ἢ τις
ἀνάγκη ἔσθ' ἀχρεοπεῖν. *Anacreon poeta lyris-
cus, cum auri talentum à Polycrate tyranno
accepisset, reddidit, inquit, Odi mi-
nus, quod vigilare cogit:*

Ξενοκράτης ὁ φιλόσοφος, πέμψαι-
τῶ ἀπὸ τῆς Μακεδόνος Ἀλεξάνδρου χρυ-
σῶν τριάκοντα τάλαντα ἀπέπεμψε εἰπὼν
Βασιλεῖα δεῖσθαι χρημάτων, ἢ φιλόσοφον.
*Xenocrates Philosophus, cum Alexandre
Macedo misisset illi dono triginta auri
talenta*

talenta, remisit, dicitans regem pecuni-
is, non autem Philosophum opus habere.

MORS.

Λεωνίδας ἐρωτηθεὶς Διὰ τί οἱ ἀριστοὶ τὸ
ἐνδοξόν θάνατον τὸ ἀδείου προκρίνουσι
ζωῆς, ὅτι, ἔφη, τὸ μὲν, τὸ φάπτεας ἴδιον, τὸ δὲ
αὐτῶν εἶναι νομίζουσι, Leonidas percontan-
ti quam ob causam fortes viri gloriosam
mortem in gloria vitæ anteponant. Quoni-
am inquit, alterum naturæ proprium alte-
rum peculiariter suum esse ducunt

Σωκράτης πρὸς τὸ εἰπόντα, θάνατον σὺ κα-
τέγνωσαν Ἀθηναῖοι, Κακείνων, φησὶν ἡ φύσις
Cum Socrati quidam diceret, Athenienses
morti te adiudicarunt, Et illos, inquit,
natura.

Ἀντιθένης ἐρωτηθεὶς τί μακαρώτερον
ἐν αἰθερώποισι, ἔφη, εὐτυχέστατον ὑποφανεῖν.
Antisthenes interrogatus, quid esset mors
talib. beatissimum, Felicem inquit, mori.

Ἐραμινώνδας ἔλεγε, τὸ ἐν πολέμῳ θάνα-
τον, εἶναι κάλλιστον. Eraminondas dicere
solebat, Pulcherrimum esse genus mortis
in bello mori.

G A Δάκρυ.

Ἰ Λάκωνά τις πομπὴν τελευτᾶ παύσθη
 μου, ἤμισεν Ἰπὶ τις παρατάξεως νικᾶν τὸν
 ἕπον, ἐκ ᾗ τὸ τραυμάτων πολλῶν ἡμιόμων
 θνήσκον. ἔπειρομένη ἐν τῷ σέφαινον, ἀλλὰ
 σμυνωθῆσα πρὸς τὰς παλαισίον, εἶπεν, ὦ
 πολλῶ κάλλιον, ὦ φίλαι, ἐστὶν ἐν παρα
 τάξει νικῶνται τελευτᾶν ἢ τὰ οὐλύμπια πρὸς
 γινόμενον ζῆν. αὐτὴ ἐνομίζει, ἔδεναι θάνατον
 τὸν ἀρετώτερον, εἶναι ἐκείνη, ἔτι ἐνδόξως
 ἐκ τῆ νίκης τῆ πατρίδος τῶ ἀνθρώπου συμ
 βεβηκός. *Laconica quaedam mulier
 cum in publica solenniq; pompa audisset
 filium in praelio quidem tulisse victoriam
 sed ex vulnerum multitudine mori, co
 ronam non deposuit, sed glorians vicinis
 dixit, Quanto pulchrius est o amice; in
 acie victorem recumbere, quam in Olym
 pīs parta victoria vivere. Hæc existima
 vit, nullam mortem esse optabiliorem,
 quam qua cum laude ex patria victoria
 homini contigisset.*

Βίας ἐρωτηθεὶς ποίῳ θανάτῳ καε
 κός, εἶπεν, ὅτι ἀπὸ τῶ νόμων ἐπαγομένη.
Bias interrogatus, quenam esset mala

MORS.

mors, respondit, Qua legibus infer-
tur.

Πλάτων ἔφη, τὸν θάνατον τοῖς ἄε-
τυχῆσιν εἶναι λυπηρότερον, ἢ τοῖς ἱπιπόνως
ζῶσιν. Plato dicere solitus est, Molestio-
rem esse fortem fortunatis, quam molestē
viventibus.

Ὁ αὐτὸς φησι. Ὅταν μέγα κακῶς
πράξῃ πόλιν, ἐξελεῖν οὐκ ἀνδρῶν ἀγαθῶν
ἐκ πόλεως τὸν θεόν. Idem inquit, Quan-
do Deus punire vult civitatem tum eum
evocare ex ea bonos viros.

PECVNIAE DIVITIÆ.

Φίλιππος ὁ Ἀλεξάνδρου πατρὸς Φρῆα
εἰόντι βυβλόμυρος λαβεῖν ὄχυρόν, ὡς ἀπήγε
ἄλλαν οἱ κατασκοπεῖ χαλεπὸν εἶναι πάντας
πασὶ καὶ ἀναλωτῶν, ἠρώτησεν, εἰ χαλεπὸν
ἔστω, εἰσὶν ὡς μηδὲ ὄιον προσελθῆναι χρυ-
σίον κομίζονται, παρεμφανῶν, ἔδεν ἔτιωσα
εἶναι τετήχισμυροι, ὁ, πὶ χρυσίω οὐκ αἰ
G S εἴη

ἑκατάλαβῆν. Cum Philippus Alexandri
 pater, arcem quandam ac presidium capere
 destinasset valde munitum, atq; explorato-
 res renunciaissent prorsus esse difficile, atq;
 adeo etiam impossibile: percontatus est,
 num adeo difficile esset, ut nec asinus auro
 onustus posset accedere: significans, Nihil
 tam esse munitum, quod auro expugnari
 non possit. Consentit hoc Apophthegma
 dicto Diodori: πὸ πῶς ὄπλοις ἀδυνάτα
 χερωθῆναι, πὸ χρισῶ ῥαδιόν ἐστι καταπο-
 λεμῆσαι. πὸ γὰρ δευρεῖω ὑποτάσσεται πάν-
 τα. Quia armis non possunt capi, facile ex-
 pugnantur auro. Nam pecunia subiun-
 tur omnia.

Διογῆνης ἐρωτηθεὶς ὑπὸ πινθ, Διό-
 τί τὸ χρυσίον χλωρόν ἐστιν, ἔφη, ὅτι, πολλὰς
 θηβυλλοὺς ἔχει. Diogenes interrogatus à
 quodam cur aurum palleret. Quia, inquit,
 multos insidiatores habet.

Ἀγισίλαος τοῖς αὐτῶ φίλοις πα-
 ρήγειλε μὴ χεῖμασιν, αἰδρεία δὲ καὶ ἀρετῇ
 ἀπεδάξεν πλεῖστῶν, ὅτι ἀβελῶς παροισκῶσα
 ζῆ πλεῖστον ὅττι ψυχῆς ἀγαθῶν εἰδεῖς ἦν.
 Ageſi-

Agésilas amicos suos admonere consuevit.
Ne tam pecunijs, quam fortitudine ac vir-
tute ditescere studerent: quod frustra pa-
ret opes, qui animi opib. destitutus sit.

Χίλων ἔλεγε ὅτι ἐν λιθίαις ἀκόναις ὁ χρυ-
σὸς ἐξ ἐτάζετο δι' ὅς ἐστι οἱ Φανερῶν. ὁ δὲ
χρυσὸς αἰδρῶν ἀγαθῶν τε κακῶν τε ἔστι ἐν
δωκ' ἔλεγχον. Chilo dicere solebat, quod Ly-
dius lapis est auro, id aurū esse homini: Au-
rū enim arguit, quale sit hominis ingenium.

Δημόκριτος εἶπε, δόξα μὲν πλεονάζον ἀνδρῶν
ἐπιθυμίας, ὅσα ἀσφαλῆ κτήματα. Demo-
critus dicere solitus est, gloriā & divitias
absq. prudentia, nō firmas possessiones esse.

Σωκράτης ἐρωτῶν τίς οὖν εἶναι δοκεῖ; εἶπεν, ὁ ἐλαχίστος
ἀρκέμενος. αὐτὰρ κείνα γὰρ ἐστὶ φύσις. So-
crates interroganti quis videatur sibi di-
tissimus respondit, Qui paucissimis conten-
tus est. In frugalitate enim sibi sufficiente,
existunt divitiæ naturæ. Huc & dictū Chry-
sostomi pertinet: ὁ πλεονεξέσθιν ὁ πολλὰ
κεκτημένος, ἀλλ' ὁ μὴ πολλῶν δεόμενος.
Non qui multa possidet, sed qui non multis
indiget, dives est.

Ma

MUSICA
CONTEM-
pta.

Αρχίδαμος πρὸς τὸν ἐπαυνῆτα κιθαρι-
στὴν ἠθαιμάζοντα τιμωόμενον αὐτὸν
ὦ λῶσε, ἔφη, ποῖον γέρας παρὰ σοῖς
ἀγαθοῖς ἀνδράσιν ἔσται, ὅταν κιθαρι-
στὴν ἔσῃ πρὸς ἐπαυνῆς. *Archidamus cum quidam
predicaret citharædum, eiusq; incantan-
do facultatem admiraretur, Heus, inquit,
vir optime, quid honoris aut præmij abs te
ferent boni viri, cum tantopere prædices
citharædum?*

Ἐπεὶ δὲ τις ἀπὸ σιωπῆς ψάλτην
εἶπεν, οὐτὸς ἀγαθὸς ψάλτην ἐστὶ, Παρ-
ημῶν δὲ γε ἀγαθὸς ζώμοποιός. ὡς ἔδεν Δίος
Φέρον ἢ δὲ ἐργαίων Φωνὴ ἐμποιεῖν. τὸ δὲ
ὄψων καὶ ζῶμῳ σκευασίας. *Idem
cuidam cantorem commendanti ac di-
centi, Hic est bonus cantor: At apud
nos, inquit, hic est bonus condimento-*

MUSICA CONTEMPTA. 109

rum artifex. Existimabat nihil referre, utrum Musicorum instrumentorum sono, an obsonijs quis voluptatem adferret.

Δημάρατθ ψάλτα ακροώμεθθ
Ου κακῶς εἶπε, φαίνεται μοι φλυαρεῖν.
Demaratus cum audiret Cantorem quendam ostentantem artem suam, Nihil aliud laudis illi tribuit, sed tantum dixit, Mihi videtur non malè nugari.

Ευδαμίδας, ψάλτα πνός Ἰημερήσθ
παντθ, ἠρώτησεν αὐτὸν, πῶς αὐτῷ
δοκῆ εἶναι. Μέγας, εἶφη, κηληκτὰς ἐν μίᾳ
κρῶ πρᾶγματι. *Eudamides rogatus de cantore quodam, qui feliciter cecinerat, qualis ipsi videretur, Magnus, inquit, in re parva delinitor.*

NOBILITAS.

ΚΙΝΗ

Κικέρων ὁ ῥήτωρ εἰς τὸν οἰκιστὴν ἄνθρωπον
 καὶ τὸν Φιλῶν μεταφράσας κελύοντων, ἔφη
 τὸν Κικέρωνα ποιῆσαν τὸ Κατωνῶν, καὶ τὸ Κα-
 τλων, καὶ τὸ Σκαύρων εὐδοξότερον. οἱ μὲν γὰρ
 πειβόηται ἦσαν παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις, Κικέρων
 ἄλλος ἀνθρώπος οἶτος. ἐπισημασθεῖς, καλλίστην
 ἀρετὴν εἶναι, ἢ ἑαυτῶν ἕκαστος πρὸς ἰδίαν
 ἀρετὴν παρασκευάζει. Cicero Rhetor, cum
 ob nomen dieteris incesseretur, ab amicis
 admonitus, ut aliud sibi nomen adscisce-
 ret, respondit, se Ciceronis nomen multo
 illustrius effecturum, quam esset Catonum,
 Catulorum aut Scaurorum. Nam haec fami-
 liae illustres erant apud Romanos, cum Cice-
 ro homo novus esset. Subindicavit autem
 pulcherrimum nobilitatis genus esse, quam
 sibi quisque proprijs virtutibus conciliat.

Αγαθοκλῆς υἱὸς ἦν κεραμέως. ἡρόδοτος
 ἦ κύριος Σικελίας καὶ βασιλεὺς ἀναγορευ-
 τῆς, εὐθὺς κεράμια πτήματα πθίναι παρὰ
 τὴν χρυσᾶ, καὶ τοῖς νεοῖς Ἰπιδόκυνδος λέγει,
 ὅτι πιαῦτα ποιεῖν πρὸς τὸν, νῆν ταῦτα ποιεῖν

219

Ἀγὰ πῶ Ἰπιμέλειαν ἢ πῶ αἰθρίαν, ὄφεινός
 πὰ χρυσᾶ, ὅτι ἠχρώετο Ἰπὶ τῇ προτέρᾳ τύ-
 χῃ, ἀλλ' ἐυδοξότεραν ἠγάτο πῶ βασιλείαν
 πῶ δ' ἄρετῆς παρακλασμήλιω, ἢ εἰ αὐ-
 τῆς γληρονομήσεν αὐ. *Agathocles, Sici-
 lia potitus rexq, declaratus, solitus est in-
 mensa fictilia pocula iuxta aurea pone-
 re, eaq, iuvenibus ostendens dicere: Cum
 antea talia fecerim commonstratis fictili-
 bus (patre enim figulo natus fuit) Nunc per
 vigilantiam & fortitudinem talia facio,
 commonstrans aurea. Non puduit cum
 pristina fortuna, sed gloriosius existima-
 vit regnum virtute partum, quam si he-
 reditate obvenisset.*

Τῶ αὐτῶ πολιορκεῖντ' ἑ πόλιν, τῶν
 ἀπὸ τῶ τείχεσ πινές ἐλοιδοροῦντο, λέγοντες,
 ὅτι, Ω κεραμεῦ, τ'ν μισθόν ποθεν ἀποδώσεις
 τοῖς στρατιώταις; ὃ ἢ πρᾶθ' καὶ μεθ' ἡμῶν ἔ-
 πειν, Αἰκα ταῦτα ἔλω. λαβῶν ἢ κατακρο-
 τος, ὅτι κροσκε σὺ αἰχμαλώτους, λεγων,
 Ἐὰν με πάλιν λοιδορήτῃ, πρὸς σὺ κυρτες
 ὑμῶν

ὕμῶν ἔσται μοι ὁ λόγος. ἀσεύως οἰσθίζων
 αὐτίς πῶ ἀκταρον λοιδορέαν, καὶ πῶ δα-
 λείαν, τὸν τ' βλασφημίας μισθον. Idem
 cum obsideret urbem quandam, quibus-
 dam ἐ muro convitia in ipsum iaculanti-
 bus, dicentibusq;, Figula, Unde militibus
 tuis persolues stipendium? Ille placidus ac
 ridens respondit, Cum hanc urbem ceper-
 ro. At cum urbe vi potius esset, vende-
 retq; captivos, Si me, inquit, denuo con-
 vitis affeceretis, apud heros vestros que-
 rar de vobis: civiliter illis exprobens ma-
 tempestivam maledicentiam, & servitu-
 tem, maledicentiae premium.

Ἰφικράτης ὁ τ' Ἑλλήνων ἡγεμῶν, δο-
 κῶν ἑὸς εἶναι σκυτοτόμος, πρὸς Ἀρμόδιον εἰς
 δυσγένειαν αὐτῷ λοιδορέμῳ, ἔφη, Τὸ μὲν
 ἐμὸν ἀπ' ἐμῆ γένεσ' ἀρχεται, τὸ δ' ἴσον ἐν
 σοὶ πάσεται. Iphicrates Graecorum dux,
 qui sutore patre natus existimabatur,
 Harmodio generis probrum per conviti-
 um obycienti, Meum, inquit, genus à me
 originem habet, tuum verò in te desit.

Σώσης

Σώστρατος ὁ αὐλητῆς ὀνειδίζει
 μὲν ὑπὸ πινθίου ὅτι τῶν γονέων τ' ἀσήμεων
 εἶναι, εἶπε, καὶ μὴν διὰ τὸ μᾶλλον ὠφεί-
 λον θαυμάζεσθαι, ὅτι ἀπ' ἐμῶν τ' ἤρ-
 ᾶρχεται. *Sostrato aulædo exprobrabat
 quidam, quod obscuris parentibus natus
 esset, cui ille, Atqui ob hoc ipsum, maximè
 suis admiratione dignus, quod à me ge-
 nus incipiat. Iudicavit enim melius
 esse, Genus incipere, quam finire, iuxta
 illud Nazianzeni: ἤρ' ἀρχήν, καί οὐκ
 ἢ λυεῖν ἤρ'.*

Ἀνάχαρσις ὀνειδίζομεν ὑπὸ Ἀτίου
 καὶ, ὅτι Σκυθῆς εἶναι, εἶπε, ἀλλ' ἐμοὶ μὲν
 ὀνειδῆς ἢ πατρίς, σὺ ἢ τ' πατρίδα. *A-
 nacharsis exprobranti cuidam Attico,
 quod natus esset in Scythia, Mihi, inquit,
 probo est patria, tu verò patria.*

Θεμιστοκλῆς, τῶν Σεριφίων πρὸς αὐ-
 τὸν εἰπόντος, ὡς εἶ δὲ αὐτὸν, ἀλλὰ διὰ
 τὴν πόλιν ἔνδοξός ἐστιν. Ἀληθῆ λέγεις, εἶπεν,
 ἀλλ' ἔτι αὐτὸν ἐγὼ Σεριφίου ὡν ἐγρόμην
 ἔνδοξος, ἔπε σὺ, Ἀθηναῖος. *Themis-
 tocles Seriphio cuidam obijcienti, quod*

non ex sese, sed ob urbis nobilitatem celebris esset, Vera, inquit, prædicas. Neque enim ego, si Seriphius essem, clarus essem, neque tu, si Atheniensis.

Πολλαχῶς σοφός τις ὀνειδίζοντο ἰσθότιν, Ἰπὶ τῶν γονέων ἀφρονῶν εἶναι, εἶπεν, Ἐμοὶ μὲν ὄνειδος οἱ γονεῖς, σὺ δὲ τοῖς γονεῦσι. Cum sapienti cuiquam multis modis aliquis ut probrum obijceret, quod è parentibus ignobilibus prognatus esset: Mihi, inquit, dedecori sunt parentes, tu verò parentibus tuis.

Θεόπεμπι εἶλεγε, δὲν ἄφρονος ἰσομίζον, μὴ οὐτὸν ἐκ τῶν καλῶν ἢ ἀγαθῶν γεννημένους, ἀλλὰ οὐτὸν καλὰ ἢ ἀγαθὰ ποσειδόμενος. Theopemptus dicere solebat, Nobiles existimandos esse, non qui ex bonis et probis nati sunt, sed qui honesta et bona sequenda sibi proponunt.

OTIVM.

ΣΚΙΠΙ-

Σκιπίων ὁ πρεσβύτερος πρὸς τὸν Σεργίου
 τῆς πολιτείας χολῶν ἐν γράμματι
 Διοτρίβου πρὸς αὐτὸν, εἰ λέγει, ὅτι
 χολάζοι, πλεῖονα πράττειν. *Scipio se-
 nior, si quando vacans à bellicis negotijs,
 in literis versaretur, dicere solebat, se
 quando otiosus esset, plus agere.*

Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος πρὸς τὸν Πυ-
 θόμωρον, εἰ χολάζοι, Μηδέποτε, εἶπεν, ἐμοὶ
 τῆτο συμβαίη νομιζῶν ἀχιστον εἶναι, χολῶν
 ἄλλαν δὲ τὴν πόλεως. *Dionysius senior
 cuidam percontanti, Num esset otiosus,
 Absit, inquit, ut hoc mihi accidat. Sen-
 tiens, turpissimum esse, otiosum esse à Rei-
 publica negotijs.*

Διοτρίβος ὁ Ἑρμοκράτης ἐπίστρεψε
 Πλάτωνι, μὴ κακῶς ἀγορεύειν αὐτὸν. καὶ ὅς
 αὐτὸν ἐπίστρεψε, μὴ ποσάυτις αὐτῷ χολῶν εἶναι,
 ὥστε Διονυσίου μεμνηθῆναι. *Dionysius
 Hermocratis filius scripsit ad Platonem,
 orans ne se convitijs afficeret: Ad quem
 ille rescripsit, Non sibi tantum otij esse, ut
 Dionysij meminisset.*

Δημοσθένης ἔφησε, πῶς ἀργεῖν καὶ
 πῶς χολάζειν ἔπεισται τὸ ἀπεργεῖν καὶ τὰ πολλὰ
 τρία παλυπρασάμενοι, *Demosthenes dis-*
cere solebat, Desidiam & otium comitari
egestatem, & aliena agendi studium.

Πλάτων λέγειν ὅτι τὸ ἀπειρηθῆς ἀπὸ
 παλαιότητος εἰώθη, ἄγε ὅπως εἰς κακίαν
 λόγον καταθήσειτε πῶς χολαί, ὡς παῖδες,
 σημαίνων αἰχρῶν χολαί πάντα κακὰ δι-
 δάσκοντες ἀπὸ ἀνθρώπων. *Plato è dispu-*
tatione discedens solitus est admonere
discipulos, Videte pueri, ut otium in re-
quariam honesta collocetis. Significans
inhonestum otium omnia mala docere ado-
lescentes.

INVIDIA, ODIVM.

Αριστοτέλης, φθόνος φησὶν ἀνταγωνισ-
 τής εἶναι τὸν ἄτυχόντων. *Invidia, in-*
quit Aristoteles, antagonista est fortuna-
torum.

Αντί

Αντιοθένης, ὡς περὶ ὑπὸ τῆς ἰσθμῆς σίδη-
ρον, ἔπος ἔλεγε ὅτι φθονερός ὑπὸ τῆς ἰδίας
ἡθῆς κατεδίεσται. *Antisthenes di-
cere solitus est, Non aliter ac ferrum ab-
sumitur rubigine, ita invidos suo ipsorum
vitio contabescere.*

Βίων πρὸς τὸν Βάσκανον ἐσκυθρῶσαι
κοτὰ, ὡς οἶδα, ἔφη, πῶς σοι κακὸν
γένονεν, ἢ ἄλλω ἀγαθόν. Φθόνῳ γὰρ ἔχ-
ῃ τὸν λυπητὰ ἀλλοτρίαν ὀτυχίαν, ἢ τῆ
ἑαυτοῦ δυστυχίαν. *Bion conspiciens quema-
dam tristi vultu, qui habebatur invidi-
us, Nescio, inquit, utrum tibi alia
quid accideret mali, an alteri quippiam
boni. Invidus enim non minus discru-
ciatur aliena felicitate, quam proprio
infortunio.*

Ἐστὶ πάντα, φησὶ Δημοθένης, ὅσα ἐστὶ,
τὰ ὀνειδῆ φθικτέον. τὸ δὲ φθονῆσαι δοκεῖ
πάντων μάλιστα. Ἀγρὶ τίς ὅτι παντάπασιν
φύσει κακίας σημεῖόν ἐστιν ὁ φθόνος.
ὅτι ὡς ἔχει πρὸς φασιν, δι' ἣν αὐτὸς τύχοι συγ-
νώμης ὁ τῆς πεπυθῶς. *Cum probra,
inquit Demosthenes, fugienda sunt
H. 3 omnia.*

omnia, tum hoc, ne invidi videamur, maximè omnium. Quare? Quia invidia omnino pravitati naturæ tribuitur: nec ulla causa est, ob quam invidus veniam mercatur.

OBTRECTATIO,
CALV-
mnia.

Τὸν Ἀλεξανδρὸν Φασὶ διαβαλλομένῳ ἰ-
νὸς τῶν συνηθῶν, τὴν μὲν ἑτέραν τῶν ἀκο-
ῶν Ἰπιμελῶς Ἰπιφραζάσθαι τῇ χεὶρ, ἀκεί-
ρῆσαν δηλονότι ταύτῃ διασώζοντα τὴν μὴ
παρόντι. ἢ γὰρ ἐνόμιζε τοὺς λεγομένους περὶ τι-
ρον πιστεύειν δεῖν, πρὶν ἢ ἔτρον αὐτῶν ἀκρόσασθαι.
Dicunt, Alexandrum, cum familiaris
quidam traduceretur apud eum alteram
aurem obstruxisse manu, scilicet ut illam
integram absenti servaret. Non enim
putavit huius verbis prius fidem haben-
dam esse, quam & alteram audivisset,

Κλεό-

Κλεόβουλος μάλιστα σαφρονείν ἐκέλευεν
 τὴν πόλιν εἶπε, ὅτι τὸ ψέγον μάλλον
 οἱ πολιτὸν δόμοι δεδοίκασι, ἢ τὸ νόμου.
*Cleobulus illam civitatem dixit bene
 constitutam esse, ubi infamiam & obtre-
 ctationem magis, quam legem, cives me-
 tuant.*

Πλάτων πινός λέγουσιν, ὅτι πινός
 λοιδοροῦσιν σε, εἶπε, ἀλλ' ἐγὼ ἔτιω ἀγίζω,
 ὥστε ἀπιστεῖσθαι αὐτὸς. ἠγέμενος κάλλι-
 πον δ' ἀγαλῦσαι τὰς ἀβιβολὰς τρόπον εἶ-
 ναι, δ' συλλεγέμενος ἢ κεραιγὰς, ἀλλὰ
 τοῖς λόγοις ψευδομένων ἐλέγχεν. *Plato
 cum quidam ei narraret, esse nonnullos,
 qui ipsam maledictis insectarentur, At
 ego, inquit, sic vivam, ut illis non ha-
 beatur fides. Sentiens optimum refu-
 tari calumnias modum esse, non scri-
 ptis & clamoribus, sed verbis & factis
 mentientes refutare: Ut ille interro-
 gatus, πῶς αὖ ἀμυνήσῃ τὸ ἐχθρὸν, quo-
 modo se ulcisci de suo inimico posset, re-
 spondit: αὐτὸς καλὸς καγαθὸς γινόμενος
 Si te virum honestum & iustum presta-
 bis.*

Φίλιππος ὁ Ἀλεξάνδρου πατὴρ εἶπε λέγων, ὅτι χάριν ἔχω τοῖς λοιδοροῦσί με, ὅτι βελτίονα ποιῶσιν. ἐγὼ γὰρ ἀπεδάξων ψαδῆς αὐτὸς ἀπελέγχην, εἰ τι Φαῦλου ποιῶ, μετὰβάλλομαι. *Philippus, Alexandri pater, dicebat se suis convictoribus gratiam habere, quod se meliores redderent. Ego enim, inquit, studens illos mendacii convincere, si quid improbe fecerim, muto consilium, & pœnitentia emendo factum.*

Διογένης πρὸς τὸν λοιδοροῦντα αὐτὸν, Ἀλλ' ἔπε ἐμοί, εἶφη, πιστεύεις ἄφημένους ἴσθαι, ἔτι σοι ἐμὲ βλασφημοῦντι. *Dio- genes convitiante sibi, At nec mihi, credit quisquam te laudanti, nec tibi me vituperanti.*

Ἱέρων πρὸς Ξενοφάνην τὸν Κολοφώνιον εἰπόντα, μόλις οἰκέτας δύο τρέφει, Ἀλλ' Ἔμμερτος, εἶπεν, ὃν σὺ Διαισύρως, πλείονας ἡμερῶν τρέφει πενηκῶς. καὶ σὺ ὁ βελόμωνος δασκῶν αὐτὸν ἐλλογιμώτερος, εἰς ἅ τρέφεις δύο; *Hiero Xenophani Colophonio querenti, quod agrè duos aleret famulos, At Homerus, inquit, quem tu carpis etiam*

etiam mortuus, alit plus quam decem mil-
lia. Et tu, qui vis illo videri doctior, unus
non alis duos?

Ἐφη σοφῶ τις, ὃ δεινὸν σε εἰλοιδό-
ρῃ. ὃ δ' ἔφη, Μὴ παρὼντα καὶ τυπύτω με.
Cum sapienti quidam narret, eum à quo-
riam convitijs deformatum esse, Absen-
tem, inquit, etiam verberet me.

Τρισὶν ὁμοῦ περσώποις (ὡς Φησὶ
τις τῶ σοφῶν) τὴν βλαβερὰν περσδιατρέβου-
σαν ὁ Δαβάρων, τὸ γὰρ συκοφαντῆμενον
ἀδικεῖ, καὶ πρὸς οὓς ὁ λόγος ἐστὶν αὐτῶν,
καὶ αὐτὸς ἑαυτὸν. Tribus personis (ut
quidam ex sapientibus dixit) eadem
opera calumniator nocet. Nam & dela-
tum iniuria afficit, & auditores (Quia
eos veritate priuat) & seipsum. Quia
conscientiam suam atrociter sauciat.

Δημοσθένης Φησὶ τῶ συκοφαντῆμενων
γένος ἐξωλέστερον ἔδειν εἶναι. Demo-
sthenes dicere solitus est, Nullum genus
hominum perniciosius esse, quam Syco-
phantarum.

σὺ σοφῶ

Σοφῶ τινὶ ἔφη τις, ὅτι ὁ δαίνα κα-
κῶς σε ἐλοιδορεῖ ἐπ' ἐμᾶ. ὃς ἔφη, Εἰ μὴ
ἠδέως ἤκρες, ὅτι αὐτὸς ἐκείνός με ἐλοιδορεῖ.
*Cum sapienti cuidam aliquis diceret, se
præsente ipsi à certo quodam convitium
facturus esse: Nisi tu, inquit, libenter aus-
divisses, nunquam ille mihi convitiatus
esset.*

Ἄλλος τις τῶν σοφῶν ἀκέρων ὑπόλη-
πων βλασφημεῖσθαι, εἰδὲν, ἔφη, πράττειν
ἄξιον τῆς βλασφημίας, τῶν ψευδῶν εἰδὲν
φροντίζω. *Alius quidam, audiens sibi
quosdam maledixisse, dixit, Ego cum ni-
hil faciam dignum, propter quod contu-
melia afficiar, mendacia nihil curo.*

PVDICITIA, CA- STITAS.

Ἰέρων λοιδορηθεὶς ὑπὸ τινος εἰς τὴν δου-
ραδίαν τῆς σώματός, ἤλκετο, τὴν αὐτῆς
γυναι

γυναικα μηδέποτε πει τήτα φράσισαν.
 η δ' ειπεν, Ωμλω γδ ποιῶτον ἀπαντας οὐδ'
 αἰδρας ὄζην. Κάλισθ' τ' ἀγνείας ἔλεγ-
 χθ', γυναικός, τ' ἕθενός αἰδρός ἔτω πλη-
 σίον ἡμομύης, ὡς τ' ἔ' σωματ' ὀδμηθ'
 αἰθάνεσθαι, πλω ενός αἰδρός. Hieronē
 quidam exprobrabat oris graucolentiam.
 At ille cum uxore expostulabat, quod id
 sibi nunquam indicasset: Tum illa, Pu-
 tabam inquit, viros omnes ad eundem
 olere modum. Eximium puditia argu-
 mentum, que nulli viro tam vicina fue-
 rit, ut oris halitum sentire possit, præter-
 quam unimarito.

Ο αὐτός ἐπίχαρμόν τ' κωμωδοποιόν
 ὄντ' γυναικός αὐτῆ παρῶσης εἰπέ τι τ' ἀ-
 πρεπῶν, ἐζημίωσεν. Idem Epicharmo
 Comico poeta, quod præsentē ipsius uxore
 dixisset quiddam inhonestum, dixit mul-
 etam.

Λακρόνη τις προσέπεμψεν εἰ φθορᾶ σινε-
 πνοῆς. ἡ δ' ἔφη, Πάϊς μὲν ἔσσι ἔμοσθον τῶ
 πατρὶ

πατρὶ πειθεσθαι, ἢ τῷτο ἔπειθα. γυνὴ δὲ
 ἡμετέρη, τῷ αἰσθρὶ εἰδὼν δίκαιά με πα-
 ρκαλῆ, τῷτο Φανερόν πησάτω πέπι-
 ρον. *Quidam Lacaniam feminam misso*
nuncio sollicitavit, nuptias assentiretur, ut
ipsi sui faceret copiam. Cui illa respon-
dit: Cum essem puella, patri obedire di-
dici, idq; feci: mulier autem facta, viro.
Itaq; si me mutet ad honesta, marito meo
rem aperiat.

Παρθένῳ πειχρῶ ἐρωτηθεῖσαι τίνα
 δίδωσι τῷ γαμῶνι περὶ καὶ, τὴν πατρῶν,
 εἶπε, σωφροσύνην. Ἄγρως ὁμολογῶσαι, τὴν
 πρὸς τὸ γάμον τρέψας ἀδιαφθόρας φέρει-
 σαι, ἐξ ἀρκύντας πλεονῶν. *Virgo qua-*
dam pauperiula roganti, quam dotem
sponso allatura esset: Pudicitiam, inquit,
à maioribus traditam. Generose profes-
sa est, eam esse pulchrè dotatam, quæ
mores incorruptos adferret ad nuptias.

Ὁ τὴν εἰντα γαστέρα θεραπείων
 (ἔφη τις τῶν παλαιῶν) ἢ πνεῦμα τῶν περὶ
 αὐτὴν νικῆσαι θέλων, ὁμοίως ἐστὶ τῷ μὲν ἐλαίῳ
 σβενε

ὀβηνήοντι ἐμπρησμόν. *Qui ventri, deditus (ut quidam ex veteribus dixit) spiritum scortationis superare conatur, similis est homini, incendium oleo restinguenti.*

Ἡ Φίλωνος γυνὴ ἐρωτηθεῖσα ἐσσωόδω πλεόνων γυναικῶν, τίς μόνη τῶν ἄλλων εἰ φορεῖ χρυσοῦν κόσμον, εἶπε: αὐτάρκτης κόσμος ἐστὶ γυναικὶ ἢ τῷ ἀνδρὶ ἀρετή. *Philonis uxor in complurium feminarum cœtu interrogata, cur sola ex omnibus non uteretur aureo ornatu: Satis (inquit) uxori magnus ornatus mariti sui virtus est.*

PAUPERAS.

Ἀπολλώνιος εἶπε, ὅτι τὸ πένεσθαι κατὰ φύσιν αἰσχρὸν, ἀλλὰ τὸ δι' αἰσχρὰν αἰτίαν πένεσθαι, ὄνηδον. *Apollonius dixit, Paupertatem non turpem esse secundam naturam, turpi verò de causa paupertate premissi dedecus esse.*

Κάτις

Κάτων ἔφη, κρείσσον καλῶς πίνει
 ὄσιν μάλλον, ἢ πλεῖστον κακῶς, ἢ μὴ
 ἔλεον, ἢ ἢ Ἰπιδίμησιν φερῆν. *Cato*
dicere solitus est, Honestam paupertatem
praestare improbis divitijs. Hoc enim
opprobrij, illud miserationis causam
esse,

Κλεάνθης ὁ φιλόσοφος περὶ κείνων
 αὐτῶν βίον ἢ τὸ πλεῖστον, ἔλεγον, ἐν ᾧ
 σφαιρίζουσιν ἐκείνοι, τὴν σκληρὰν καὶ ἀκαρ-
 πον ἐργάζεσθαι σκῆπτων. *Cleanthes Phi-*
losophus suam vitam diuitum vita sole-
bat praefere, hoc nomine, Dum illi, ino-
quit, pila ludunt, ego durum humum exo-
erceo.

Ἀσχίνης γῆρας καὶ πενία εἶπε μέγιστα
 τὸ ἐν αἰθρώποις κακὰ εἶναι. *Aschines*
dixit, Senectutem & paupertatem gra-
uissima in rebus humanis mala esse. Con-
gruit cum dicto Chrysostomi. γῆρας καὶ
πενία δυο πράγματα δυσθεράπευτα. Sen-
ectus & paupertas, duae res sunt cura-
tu difficiles.

Διογῆνης ἐρωτηθεὶς τί ἀθλιον ἐν βίῳ,
 ἔφη, Γέρον ἀπορ. *Diogenes interro-*
gatus

gatus quid esset in vita miserum, Senex,
inquit, egenus.

Σέξτος ἔφησε, πενίαν φέρειν, ἢ
παντός, ἀλλ' ἀνδρὸς σοφοῦ. Sextus dice-
bat, Paupertatem ferre non cuiusvis esse,
sed viri sapientis.

Δημόκριτος ἔλεγε, τὰ μέγιστα
τῶν κακῶν οὐ πένητας ἐκφυγεῖν, Ἰπτιβασ-
λίω, φθόνον, καὶ μῖσθον, οἷς οἱ πλεῖστοι καθ'
ἡμέραν σιωοικεῖσι. Democritus dice-
re solebat, Pauperes maximis malis non
infestari, ut insidijs, invidia & odio, quibus
divites expositi sint quotidie.

Ἀριστίδης ὁ δίκαιος οὐφδιζόμενος
ἰπὶ πενία ὑπὸ τινος πλεσιῶ, εἶπεν, Ἐμοί-
μδρ' ἡ πενία ἄδεν ἰσορρήσῃ κακόν, σοι δ' ὁ-
πλεῖστος ταραχὰς οὐκ ὀλίγας. Aristi-
des ille iustus, cum diues quidam ei pau-
pertatem obijceret, dixit: Mihi qui-
dem nihil mali adferet paupertas:
tibi verò diuitia non paucas
pariunt perturba-
tiones.

Patria,

PATRIA, PIETAS
IN PATRIAM.

ΓΝΩΘ Πομπήϊο, ἰαχυρῶς σποδείας
 ἐν Ρώμῃ γρομδρῆς, ἀποδειχθῆς λόγῳ
 μὲν ἀγορῆς Ἰπικμελητῆς, ἐργῶ ἢ γῆς ἢ θα-
 λάσσης κύριος, ἐπλάσεν εἰς Λιβυῶν ἢ
 Σαρδόνια καὶ Σικελία, καὶ πῶλιω ἀθροίσας
 σίτον, ἐπέστειλεν εἰς τὴν Ρώμην. μετὰ τὴν
 χημῶν γρομδρῆς, ἢ τὴν κυβερνητῶν ὀκνῶν-
 των, πρῶτος ἐμβὰς, καὶ τὴν ἀγκυραν ἀ-
 ραι κελύσας αἰεβόησε, πλεῖν ἀναγκάζη,
 ζῆο σὺν ἀναγκάζη. Ἰπιδέξας, πλείονα Ἰπικ-
 μελειαντὶ πατρίδος κινδυνώσεως, ἢ τῆς ἰδίας
 σωτηρίας ποιῆσαι δεῖν. *Cum ingens rei
 frumentaria Romæ esset penuria, Pompei-
 us titulo quidem annonæ procurator, re
 autem vera maris terræq; dominus declas-
 ratus, in Africam, Sardiniam, ac Sici-
 liam nauigauit, multaq; frumenti vi col-
 lecta, Romam properabat: verum cum
 oborta tempestas naucleros à nauigando
 deter-*

deterreret, ipse primus nauim ingressus,
iussit anchoram tolli, clamans, ut nauige-
mus, urget necessitas, ut uiuamus, non
urget. Significans patriæ periclitantis pos-
tius habendam rationem, quam privatæ
incolumitatis.

Λάκαινά τις κοπέμψασα οὐ ἕξ
αὐτῆς πέντε ὄντας Ἰπὶ πολέμον, ἐν τοῖς
παρασείοις εἰσήκει παραδοκᾶσαι ἵ ἐκ τῆ μά-
χης ἀποβησοῖτο. ὡς ἡ παραγλυόμενος τις
πυθομένης, ἀπήγαλει οὐ παῖδας ἅπαντας
πελευτηκένοαι, ἀλλ' ἔ τῆτο ἐπυθόμεν,
εἶπε κακὸν αἰδράποδον, ἀλλὰ ἵ πράσσει
ἡ πατρίς. Φήσαντο ἡ ὅτι νικᾶ, ἀσμενη
ποίνω, εἶπε, δέχομαι ἡ τῆ παῖδων θάνατον.
Lacena quaedam, cum quinque filios emisisset
in bellum, staretq; ante suburbium ex-
pectans belli exitum. Accessit quispiam
nunciatus filios eius omnes occubuisse, Non
istud, inquit, percontabar ignauium man-
cipium, sed quid ageret patria. Is vero
cum adderet, A patria stetisse victoriam,
Libenter igitur, inquit, accipio liberorum
interitum.

Ἰσοκράτης ἔλεγε τὴν πατρίδα ὡς δίκαιον εἶναι προώτερον ἡμῶν ποιῆσαι πρὸ νομίσαν, ὅσῃν ὡς τῶν γονέων τῶν ἡμετέρων. *Isocrates dixit, Patria tantam rationem habendam esse, quantam parentum nostrorum.*

Πολυκράτιδας πρὸς βῆσιν πρὸς τὸν βασιλέως στρατηγὸς μετ' ἑτέρων, ἐροῦν ἀντιῶν, πότερον ἰδία πάρασιν, ἢ δημοσία ἐπέμψῃσιν, Αἰκε τυχωῖδον, δημοσία εἶπεν, εἰ ἢ μὴ, εἰδία. Φωνὴ δὲ πρὸς εἰς τὴν πατρίδα. εἰ γὰρ τὰ τὴν πρὸς βῆσιν αὐτὸ τυχεῖτο. ἢ θελε τὴν δόξαν σὴ πολλή. ἀπομένειν, εἰ ἢ μὴ, τὴν ἀλιμῖαν ἢ ἀποχρηστονίας ἢ φέρειν. *Polycratidas unus cum ceteris legatis missus ad duces regios, cum ab his interrogaretur, utrum privatim venissent, an publice missi, si impetramus inquit, publice venimus; sin minus, privatim. Vox pia in patriam. Si enim cessisset ex sententia legatio, gloriam volebat recipi. cedere: sin minus, ignominiam repulsa ad Patriam non pertinere.*

φιλα.

ΦΙΛΑΥΤΙΑ.

AMOR

sui.

Θάλης ἐρωτηθεὶς τί δύσκολον. ἔφη,
 τὸ ἑαυτὸν γινῶσκει. τί δὲ ὀκλον. τὸ
 ἄλλω ὑποσθένει. *Thales interrogatus*
quid esset difficile? seipsum, nosse: Quid
facile? Alterum, aut, admonere.

Χίλων ἐρωτηθεὶς τί χαλεπώτατον: ἔ-
 φη. γινῶσκει ἑαυτὸν, ἔφη. πολλὰ γὰρ ὑπὸ Φι-
 λαυτίας ἕκαστον ἑαυτῷ σαυθένει. *Chilo*
interrogatus qui esset difficilimum? Res-
spondit, Noscere seipsum. Singulos enim
ex caeco sui amore sibi multa tribuere.

Φρονίμως Πλάτων ἔφη, ὅτι κατὰ
 γελάσωμύ Ἰνων, Ἰπικρέφην ἔφ' ἑαυτῆς,
 καὶ σκοπῆν δει, μὴ καὶ αὐτὴ τοῖς αὐτῆς
 ἐσμὸν ἔνοχοι. πολλὰ γὰρ τ' Φίλαυτος Ἰπι-
 κρύπτη καὶ πειβάλλει, παρὰ τῶν μάλλον κα-
 ταγελώντων. *Prudenter dixit Plato,*

I 2

Cum

Cum volumus deridere alios, decet in nosipfos nos convertamus, considerare-
musq; , num & ipsi ipsdem obnoxij si-
mus. Multa enim amor sui calat, & te-
git, etiam in his, qui maximè alios irri-
dent.

Σωκράτης ἔλεγε, ὅτι οὐδένα ἐπὶ αὐτῶν τὸ
κακὸν σιωροῦν, ἑτέρους ἢ ἀσχημονοῦν τῷ, ὑα-
φῶς ὄψασθαι. Socrates dicere solebat,
Neminem in seipso vitia cernere, alterius
verò dedecora videre apertè,

Ἄισωπος ἔφη δύο πήρας ἕκαστον ἡ-
μῶν φέρειν. πρῶτη μὲν ἐμπροσθεν, πρῶτη δὲ
ὄπισθα, καὶ εἰς μὲν πρῶτη ἐμπροσθεν ἀποκρίθηναι
τὰ τῷ ἄλλου ἁμαρτήματα, εἰς ἣν πρῶτη ὄπισθα
τὰ ἐαυτῶν. Aesopus dixit, singulos mora-
tales binas habere manticas, hoc est, pe-
ras, alteram antè pectus, alteram à sca-
pulis tergoq; propendentem. Sed in prio-
rem, inquit, aliena vitia immittimus,
in posteriorem nostra. Hinc illud Catul-
li. Sed non videmus mantica,
quod in tergo
est.

Phi-

PHILOSOPHIA.
PHIA.

Αντισθένης ἐρωτηθεὶς τί αὐτῷ περιγέγονεν
ἐκ φιλοσοφίας, ἔφη, τὸ δύνασθαι ἐν
αὐτῷ ὀμιλεῖν. πικραδὲ μὲν αὐτῷ καὶ πρὸς
μόνον ἔστιν, ὅμως ἐν αἰσθάνεται ἃ τὸ ἐρη-
μίας κόρη, ἀλλὰ πολὰ καλὰ λογίζομαι
πρὸς ἑαυτόν, ὡς ἐν ἑαυτῷ ἀγαλαλῆ. τοῖς ἀ-
γραφοματοῖς ἢ ἐπαχθεσάτη ἅμα καὶ ἄχρη-
στοῖς ἢ ἡρημία ἐστὶ. *Antisthenes inter-*
rogatus, quid emolumentum cepisset ex
Philosophia, Vt mecum, inquit, loqui sive
viuere possim. Doctus vir etiamsi so-
lus sit, non sentit tedium solitudinis, sed
multa praeclara suo cum animo versans
quasi secum loquitur: indoctis molestissi-
ma est solitudo, atq; etiam inutilis.

Αριστοτέλης ἐρωτηθεὶς τί ποτ' αὐτῷ περι-
γέγονεν ἐκ φιλοσοφίας, ἔφη, τὸ ἀνεπιτά-
κτως ποιεῖν ἃ τις θέλει τὸ ἀπὸ τῶν ὁμῶν
I 3 Φόβου

Φόβον ποιῶσιν. Αχραμματα μὲν τὸ κλυτὸς
 πῆς ἀπέχεται, ὅτι ἰ νόμου ἀπειλαὶ ἡμωρίσ
 αι. Φίλοσοφος δὲ ἀπέχεται, ὅτι καθ' αὐτὸ
 τὸ αἰσχρὸν, καὶ ὡς ἔξει ἡ πινυά. *Aris
 stoteles percōntanti, qui lucri cepisset ex
 Philosophia, Ut ea, inquit, nullo imperan-
 te faciam, qua vulgus facit metu legum,
 Idiota à furto abstinet, quia lex minatur
 pœnam: Philosophus abstinet, quia per se
 turpe est, etiamsi liceat impune.*

Ὁ νεώτερος Διονύσιος ἐκπεσὼν τὸ
 ἀρχῆς πρὸς μὲν τὸ εἰπόντα, τί σε Πλάτων ἢ
 φιλοσοφία ὠφέλησε; τὸ τηλικαύτην, ἔφη
 τύχης μεταβολῆς ῥαδίως ὑπομῆν. Οὐ μὲν
 γὰρ ἀνῆκεν ἑαυτὸν, ὅπως ἄλλοι πιστοῖν, ἀλλ'
 ἐν Κορίνθῳ διδασκαλίῳ αὐτοῦ, ἢ ἰεανί-
 στας ἐπαύδατε. *Rex Dionysius iu-
 nior, postquam regno fuit expulsus, cuius
 dam dicenti, Quid tibi Plato, & Philo-
 sophia profuit? Ut tantam, inquit, fortu-
 nis mutationem facile feram. Neq; enim
 sibi mortem conscivit, quod alij solent,
 sed Corinthi ludum literarum aperuit, &
 ad adolescentulos instituit.*

Φίλιππος ἐκέλευσεν υἱὸν Ἀλέξανδρου
 ἄριστον ἀριστοτέλει περὶ τῆς φιλοσοφίας,
 ὅπως, ἐφη, μὴ πηδᾷ τοιαῦτα πράξεις, ἐφ'
 οἷς ἐγὼ περὶ ἀγαθῶν μετὰ μέλοισι. ἔωρα
 κεν ὁ εὐδοξὸς ἄρχων εἶδεν τὴν φιλοσοφίαν
 ἀπὸ τοῦ ἄρχου Ἰππικράτους εἶναι. εἶδὲ ἡχίως
 τε ὁμολογῶν πολλὰ τῶν μὴ δεόντων πεποιηκέ-
 ναι, ἀλλὰ το μὴ αὐτὸν εἶδεν ὅτι νέων ἐν τοῖς
 φιλοσοφικοῖς παιδοῦσθαι. *Philippus*
hortabatur filium Alexandrum, ut aus-
cultaret Aristoteli cui traditus erat in-
stituendus, daretq; operam Philosophiae:
Ne, inquit multa committas, quae me fe-
cisse nunc paenitet, Perspexi egregius
princeps, neminem Philosophiae expertem
regno idoneum esse: nec puduit fateri,
se multa per errorem fecisse perperam,
quod à teneris unguiculis Philo-
sophiae praeceptis non fuisset
imbutus.

Vide locum, Eruditio, &
 Doctrina.

I 4 Regnan.

REGNANDI RATIO O- ptima.

Φίλιππος ὁ Μακέδων, ἐπεὶ νικισαυτι
 οὐκ ἔλαυνας αὐτῷ σικεβέλεθον ἐνιοι
 Φρυγίας τὰς πόλεις κατέχευ, ἔφη μάλλον
 πολὺν χρόνον εθέλην χρεῖσος, ἢ δεσποῖτης ὀλί-
 γο καλεῖσθαι, ἢ γέμειν τῶν δόχλων δερ-
 γασίας κρατηθῆναι, βία ἢ φόβω ἀπολ-
 λυθῆναι. *Philippus Macedo, cum subactis
 Grecis, quidam ipsi autores essent, ut ci-
 uitates praesidijs contineret, ne deficerent,
 Malo, inquit, diu bonus & commodus,
 quam breui tempore dominus appellari,
 Sentiens regnum beneficijs teneri, ut meo
 tuq; amitti.*

Κάτιον ἔλεγε, Φείδεσθαι δὲν τῆς ἐξου-
 σίας οὐκ ἀπολαύσας, ἕπως ἀπὸ παραμυθῆ τῆ
 ἐξουσίας. *Cato dixit, Debere potentes
 parcè uti potestate, ut semper uti pos-
 sint.*

Αει-

Αριστοτέλης ἔφη, τὸ πολλοῖς φοβερὸν
 ὄντα, πολλοὺς φοβεῖσθαι. *Aristoteles*
dicere solitus est, illum qui multis terrori
est, multos etiam metuere. Congruit hæc
sententia cum illa Democriti: Ὃν πάντες
φοβῶνται, πάντας φοβεῖται. Quem omnes
metuunt, is ἑ omnes metuit.

Αντίγονος ὁ τῶν Μακεδόνων βασιλεὺς,
 θαυμάζοντων πάντων ὄντι γέρον. ἤνθρωπος
 ἠπίως ἐχρήσατο ἢ πρῶτος τοῖς πράγμασι, Πρῶ-
 τερον μὲν γὰρ, εἶπε, διωάμεως ἐδεόμην, νῦν
 δὲ δόξης καὶ δυνάμεως νομίζω, πῶς δὲ χεῖρα
 παρεσκεύασμῶν δόξη καλῇ καὶ δυνάμει
 διασωθήσεται. *Antigonus rex Mace-*
donum, cum omnes admirarentur, quod
initio regni durior fuisset, senex factus
placide ἑ clementer gubernaret, Prius
inquit, opus erat regno, nunc gloria ἑ
benevolentia. Sentiens partum regnum
honestâ opinione ἑ benevolentia retine-
ri.

Ἀλκαμάχης πυθομῶντι πῶς αὐ-
 τῆς ἀρχῆς βασιλείᾳ διατηροῖ, εἰ πῶς
 πλείονος, ἔφη, τὸ κερδὸς μὴ ποιῶτο. *Al-*
came.

cameenes interrogatus, Quo pacto quis regnum optime servare posset, Si lucrum, inquit, non magnificerit.

Αλέξανδρος ἐρωτηθεὶς, ποίος βασιλέως ἀρεῖς, ἔφη, ὁ τοῦ φίλου δωρεαῖς συνεχῶν. τὰς δὲ ἐχθρῶν δι' ἀεργισίων, Φιλιποίε μιν. Alexander interrogatus, quis esset optimus rex: Qui, inquit, amicos donis retinet, & inimicos beneficiis amicos facit.

Πάντα, φησὶ Δίων ὁ Ῥωμαῖος, ὅσα τοῦ ἀρχομένου καὶ φρονεῖν καὶ πράττειν βέλτε, καὶ λέγει καὶ ποιεῖ. ἔγωγε γὰρ αὐτῶν μάλλον παρὰ δόξας αὐτῶν, ἢ ταῖς ἐκ τῶν νόμων τιμωρείαις. ῥᾶον γὰρ τις μιμῆται τὰ κρείττω ὄρων ἔργα γινόμενα, ἢ φυλάττειται τὰ χείρω, ἀκέρων νόμοις κωλυόμενα: Omnia, inquit Dion Romanus, quæ vis tuos subditos & sentire & agere, ea tu & loquitor & facito. Sic enim eos rectius & facilius erudies, quam si secundum leges eos punires, Facilius enim quis optima imitatur, quæ videt opere fieri, quam pessima cauet, quæ audit legibus prohiberi.

Κλει'

Κλίταρχος ἔλεγε, ἄχων μὲν, Ἰπτιήδω
 πρὸς αἰνοῦ. δεχόμενος ὅ, μεγαλόφρων.
 Clitarchus dicebat, si magistratum geris,
 sis mansuetus: si subditus, fortis & ma-
 gnanimus.

Ἄρχε, ἔφη Σόλων, πρὸς τὸν μαθῶν ἄρχεσθαι.
 ἄρχεσθαι γὰρ μαθῶν, ἄρχη Ἰπτιήση. Im-
 perium gere, dixit Solon, sed ubi impe-
 rium ferre didiceris. Nam parere quod
 didicit, imperandi etiam peritus erit.
 Consentit cum illo Aristotelis dicto: Οὐκ
 ἔστιν ἄρα εἶναι, μὴ δεχθῆναι. Fieri non
 potest, ut bene gerat imperium, qui non
 tulerit imperium. Et Plato in eandem
 sententiam inquit: Ὁ μὴ δεδωκὼς ἐστὶ
 αὐτὸ δεσπότης ἄλλοις ἢ ἑαυτῷ. Qui
 non servavit, fieri non potest d. minus lau-
 de dignus.

Ἀριστοτέλης ἐχθρὸς ὢν τῷ Σεμισκλέους, καὶ
 πρεσβυτέρου ἐκπεμφθεὶς σὺν αὐτῷ Βέλλει,
 Ψησίῳ, ὃ Σεμισκλῆος Ἰπτιήδωντι ἔχθρα
 ἀπολίπηκεν. αὐτὸν γὰρ δεικνύει, πάλιν αὐτῷ ἐπα-
 νιόντες ληψόμεθα. Ἄλλη ὁ ἀγαθὸς τὰ τῆ πα-
 λεως διοικῶν, πλείονα Ἰπτιμέλῃαν εἶχε τῆ
 κωνῆς σωτηρίας, ἢ τῆ ἰδίων παθῶν. ἐκ τούτων
 γὰρ

ἄ μικρῶ δὲν ἄπεισε ἢ Ἐ βία ἀνθρώπων
 βλαβὴ γίνεται. *Erat Aristidi similtas
 cum Themistocle. Huic cum delectus es-
 set collega ad paragendam legationem,
 Vis, inquit, Themistocles, ut in his mon-
 tibus similtatem deponamus? Nam si
 videbitur, reversi illam resumemus. Bon-
 nus ille vir publico fungens munere, pri-
 vatos affectus publicæ posthabuit utilitas
 ti. Ex his enim ferè omnis humana vitæ
 perniciēs nascitur.*

Ξενοφάνης ὁ Κολοφώνιος ἔλεγε, τοῖς Τυ
 ράννοις εὐτυχίαν ἢ ὡς ἤκιστα ἢ ὡς ἥδιστα.
*Xenophones Colophonius dicere solitus est,
 Cum regibus aut quam minima, aut quam
 dulcissima loquendum esse. Alij narrant
 Aesopum Soloni ad Cræsum eunti hanc
 admonitionem subiecisse. Scias tibi cum
 regibus, aut quam paucissima, aut quam
 gratissima loquendum esse.*

Confer cum titulo Magistratus.

Seneca

SENECTVS.
CANICIES.

Λάκων ἐρωτηθεὶς, δι' ἣν αἰτίαν τὰς ἑσπέρων
 γων ὀτρύνει; Ἰπὶ πολὺ κομώσας ἔχεις
 εἶπεν, ἵνα βλέπον τὰς πολιούς, μηδὲν ἀνάξιον
 αὐτῶν πράττω. *Lacon quidam senex in-*
terrogatus, cur barbam gestaret silvosam
ac promissam, Vt, inquit, intuens canos
pilos, nihil illis committam indignum.

Βίων μὴ δεῖν ἐφασκεν οὐδὲ ζῆν τὴ γῆ-
 ρας, εἰς ὃ, ἐφη, πάντες ἀχόμεθα εἰλθεῖν.
Bion dixit, nulli exprobandam esse sene-
ctutem, ad quam omnes optent pervenire.

Κάτων ὁ πρὸ βύπερ ὀτρύνει τὴ γῆρα πολὺ
 λῶν παρόντων, ἡξίε μὴ προσπιθέειαι τὴ
 δὲ τὴ κακίας αἰχμῶν. *Cato senior*
senectuti cum multa adsint proba,
non esse addendum malitia dedecus di-
cebat. Alij narrant hoc ab illo dictum
in senem obuium vitæ contaminatæ
 Ne

Ne etatis tuae malis addas turpitudi-
nem.

Σόλων ὁ γῆρας ἔλεγε ὄρμον εἶναι
κακῶν, εἰς αὐτὸν γὰρ πάντα καταφεύγει.
Solon senectutem portum malorum esse
dicebat, quod ad eam omnia confugiant.

Διογῆνης ἐρωτηθεὶς τί ἄθλιον ἐν βίῳ,
εἶπε, Γέρον ἀπορῶ. ἠγέμεν, εἰ μὴ εἶδε-
μίαν ἀρετὴν ἔχη. Diogenes percontan-
ti, quid esset in vita miserrimum? Senex,
inquit, egenus. Significans, si nulla vir-
tute praeeditus sit.

Καλὸν καὶ γέροντα μαθητὴν σοφῆ εἶπε
Ἀχιλλῶ. Aeschylus inquit, Pulchrum
esse, si ὁ senex discat, quae cum sapientia
coniuncta sint.

Καλλίστον εἶπε Φόδιον τὴν γῆρα, παιδείαν,
ἔλεγε δ' εἰσοτέλην. Pulcherrimum, ὁ
optimum viaticum senectutis est Erudi-
tio, inquit Aristoteles.

Διογῆνης ἰδὼν γῆρα καλωπίζο-
μεν, εἶπεν, μὴ ποῦ οὐ ζῶντας πε-
πλα

πλάνησαι εἰ δὲ πρὸς τοὺς νεκροὺς, μὴ βρο-
δῶε. *Diozeres animum comptam conspi-*
catus, inquit, Si ad vivos (scilicet te ora-
nas) falsa es: sin ad mortuos, ne cun-
ctare.

Γέρουν αἰόητος, ὡς τριβῶν παλαμ-
ός, εἰς ἕδεν ἐστὶν ἄθετός, Φησι Πλάταρχος.
Senex stultus, tanquam lucerna vetusta,
ad nullam rem idoneus est, inquit Plutar-
chus.

Γοργίας ἐρωτηθεὶς ποία διατὴ χρεία
μῶτος, εἰς μακρὸν γήραος ἦλθεν, ἕδεν ἕ-
δέποτε, ἐφη πρὸς ἡδονὴν ἕτε φαγῶν, ἕτε
δράσας. *Gorgias interrogatus, quem*
vita tenuisset modum, quod ad tantam
pervenisset senectutem ad voluptatem,
inquit, nunquam edi, nec feci quic-
quam.

Θεῖξ λελευκασμένη πρὸ ἄπυθου
τῆς ψυχῆς ἀποδημίουβοῶ καὶ ἀγαμαρ-
τύρεται, ἐφη, Νεῖλος. *Capillus, albus*

factus, animam brevi hinc abitu-

ram clamat at testatur,

inquit, Ni-

lus.

Soda-

SODALITIVM,
 CONSVETVDO BO-
 norum vel ma-
 lorum.

Διογῆνης ἑπιμόρφω μαθητικῶ ἀπὸντι εἰς
 συμπόσιον, ἔφη, χείρων ἐπανήξῃς. ὅ ἃ
 επανελθόντῃ, καὶ τῇ ἐξῆς εἰπόντῃ, Καὶ
 ἀπῆλθον, καὶ χείρων ἐκ ἐγρόμελου, ἔφη χεί-
 ρων μὲν ἔ, ἀρτυλιῶν ἃ διδάσκον, ἐκ ἡ-
 γου ὅπως ἔ νεανίσκῃ ἐκ συμποσίῃ πα-
 ροίνῃ επανέλθη χείρων. *Diogenes adole-*
scienti ad convivium eunti, deterior, in-
quit, redibis. Reversus adolescens cum
Diogeni dixisset, Ivi, nec redij deterior.
Deterior igitur inquit. Indicans non
fieri posse, quin adolescens è temulento
convivio redeat deterior.

Πολλάκις ἀνδρες ἀγαθοὶ κακοῖς
 πρὸς γρόμενοι πολλῶ θάπτον κακίας μετέ-
 λαβον, ἢ μετεδυσω ἀρετῆς, ἔφη Νεῖλῃ.
Probi viri ad improbos accedentes multo
faci-

facilius vitia trahunt, quam virtutem impertiunt, inquit Nilus.

Ἰπποκρατίδας ἀπαντήσαντος ποτε αὐτῷ μαθηκῆς, ὡς ἠκολούθησεν, πρὸς αὐτὸν ἔειπεν, Μετὰ πᾶτων, ἔφη, βαδίζου δὲ μεθ' ὧν ὀφθαίς τὴν αὐτῶν χροίαν τηρήσεις. Hippocratas, cum aliquando obvius ei fuisset adolescens, quem amator sequebatur, crubescenti adolescentulo, Cum his, inquit, oportet ambulare, cum quibus conspectus, non mutes colorem.

Ὅστις, ἔφη Δημοσθένης, ὀμιλῶν ἤδεται κακοῖς ἀνῆρ, ἐκώπει ἡρώτησα, γυνώσκων ὅτι πικρὸς ἐστὶν ὁ ἴσως ἤδεται ξυμῶν. Si quis (inquit Demosthenes) malorum gaudeat commercio, rogare qualis ipse sit, non est opus. Nam quisq; similis est sodalitati sui.

Ὁ αὐτὸς ἔλεγε, τὸ πρῶτον μέγιστον πικρῆρον, τὴν πρὸς αὐτῶν ἀνθρώπων ὀμιλίαν εἶναι. Idem dicere solitus est, Motum Maximum testimonium esse, cum hominibus congressum. Declarat hanc sententiam dictum Chrysostomi.

Κ

ἔλεγε

Ἐλεγχθη αὐδρὶς ἤθερε ἢ μετὰ τῶν τοῖ-
 ῶνδε σωσσία. ὁ τε γὰρ Φαῦλθ' ἐξαυάγ-
 κης τοῖς ὁμίοις συνέσται. ὁ τε αὖ πάλιν σῶς
 φρων ἢ σοφὸς τοῖς τὰ τοιαῦτα μετιδῶσι.
*Cuiusq; ingenium quale sit, ex conversa-
 tione arguitur, etenim improbus neces-
 sariò cum sui similibus versabitur: contra
 autem temperans & sapiens cum ijs, qui
 eadem exercent.*

Κρείσσον πλάστου ἢ πολυχρύσου χλι-
 δῆς αὐδρῶν δικαίων κάραθ' ἀν παρ' αἰσίου,
 ἔφη σοφοκλῆς. *Potiores sunt divitijs
 & luxuria affluente auro, bonorum viro-
 rum & iustorum conversationes, inquit,
 Sophocles.*

Ἄχυλθ' ἔφησεν, ἐν πάντι πρᾶγματι
 εἶναι ὁμιλίαις κακῆς κάκιον ἔδειν. *Ae-
 schylus dicebat, In omni negotio nullum
 esse prava societate maius malum.*

Pertinet huc Epicteti dictum:

Ἰδοι, ὅτι ἐὰν ὁ ἐπαῖρθ' ἢ μεμεροῖσται
 μὲνθ', ἢ τὸ σωματικὸν βόμρον αὐτῷ μο-
 λυνέσται ἀνάκη, κατὰ αὐτὸς ὦν τύχη κα-
 τὰ τὸν ἑαυτοῦ.

Θαρός. Scias, idē, exploratum omnino
habeas, si sodalis pollutus fuerit, tum eti-
am illum, quem is attigerit, necessario
pollui, et si purus ipse fuerit.

SAPIENTIA
SAPIENTIÆ

Amor.

Διογένης ἠρώωνος Ἀθηναίων ἀντιθένης
παρέβαλε δὲ δὲ διωθεμένου, διὰ τὴν
μηδένα προσέειπε, ἐξέβιάζετο τὴν προσε-
δρῖα. καὶ τότε τὴν βακτυρίαν ἐπανατήσας
μὲν αὐτὴν τὴν κεφαλὴν ὑποσχών, Πάρις,
εἶπεν, ἔγωγε ἄρῃσος ἔτι σκληρόν ξύλον, ὡ-
ς ἀπείρηξες, ἕως αὐτὴ φαίνη λέγων: κα-
λὸν δὲ ἔρωτ' ἢ τὴν σοφίας παράδφγμα. Dio-
genes primum Athenas profectus, ad
Antisthenem se contulit, a quo saepe re-
pulsus (nullum enim discipulum recipie-
bat Antisthenes) non destitit tamen
herere, adeo ut aliquando baculum inten-
taret Antisthenes, ultrò baculo caput sub-
iecit.

jecit dicens, cade, si vis, at nullum invenies baculum tam durum, quo me abs te abigas, dum aliquid dixeris. Insigne exemplum adamata sapientia.

Ὁ αὐτὸς πρὸς τοῦ εἰπόντος, γέρων ἦ, καὶ λοιπὸν ἄνεις, τί γ', εἶφη, εἰ δολιχὸν ἔδραμον, πρὸς τῷ τέλει ἔδη με αἰεταὶ καὶ μὴ μάλλον Ἰππιτῆναι; ορθῶς ηγήτο, πῶ πρὸ πῶ δρετῶ σπυδῶ ποσάτω μάλλον Ἰππὶ Ἰννα δῆν, ὅσως ἦσαν δ' ζῆν χροῦσ' λοιπὸς ἐστὶ, ἀλλ' ἔτι αἰσχροῦ δ' καλῆ πούε-
 οσα Idem cuīdam admonenti, ut iam senex quiesceret à laboribus, Quid, inquit, si in stadio currerem, utrum oportet iam met à vicinum cursum remittere, an magis intendere? Recte sensit, virtuti hoc magis intendendum esse, quò minus superest vita: quod turpe sit tum ab honesto instituto refrigescere.

Σιμωνίδης ἐρωτηθεὶς πόπρον αἰρετώ-
 προν, πλεῖτ' ἢ σοφία, οὐκ οἶδα εἶφη,
 ἐρῶ γ' οὐ σοφία Ἰππὶ τὰς τ' πλεσίων θύ-
 ρας φοιτῶντας. σιμωνίαν οὐ φιλοσόφου
 λό-

λόγοις μὲν ἔπειτα κατὰ φρονήσιν, ἐργασίαις
 δὲ ἡθουμῆσιν. *Simonides interrogatus*
utra res esset optabilior, divitiæ an sapientia,
Dubito, inquit, ut qui videam,
sapientes frequentare divitum fores:
innuens Philosophos verbis quidem con-
temnere divitias, sed re tamen eas appetere.

Τοσούτῳ διαφέρειν ὁ Σόλων τῆν φρο-
 νησιν ἔλεγε τῆ ἀρετῶν, ὅσω ἔργασιν τῆ ἄλλων
 αἰσθησιων. *Prudentiam Solon aiebat*
tantum ceteris virtutibus prestare, quan-
tum visus reliquos sensus excellit.

Πυθαγόρας ἔλεγε, ἔπειτα ἵππων χωρεῖς
 χαλινῶν, ἔπειτα κατὰ διχαφρονήσιν δια-
 τὸν κρατῆσαι. *Pythagoras dicere sole-*
bat, Neq; equum sine freno, neq; divitias
sine prudentia gubernari posse.

Πλάτων ἔπειτα, Πᾶσαν ἡθουμῆν καὶ
 εἰς ἀρετῶν διαφροσύνης καὶ τῆ ἄλλης ἀρετῆς,
 πανουργίαν, ἔπειτα σοφίαν φαίεσθαι. *Plato*
dixit, Omnem scientiam, nisi cum iustitia

εια & alijs virtutibus coniuncta sit, ver-
sutiā, non sapientiam, existimandam
esse.

Ὁ αὐτὸς εἶπεν, τὸν σοφὸν αὐτῷ δὲν μά-
λιστα εἶναι σοφόν. Idem dicebat, Sapientem
virum sibi ipsi præcipuè sapientem esse
debere. Id est, ut Cicero ex Ennio citat.
Nec quicquam sapere sapientem, qui sibi
prodesse nequiret.

Pertinet huc & Menandri dictum
Μιτῶ σοφιστῶ, ὅστις ἔχ' αὐτῷ σοφός ἐστι.
Odi sapientem, qui sibi non sapit.

SERVITVS INHONE-

στα.

Διογῆνης πρὸς τὸ μακαρίζουσι κακὴν
δένην, καὶ λέγοντα, ὡς πλουτελῶν πα-
ρὰ Ἀλεξάνδρῳ μετέχῃ, κακοδαίμων
ἀλλ' ἐν ἐφίμῳ, εἶπεν, ὅς καὶ δρῖσά καὶ δρῖπῆρ
ὅτι

ὅταν Ἀλέξανδρον δόξῃ ἡγεμόνῳ ἐν τῇ
 δαλείᾳ εἶδεν μακαρίου εἶναι. Diogenes
prædicantibus beatum Callisthenem Phi-
losophum, quod apud Alexandrum ma-
gnificè tractaretur, Imò, inquit, infelix
est, quod illi prandendum cœnandumq̄
sit, cum Alexandro fuerit visum. Sen-
tians in servitute nihil beatum esse.

Τὸ ὑποπεσεῖν ἢ παραχωρῆσαι τοῖς
 πάθεσιν, ἐλάττω δαλείᾳ, ὥσπερ τὸ κρατεῖν
 τῶν, ἐλευθερία μόνη, εἶφη ἰστένῳ ὁ Φι-
 λόσοφῳ. *Subiecti & locum dare affe-*
ctibus, extrema servitus est, quemadmo-
dum imperare ipsis, unica libertas, inquit
Iustinus Philosophus.

Ἀξιωμακρόνδόν ἐστι τὸ Πλατάρ-
 χου. Ἄξιον ἐστὶ μόνους ἐλευθερούς νομίζειν,
 ὁθείῳ ἡγεμόνι τῶν λόγων ἕπονται. μόνοι γὰρ,
 ἀδελφοί, βεβλησθαι μαθόντες, ὡς βέβλονται
 ζῶσι. ταυτὸν δὲ ἐστὶ τὸ θεῶν ἐπιδοῦναι
 καὶ τὸ πείθεσθαι λόγῳ. *Memo-*
ria digna est Plutarchi sententia;

Iustum est, solos eos existimare liberos esse, qui divinam ducem, rectam rationem, seu legem Dei, in omnibus vita actionibus sequuntur. Hi enim soli vivunt, ut volunt, qui ea, quæ oportet (hoc est recta, iusta, & legibus Dei consentanea) velle dicere.

STATVÆ.

Ἀγησίλαος ἀποθνήσκων οὐ φίλας ἐκέλευσε μηδεμίαν πλάσσειν, μηδε μιμηλαὺ ποιήσεσθαι, τὰς εἰκόνας, ἕτω αἰσθητοῦ δῶν, εἰ γὰρ τι καλὸν ἔργον πεποίηκα, ἕτόμος μνημείου ἐστίν. εἰ δὲ μηδέν, ἕδ' οἱ πάντες ἀνδριάντες. Agesilaus moriens mandavit amicis suis, ne quam fictam aut pictam corporis sui imaginem facerent: Si quod, inquit, præclarum facinus gessi, hoc erit monumentum meum, sin minus, ne omnes quidem statuae illustrabunt meam memoriam.

Τῶν δὲ Περσῶν Ἀσίας Ἑλληνικῶν ἔθνῶν Ψηφισμῶν ἐν ταῖς Περσικαῖς πό-
λεσιν.

λισιν εικόνας αἰσᾶν αὐτᾶ, ποτέχραψεν,
 Ἐμὲ μηδεμίαν εἰκὼν ἔσω μηδὲ χραπὴν, μηδὲ
 δὲ πλασὴν, μηδὲ κατασκευασὴν. Idem cum
 Gentes Graeca, quae in Asia sunt, decre-
 vissent ipsi in clarissimis urbibus sta-
 tuas ponere, ad eas scripsit, Mei quidem
 ne una sit imago, nec picta neq; ficta, neq;
 sculpta.

Κατὰ τὸν πλῶν ὀρῶν αἰσαμύνης αἰ-
 δριάντας, ἐμὲ ἢ ἔφη ἐρωτᾶν βέλομαι μάλ-
 λον οὐτ' αἰθρώπας, Διὰ τί αἰδρίας ἔχειται
 Κάτων Θ, ἢ Διὰ τί κείται. νομίζων μᾶλλον
 βέλεσθαι πολλὰ καὶ καλά Διὰ πρᾶξιαν, ἢ
 πως ποτὲ εἰδότες αὐτὸν αἰδριαντ' ἄξιον
 ὄντα, θαυμάσιωσι πῶς ἔχειται, Catu conspic-
 ens multorum erigi statua, Malim, inquit,
 ut de me queraut homines, quamobrem
 Catoni non sit statua posita: Sentiens se
 malle res praecclaras gerere, ut olim scien-
 tes illum promeruisse statuam, mirentur
 non esse positam.

Δημήτριος ἀκέρως ὅτι τὰς εἰκόνας
 αὐτᾶ κατέστρεψαν Ἀθηναῖοι, Ἀλλ' ἔτι
 ἀρετῶν, ἔφη, δι' ἣν εἰκόνας ἀπέσθησαν. Cum
 Demetrius audivisset Athenienses ima-
 gines

gines duas evertisse, At, inquit, virtua-
tem illi non everterunt, cuius gratia il-
las erexerunt.

VVLGVVS.

Mανθείας γρομύνης Αθηναίοις ως εις εστίν
αίτηρ ἐν τῇ πόλει παῖς πάντων ἐνομιζο-
μένου γλώσσης, καὶ τῶν ἀθηναίων ζυτῆν κα-
δωμάτων ὅστις ἐστίν, καὶ βοώντων, Φωκίων
ἑαυτὸν ἔφησε τῶν εἶναι μόνον γὰρ ἑαυτῶν
μηδὲν δρέσκην, ὡν οἱ πολλοὶ πρᾶξις καὶ
λέγασσι. Cum oraculum proditum
esset Atheniensibus, in ea civitate unum
esse virum, qui cunctorum sententijs ada-
verseretur: ac populus vociferans ius-
beret illum inquire: Phocion semetipsum
prodidit, dicens, Ego sum ille, quem des-
signat oraculum. Nam uni mihi nihil
placet omnium, quae vulgus vel dicit, vel
facit.

Ὁ αὐτὸς ἐπεὶ λέγων, ποτὲ γλώσ-
σῃ περὶ τῶν δῆμον ἔδοκίμασθαι καὶ πάντα

ὁμοίως

βυάλως ἔωρα τὸ λόγον ἀποδεχομένης,
 Πιστοφάνης πρὸς αὐτὸν φίλος εἶπεν. Ἐ-
 δήκα κακὸν τι λέγων ἐμαυτὸν λεληθαί;
 πᾶσιν ὑπότιθε πλὴν πᾶν πολλῶν κρι-
 σιν. *Idem quosdam die orationem*
habens, placebat omnibus: cumq; vide-
ret sermonem omnibus probari, conuer-
sus ad amicos, Num mali, inquit quippiam
dixi imprudens: usq; adeo suspectum ha-
 buit vulgi iudicium.

Ἀντιθένης πρὸς τὸν εἰπόντα, Πολλοί σε ἐπαινοῦσι, τί γὰρ, ἔφη, κακὸν τι ποιήκα. παρεμφάνων, τὰ δίκαια τοῖς πολλοῖς ὑδεκώποτε ἀρεσκῶν. *Antisthenes*
cuidam dicenti, Multi te laudant,
At quid, inquit, mali feci? significans,
quae res a sint, vulgo nunquam placuisse.

Δημοθένης εἶπε, τοῖς καλῶς φρονέουσιν οὐκ ἐπακολούθητέον εἶναι τῆ τῶν πολλῶν ἀπειθεία. *Demosthenes dice-*
bat, Prudentibus viris vulgi amentiam
non imitandum esse.

Ὁ αὖτε

Ὁ αὐτὸς ἔφη, τὸ δῆμον εἶναι ὄχλον αἰσθητοτάτων πράγμα τῶν πάντων καὶ ἀσυνετώτατον. ὡς πρὸς ἐν θαλάτῃ πνεῦμα ἀκαταστάτον ὡς αὐτὴν τύχη κυνηκίδιον. Idem dixit, Populum esse turbam, rem omnium inconstantissimam & stolidissimam: ut in mari unda fluctuans, qua fortuito agitur.

Ὁ αὐτὸς εἶπε, οὐ πολλὰς, πλεῖστον ἀμαρτάνειν ἔτα βέλιστα κρινεῖν. Idem dixit: Vulgus in iudicando, optima quae sint, non intelligere.

Τὸ τοῖς πολλοῖς ἀρέσκειν, τοῖς σοφοῖς ἀπαρέσκειν εἶναι, ἔφη Πλάταρχος. Vulgo placere, sapientibus displicere est, inquit Plutarchus. οἱ γὰρ ψυχροὶ ψυχρῶς κρινουσι. Frigidi enim frigide seu ineptè iudicant, ut quidam ex veteribus dixit.

VINDICTA.

Διὰ

αὐτὸς ὁ

Διογένης ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τινος, πῶς αὐτὸν
 ἀμυνῆται τὸ ἐχθρὸν, αὐτὸς, εἶπεν καλὸς
 ἄνθρωπος. τὸ τοιοῦτον ποιῶν καὶ ἑαυτὸν ὠφελῆται
 τὰ μέγιστα καὶ τὸ ἐχθρὸν μάλιστα ἡμωρεῖται.
Diogenes interrogatus à quodam. Quomodo se ulcisci de suo inimico posset, respondit, Si te virum honestum & bonum prestabis. Hoc qui facit, & sibi prodest maximè, & inimicum maximè discruciat.

SEVERITAS.

Ἀλκιβιάδης ἀκούσας ὅτι θάνατος αὐτῷ
 καὶ τῷ σὺν αὐτῷ κατέγνωται, δείξων δὲ
 ἑνὶ τῶν εἰπεν αὐτοῖς ὅτι ζῶντων καὶ πρὸς Λακεδαι-
 μονίους πρὸς ἄνθρωπον, τὸ Δικελικὸν ἤγαγεν
 ἵπτι οὗτον Ἀθηναίους πόλεμον. Εκδικήσεως
 ἕνεκα ἔχον ὅμοιον τῷ προτέρῳ καὶ ἕνεκα τῶν
 Χερσιανῶν ὅσπον μιμῆσαι. *Alcibiades
 nunciante quod cum comitibus morte
 damnatus esset Athenis, At nos, inquit,
 demonstrabimus ipsis quod vivamus:
 simulq; sese ad Lacedaemonios contulit, &
 bellum Dacelicum contra Athenienses
 excitavit. Vindicta genus & priori dissi-
 mile, & nullo Christiano imitandum.*

Πακὸς ἀδικηθὲς ὑπὸ πένθι, καὶ ἔχων ἐξουσίαν αὐτὸς κολάσαι. ἀφῆκεν, εἰπὼν: συγγνώμη τυμωρίας ἄμενον. τὸ μὲν γὰρ ἡμῖν φύσις ἐστὶ, τὸ δὲ θυμωδὲς. Fittacus iniuriam passus à quodam, cum illum puniendi potestatem haberet, dimisit, inquit: Venia melior est vindicta: hæc enim belluini est ingenij, illa mansueti.

SEVERITAS.

Φωκίων ὁ Ἀθηναῖος ὑπὸ ἔδενος ἔπε μάλων ὠφθη, ἔπε δακρύων. Phocion Atheniensis nunquam visus est cuiquam neq; flere, neq; ridere.

Κάτων ὁ πρεσβύτερος πρῆξιαν μελιαν, καὶ τῶν ἄλλων ὄρων θεομύθε τῶν πολλῶν καὶ κολακίδοντας αὐτὸς ἐβόα, τὸ δῆμον δροτόμα χρεία ἔχειν ἰατρῶν, καὶ μεγαλῶν κατὰ μῶ. εἴν ἔν μὴ τῆδισον, ἀλλὰ τῶν απαιρητητῶν αἰρησάται. καὶ ταῦτα λεγῶν, ἠρέθη τῶν πάντων. Cato senior censuram petens, cum ceteros competitores videret

ρορπ.

populo supplices, ipse clamabat, Populo opus esse medico austero validisque remedijs. Proinde eligendum censorem, non qui iucundissimus esset, sed qui inexorabilis. Atque hac dicens, ante omnes censor creatus est.

Αντιθένης ἐρωτηθεὶς ὅτι καὶ πικρῶς τοῖς μαθηταῖς Ἰπποκράτη, καὶ οἱ ἰατροί, φησι, τοῖς κάμουσιν. Antisthenes interrogatus, quamobrem esset severus obiurgator erga discipulos, Et medici, inquit, erga aegrotos.

Λάσκαρις ἡ ἀκρόασις τῆς ἡὲν σισωσῆ μύθου καὶ πεφθόγεται ἐκ τῶν πολεμίων, χεῖρα φησὶ αὐτῷ κακὸς φάσμα πρὸς κακέχουται. ἢ ταύταν ἡν ἐκνίψαι, ἢ μὴ ἔσο. Αἰρετικῶς περὶ ἐνόμιζεν θανεῖν, αἰσχεῶς ζῆν. Laescana quaedam mulier ut audierat filium esse incolumem, sed fugisse ab hostibus, scripsit illi: Malus rumor de te sparsus est, hunc dilue, aut ne sis.

Prestantius iudicavit mori, quam cum ignominia vivere.

vere.

Voe

VOLVPTAS

ΑΡΚΗΣΙΛΑΘ *περὶ τὸ πῦθόμενον διότι ἐκ
 μὲν τῶν ἄλλων μεταβαίνουσι πρὸς Ἐπικυρεῖον,
 ἐκ δὲ τῶν Ἐπικυρεῖων οὐδέποτε, εἴφη, ἐκ
 μὲν γὰρ ἀνδρῶν γαίλλοι γίνονται, ἐκ δὲ τῶν γαί-
 λῶν ἀνδρες οὐ γίνονται. ἠγάρ μιν αἰθρώ-
 πιας μάλλον ἢ κατὰ φύσιν εἶναι πρὸς ἡδον-
 ἴαν, ἢ πρὸς δέξιαν. Arcesilaus percontan-
 ti qui fieret, ut ab aliis sectis multi desi-
 cerent ad Epicureos, ab Epicureis nulli de-
 sciscerent ad alios: Quoniam, inquit, ex
 viris galli fiunt, ex gallis viri nequaquam.
 Sentiens homines esse proniores ad volup-
 tatem, quam ad virtutem.*

ΒΑΣΙΛΕΥΘ *εἴλεγεν ἡδονὴν ἀγκιστρὴν
 εἶναι τῆς διαβολῆς, πρὸς ἀπώλειαν ἔλκεν.
 Basilus dixit, voluptatem esse hamum
 diaboli, ad interitum trahens. Congruit
 cum sententia Ciceronis in Catone Ma-
 iore: Divinus Plato voluptatem escam
 malorum appellavit, quod ea videlicet ho-
 mines capiuntur, ut homo pisces.*

Φεῦγε

φεῦγε ἡδονῶν, τίκτηται γὰρ λύπην. ἐπι
 ἢ φεῦγε πλὴν τέρψιν διὰ πλὴν θλίψιν, ἔφη
 τις τῶν παλαιῶν σοφῶν *Fuge voluptatem,*
parit enim dolorem. item, Fuge volupta-
tem propter comitem afflictionem: ut qui-
dam ex veteribus sapientibus dixit.

Δημόκριτος ἔλεγε, ἀδρῆον εἶναι,
 ἢ τῶν πλεμίων, μόνον ἀλλὰ καὶ τῶν ἡδονῶν κρῖσι
 στονα. *Democritus dixit, Fortem esse,*
non tantum qui hostes, sed etiam qui vo-
luptates vincit.

Ἵγίαιον ἔχον παρὰ θεῶν αἰτῆνται οἱ
 ἀνθρώποι, (ἔφη Δημόκριτος) πλὴν ἢ ταύτης
 τῆς δυνάμει παρ' ἑαυτοῖς ἔχοντες ὅσα ἴσασιν.
 ἀκρασία γὰρ πρὸς ἐρωτικὰ πράσσουσιν,
 αὐτοὶ περὶ τῆς ὑγίαιας γίνονται. *Homini-*
nes à Deo sanitatem petunt (inquit De-
mocritus) ignorant autem quod eius po-
testatem penes se habeant. Nam per im-
temperantiam facientes ei con-
traria, ipsi proditores suae sa-
nitatis existunt.

VERECUN-
DIA. PVBOR.

Κάτων ὁ πρεσβύτερος τῶν νέων ἔφη χαί-
ρειν τοῖς ἐρυθρῶσι μάλλον, ἢ τοῖς ὡ-
χρῶσιν. Ὅτι ἡ ἐρυθρία ἀγαθὴ καὶ φύσιν
δηλοῖ, ὡς ἔστι οὗ. *Cato senior aiebat
sibi magis placere iuvenes, qui rubesce-
rent, Quod rubor arguat bonam indolem,
pallor non item.*

Ὁ αὐτὸς ἰδὼν ποτε μικρόκιον ἐρυθρί-
ων, θάρσει, ἔφη. τοιαύτου ἐστὶ ἀρετῆς, τὸ
χρῶμα. *Idem adolescenti cuidam
crubescenti, Bono animo sis, inquit, fili,
istiusmodi est virtutis color.*

Δημήτριος τῶν νέων ἔφη δεῖν ἵπ-
πὸν τῆς οἰκίας τῶν γονέων αἰδεῖσθαι. ἐν τῇ
ταῖς ὁδοῖς τῶν ἀπαντῶντας. ἐν τῇ ταῖς
ἐρημίαις, ἑαυτοῦς. *Demetrius
dicebat iuvenes oportere domi quidem
paren-*

parentes, in itineribus autem obvios, in
solitudine verò se ipsos reuereri.

Plato iubet parentes suis liberis
αἰδῶ πολλῶν, ἔχουσιν καταλείπειν, id est,
non aurum sed multam pudoris relin-
quere: Et in Eutiphrone inquit,
ἴνα γὰρ δέῃ, εἶθα καὶ αἰδῶς. Vbi est
timor, ibi & pudor.

TRISTI CIA.

Σωκράτης ἐρωτηθεὶς πῶς αὖ τις ἄλλος
πῶς ἀγαθῶν, τῆτι ἀδυνάτων εἶπεν. ἔ
γὼ εἶμι πόλιν ἢ οἰκίαν οἰκουῦντα καὶ ἀνθρώ-
ποις ὁμιλῶντα, μὴ λυπεῖσθαι. Socrates in-
terrogatus quomodo quis vitam tristitia
vacuam degeret, respondit: Hoc fieri non
potest. Nam qui in civitate aut familia
habitat, & hominibus conversatur, non
potest non aliquando tristari.

Επίκτητος ἐρωτηθεὶς, πῶς αὖτις ἔχθρον λυπήσει, ἔφη, εἰ αὐτὸν παρασκευάσει ζῶν βέλτιστε πρὸς αὐτὸν. *Epicetus interrogatus, quomodo quis hosti dolorem excitare posset, dixit: Si quis ita comparat se ipsum, ut optima quaeque faciat.*

Οὐδεὶς ἀλύπως τὸ βίον διήγαγον αὐθροπῶν, ἐδὲ ἀχρετέλας ἐμνησεν ὄψου χῶν, ἔφη Ποσίδωρος. *Nullus hominum sine tristitia vitam transegit, neque fortunatus ad finem usque permansit ut inquit Posidippus.*

Ευριπίδης ἔλεγον, οὐκ ἵνα ὄρεον βίον ἀλοπι ἐν ἔδει. *Euripides dicebat, Non posse in quoquam reperiri vitam tristitia vacuam.*

FORTVNA.

Διοῦσιος ὁ νεώτερος ἐρωτηθεὶς πῶς ὁ μὲν πατήρ αὐτοῦ πένης ὦν καὶ ἰδιώτης ἐκτὴς πεπρωτῶν Συρρακυσίων ἀρχὴν αὐτὸς ἔχων καὶ τυράννης παῖς ὦν, πῶς ἀπέβαλεν, ὁ μὲν

πα-

πατὴρ, ἔφη, μοὶ πλὴν τυραννίδα πλὴν ἑαυτῶν
κατέλιπεν, ἔτι πλὴν τύχῃ. Dionysius iu-
nior percontanti quomodo factum esset, ut
cum pater ipsius tenui fortuna ac privatus
sibi Syracusanorum principatum paravisset
ipse verò eum tenens, & regis filius, ami-
sisset, Pater, inquit, mihi regnum suum, &
non fortunam reliquit.

Πολλῶν τὴν κατορθωμάτων Φιλίππου
τῷ βασιλεῖ καὶ καλῶν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ περὶ
συγγελθόντων, πρῶτα μὲν ὅτι πηλείων
νευίκηκεν ἑλύμπια. δεύτερα δὲ, ὅτι Παρ-
μενίων ὁ στρατηγός, μάχῃ Δαρδανεῖς ἐνί-
κησεν· τρίτα δὲ ὅτι ἄρρεν αὐτῷ παῖδιον ἐκύη-
σεν Ὀλυμπιάς· αὐατήνας εἰς ἕραν ὅτι χεῖ-
ρας, ὡ δαῖμον, εἶπε, μικρόν μοι κακὸν αὐ-
τῇ πύστων καὶ τηλικύτων ἀγαθῶν κοίησεν. ἔ-
τι δὲ Πίστευε τῇ περὶ τὴν τύχην, εἰδὼς ὅτι σφαι-
λερὴ ἐστὶ καὶ μεγάλοις ἄτυχήμασι φθονεῖν
πίθουκεν. Cum regi Philippo nuncium
esset allatum, uno die multas eius res fe-
liciter ac prosperè gestas esse: nam Te-
thrippo vicerat in Olympijs: & Parmenio,
eius Dux bellicus, Dardanenses praelio vi-
cerat: & uxor Olympias ipsi mascu-
lum

lum factum (Alexandrum) enixa erat :
porrectis in cælum manibus exclamavit ,
O fortuna misce his tot & tantis bonis
paruum aliquod malum. Non enim cre-
debat presentis fortuna, cum sciret eam
inconstantem esse , & magnis successibus
invidere solere.

Δημοσθένης ἔλεγε , ὅτι μὲν τὴν τύχης
ὀξείας ἔχον μεταβολαί. Demosthenes
dicere solitus est , Fortunam habere cele-
res mutationes.

Μένανδρος ἔφη , ὅτι εἶναι εἰπεῖν
ζῶντα , τὰτ' ἔπι πείσομαι. Menander
dixit , Neminem dum vivit , posse dicere ,
Hoc vel illud non patiar.

Δημοσθένης εἶπεν , ὅτις ἀνθρώπων
ἀνθρώπων τύχην προσφέρει , παντελῶς
αἰετοῦ ἡγεῖσθαι , ἐπειδὴ βέλτερον πρᾶξιων
ὅτι οἶδεν , εἰ μὲν πιαύτη ἢ τύχη μέχρι τῆς
ἰσότητος. Demosthenes dixit , se il-
lum insanum iudicare, qui alteri fortu-
nam exprobat, cum nemo hominum sciat,
etiamsi florens sit, an ad vesperum sit ea-
dem fortuna mansura,

Ὁ αὖτε

ὁ αὐτὸς ἔφη, τὸ μὲν πᾶρας, ὡς
 αὖ ὁ δαίμων βεληθῆ, πάντων γίνεσθαι.
Idem dicebat, Rerum omnium talem esse
exitum, qualem fortuna velit. item:
 Μεγάλη ἔωπή, μᾶλλον ἢ ὅλον ἡ τύχη παρὰ
 πάντ' ἐστὶ τὰ τ' ἀνθρώπων πράγματα. *Multa*
tum in fortuna momenti est, ac ea potius
sola in omnibus mortalium rebus domina-
tur.

HOMO ET IM-
 BECILLITAS
 humana. Errores
 Humani.

Σιμωνίδης Παιονίης ἔτ' Ἰλακεθαιμονί-
 ων βασιλέως μεγαλαυχιδύς σιωπῶ-
 χῶς ἔπι ταῖς αὐτῶν πράξεσι, ἢ κελύοντο
 ἀπάγγελαι αὐτῶν σφόν κτ' χλευασμῶν,
 ὑπέμνησεν αὐτὸν παραινέσιν ταύτην, Μεμνησ-
 σαι ἀνθρώπων. *Simonides Pausania*

L. 4. Laces

106 IMBECILLITAS HUMANA.

Lacedaemoniorum regi subinde de rebus à se gestis glorianti, & per irrisionem Simonidem hortanti, ut aliquid sapienter ipsum admoneret, hanc admonitionem subiecit, *Memento te esse hominem.*

Κενοφῶν ἔφησεν, ἅπαντα προσδοκᾶν εἶναι ἀνθρώπου ὄντα. Xenophon dixit, *Omnia homini expectanda esse.*

Ὁ μεμνημένος, ἔφη Ἰσοκράτης, τί ἐστὶν ἀνθρώπου, ἐπὶ ἕδρῃ τῶν συμβαινόντων δυσχεραίνει. *Qui meminit (inquit Isocrates) quid homo sit, is propter nullum evententem casum immodicè tristabitur.*

Ἄνθρωποι ὡς σαπέρι καὶ παλαιῶν σήμονος κρεμάμενοι, ἐπὶ πλάταρχος *Homines à veteri & putrido filo pendent inquit Plutarchus.*

Ἀριστέλης ἔλεγε, Ἄνθρωπον εἶναι ἀδενίας ὑπόδειγμα, καὶ ἕλαφρον, τύχης παίχτιον, μεταπτώσεως εἰκὼν, φθόνου καὶ συμφορῆς πλάστιγα, τῆς λοιπῆς, φλέγμα καὶ χολικῆ. *Aristoteles dicere solebat,*

Η 0

Hominem esse imbecillitatis exemplum,
temporis spolum, fortuna lusum, incon-
stantia imaginem, invidia & calamita-
tis trutinam: reliquum verò pituitam &
bilem.

Σωκράτης ἔλεγε, νομίζω ἢ ἢ οὐ θεο
ἔς γελᾶν, ὀρῶντας πλὴν τῆ αἰθρῶπων κενος
σχεδίασ. Socrates dicere solebat, se cre-
dere quod Diij rideant intuentes inane
studium hominum.

Ἰσοκράτης ἔπε οὐ μὲν ἄριστοι φρο-
νῆντες ἐνίοτε ἀμαρτάνειν & συμφέροντα
τῶ. Isocrates dixit etiam sapientissi-
mos quosq; interdum ab eo quod utile sit,
aberrare. Pertinet huc Aeschyli dictum:
Ἀμαρτάνει τε καὶ σοφῆ σοφώτερος. Errat
etiam sapiente sapientior. Et Philo
inquit: Τὸ μὲν μηδὲν ἀμαρτάνειν, σωόλως
ἴδιον θεῶ. In nulla re errare, omnino Dei
proprium est. Καὶ γὰρ ἀνὴρ ἀγαθός ποτε
μὲν κακός, ἄλλοτε δ' ἰσθλός. Vir bonus in-
terdum bonus est, mox labitur idem.

Ἰσοκράτης ἔφασκε. Πᾶσις πλείω
πιφύκα μὲν ἐξαμαρτάνειν, ἢ κατρεθῆν. Iso-
crates

crates inquit : Omnes errare & peccare
potius, quam praclari & recti quid agere
solemus.

Χενοφῶν ἔφη, τὸ ἀμαρτάνειν αἰθρῶς
πρὸς ὄντας, ἴδεν θαυμαστόν. Xenophon
dixit, Non esse mirum, si homines pec-
cent.

Δημοσθένης εἶπε, Πᾶσον ἀπάντων
εἶναι, αὐτὸν ἐξαπατήσαι. Demosthenes
dicere solitus est, Omnium esse facillimum,
seipsum decipere.

Ὁ αὐτὸς ἔλεγε, Πολλῶν τ' ἄσοφον, ἢ λίαν
σοφὸν εἶναι. Idem dixit, Multorum sa-
pientiam, stultitiam esse.

MORBVS.

VALET V-

do.

Ἀντίγονος νοσήσας νόσον, αἰετῶσεν, ἴδεν
ἔφη ἀσθενοτέρην χεῖρον. ὑπέμνησεν γὰρ
ἡμᾶς

ἡρώας ἢ νόσῳ μὴ μέγα φρονεῖν ὡς οὐτως
 θνητὸς. *Antigonus cum agrotasset,*

recuperata sanitate, Nihilopeius est, in-
quit, Siquidem hic morbus submonuit nos,
ne animo efferamur, cum simus mortales.

Apud Stobaeum haec oratio Alexandro tri-
buitur.

Ἀλέξανδρῳ τοξόματι πληγὴς εἰς
 τὸ σκέλῳ, ὡς πολλοὶ συνόδραμον τῷ πηλά-
 κισ εἰωθῶτων αὐτὸν θεὸν προσευχορέειν,
 ἀλαχουθὴς τῷ προσώπῳ, τὰτι μὲν, αἷμα
 (ἢ περὶ) ὡς ὄρατε, καὶ οὐκ ἰχώρ, οἷόν τῳ τε
 ῥέει μακάρεσι θεοῖσιν, κατὰ γελῶν δήπερ
 τῷ κολάκων ψευδολογίας, αὐτῶ δὲ πρῶτα
 γματῳ λαλῶντῳ, ὅτι ἔδειν ἄλλο, πλεον
 αἰθροπῳ ἐτύχαιεν ὦν. *Cum*

Alexandro in bello crus esset sagitta
vulneratum, multiq; accurrerent, qui
ipsum frequenter Deum appellare con-
sueverant, exprorecta hilariq; fronte

(ad Homeri carmen alludens) dixit:
Hic sanguis est, quem videtis, liquorq;
qualis diuis solet emanare beatis. Ni-
mirum irridens adulatorum vanitatem,

cano

cum ipsa res declararet ipsum nihil aliud esse, quam hominem.

Πλάτων ε'λεγε, ὅτι εἶναι ὑγίαιας κρείττον οὐδὲν ἐν βίῳ. Plato dicere solebat, Nihil esse melius in vita, quam bonam valetudinem.

Ὁ αὐτὸς εἶπεν, ἰγναίνειν ἄριστον: δέ-
τερον καλὸν τρίτον πλάττειν ἀδόλως.
Idem dicebat, Optimum esse, benè valere:
proximum, pulchrum esse: tertium, sine
dolo ditescere: Citatur ab eodem hac sen-
tentia in libris de Legibus his verbis:
λέγεται ὡς ἄριστον ὑγαινειν, δέτερον δὲ
κάλλει, τρίτον δὲ πλάττειν.

Πλάταρχος ε'λεγε, ποθέρον εἶναι
ροσῶσιν ὑγίαιαν, ἢ πολεμικωδύοις εἰρωήαν.
Plutarchus dicere solebat, Bonam vale-
tudinem egrotantibus desideratam rem
esse, ut est pax illis, qui belli incommoda
sentiunt.

Κικέρων ε'φη, πλεον ὑγίαιαν μάλιστα
ἀπαυτῆν πέμψω, ἀλυπίαν, πείπατον συμα-
μετρον.

μετρον, τῆς ψυχῆς, ἀλυσίαν καὶ λήθην. Cice-
 ro dixit, Bonam valetudinem; imprimis
 requirere concoctionem, indolentiam,
 deambulationem moderatam, ani-
 mi hilaritatem, &
 alium solu-
 tam.

ΤΕΛΟΣ

τῶν μόνων δόξα θεῶν.

LOCORVM
 INDEX.

A		Animi bona.	26.
A Dulatio.	5.	Animi moderatio.	7.
Adulterium.	12.	Arrogantia.	31.
Aliter vivere, quam		Assentatio.	5.
doceas.	24.	Auaritia.	15.
Ambitio.	31.	B	
Amicitia.	1.	Bellum.	20.
Amor.	3.	Beneficentia.	21.
Amor sui.	129.	Bonorum raritas.	30.
		Canis.	

INDEX.

	C.		<i>Fides in hostem.</i>	59.
<i>Canticies.</i>	139.		<i>Forma.</i>	57.
<i>Calumniæ.</i>	33. 117.		<i>Fortitudo.</i>	61.
<i>Castitas.</i>	122.		<i>Fortuna.</i>	162.
<i>Concordia.</i>	38.		G.	
<i>Consuetudo honorum</i>			<i>Garrulitas.</i>	64.
<i>vel malorum.</i>	142.		<i>Gloria.</i>	55.
<i>Continentia.</i>	11.		<i>Gratitudo.</i>	68.
<i>Conuiuium.</i>	40.		H.	
<i>Cultus animi.</i>	26.		<i>Homo & imbecilli-</i>	
<i>Curiositas.</i>	36.		<i>tas humana.</i>	166.
D.			<i>Honor parentibus &</i>	
<i>Deus.</i>	44.		<i>senioribus habitus.</i>	69.
<i>Disciplina puerorum.</i>	16.		<i>Honor virtuti habitus.</i>	28.
<i>Divitiæ.</i>	105.		I.	
<i>Doctrina.</i>	47.		<i>Impunitas.</i>	73.
E.			<i>Industria.</i>	75.
<i>Ebrietas.</i>	52.		<i>Institutio puerorum.</i>	20.
<i>Educatio.</i>	16.		<i>Invidia.</i>	116.
<i>Eloquentia vana.</i>	45.		<i>Ira.</i>	76.
<i>Errores humani.</i>	165.		<i>Iudex.</i>	77.
<i>Eruditio.</i>	47.		<i>Iudicis officium.</i>	77.
F.			<i>Iusiurandum.</i>	80.
<i>Fama honesta.</i>	54.			111.

INDEX.

Iusiurandum	Arti.	Obtrectatio.	33.	118.
cum.	51.	Odiū.		116.
Iustitia.	83.	Optium.		114.
	L		P.	
Labor.	74.	Paupertas.		125.
Leges.	85.	Patria.		126.
Liberalitas.	21.	Patientia.		7.
Lingua.	64.	Parentes.		69.
	M.	Pietas erga parentes.		69.
Magistratus.	89.	Pietas in patriā.		126.
Magnitudo animi		Periurium.		80.
Maledicentia.	33(61)	πολυπραγοσύνη.		
Matrimonium.	97.	Pecunia.	150.	(73.
Mediocritas.	98.	Φιλαντία.		129.
Mendacium.	88.	Philosophia.		131.
Moderatus lingua	64.	Princeps bonus.		89.
usus.	64.	Pudicitia.		122.
Modus.	98.	Pudor.		122.
Morbus.	168.	Pulchritudo.		57.
Mors.	103.		R.	
Munerum contemp-		Regnandi ratio opti-		
tus.	99.	S. (ma-		134.
Musica contempta.		Sapientia.		
	N.	(108. Sapientia		
Nobilitas.	III.	amor.		145.
	O.	Senectus.	138.	Ser.

INDEX.

<i>Servitus inhon-</i>		<i>V.</i>	
<i>sta.</i>	148.	<i>Valetudo.</i>	168.
<i>Severitas.</i>	156.	<i>Verecundia.</i>	160.
<i>Sodalitium.</i>	142.	<i>Vindicta.</i>	154.
<i>Statua.</i>	150.	<i>Virtus.</i>	26.
<i>T.</i>		<i>Voluptas.</i>	152.
<i>Tolerantia.</i>	7.	<i>Vulgus.</i>	152.
<i>Tristitia.</i>	161.		

FINIS.

5/11

1177

8.
0.
4.
6.
2.
2.

Hott Frid ößner

Anno 1695

153817

Handwritten scribbles and faint markings, possibly including the letters 'H' and 'V'.

Handwritten scribbles and faint markings, possibly including the letters 'G' and 'K'.

X2397185

Handwritten scribbles and faint markings, possibly including the letters 'C' and 'K'.

Handwritten scribbles and faint markings, possibly including the letters 'H' and 'B'.

Handwritten scribbles and faint markings, possibly including the letters 'S' and 'D'.

Handwritten scribbles and faint markings, possibly including the letters 'S' and 'D'.

VD 17

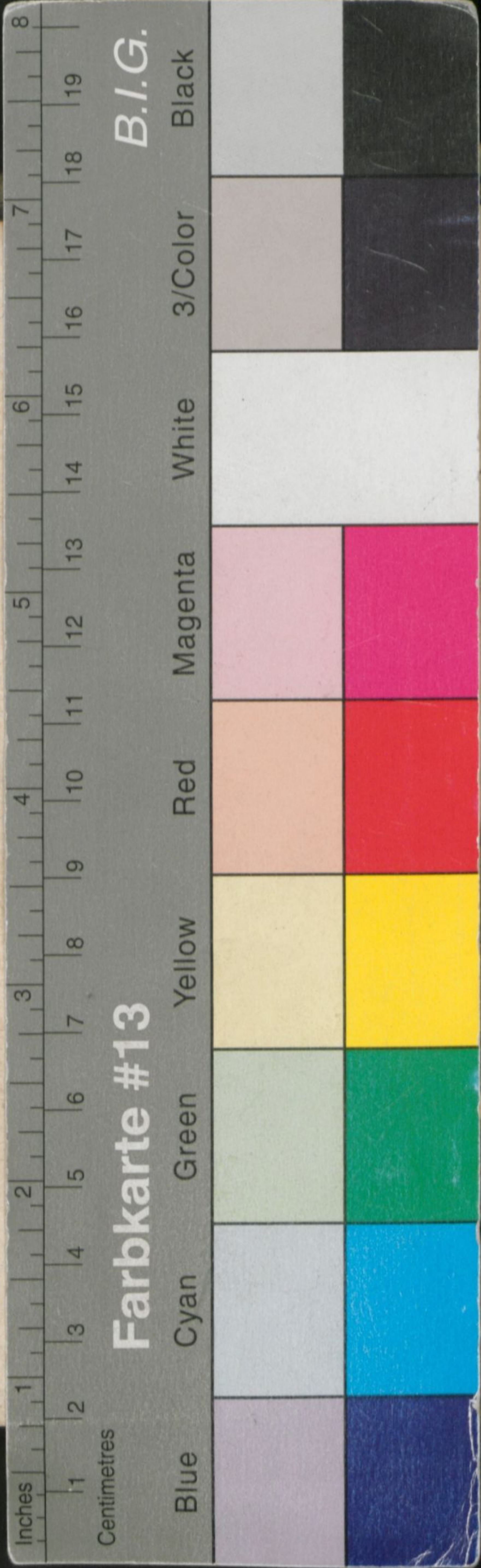
R

APOPTHHEGMATA,
EX PLVTAR=

CHO ET ALIIS SCRIP-
TORIBVS SELECTA, IN-
que locos communes redacta,
Græcè & Latine,

Autore
IOHANNE POSSELIO,
*Nomina quorum Apophthegmata in hoc li-
bello habentur, post præfationem
adscripta sunt.*

VVITEBERGAE,
Excudebat Zacharias Lehman,
Anno. M. D. xcv.